

Acsai Petőfi Sándor Általános Iskola

Acsai Petőfi Sándor Általános Iskola Csővári Telephelye

PEDAGÓGIAI PROGRAM

TARTALOMJEGYZÉK

I. AZ INTÉZMÉNY ADATAI, JOGÁLLÁSA	6
II. BEVEZETÉS, HELYZETELEMZÉS	7
III. A PROGRAM JOGI ALAPJAI.....	10
IV. NEVELÉSI PROGRAM.....	12
1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, célok, feladatok, eljárások, eszközök.....	12
1.1. Alapelvek, célok.....	12
1.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka alapfeladatai.....	13
1.3. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai eljárásai	14
1.4. Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka pedagógiai eszközei.....	14
2. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	15
2.1. Kulcskompetenciák	15
2.1.1. Kommunikációs kompetenciák: anyanyelvi és idegen nyelvi	15
2.1.2. Matematikai gondolkodási kompetencia	15
2.1.3. Digitális kompetencia	16
2.1.4. A tanulás kompetenciái	16
2.1.5. Személyes és társas kapcsolati kompetenciák	16
2.1.6. Munkavállalói, vállalkozói kompetencia	16
2.1.8. Természettudományos kompetencia.....	16
3. Kiemelt fejlesztési feladatok	17
3.1. Az erkölcsi nevelés.....	17
3.2. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	17
3.3. Állampolgárságra, demokráciára nevelés.....	17
3.4. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése.....	18
3.5. A családi életre nevelés	18
3.6. A testi és lelki egészségre nevelés.....	18
3.7. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség.....	18
3.8. Fenntarthatóság, környezettudatosság	18
3.9. Pályaorientáció	19
3.10. Gazdasági és pénzügyi nevelés	19
3.11. Médiatudatosságra nevelés.....	19
3.12. A tanulás tanítása	19
4. Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok	20
4.1. Helyes szokások, napirend kialakítása	20
4.2. Korszerű, egészséges táplálkozás	20
4.3. Egészségmegőrző mozgás, sportolás, helyes testtartás kialakítása	21
4.4. Mentálhigiéné-lelki egészségtan	21
4.5. Ajánlások, módszerek	22
5. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	22
5.1. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók:	22
5.2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:	22
5.3. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében	22
5.4. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják	22
5.5. Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások	23

6. Közösségfejlesztés	23
6. 1. Céljaink a közösségi nevelés területén	23
6. 2. Az iskolai közösségi élet megszervezése	24
6. 2. 1. Osztályközösség	24
6. 2. 2. Diákönkormányzat (DÖK)	25
6. 2. 3. A tanórán kívüli tevékenységek.....	26
6. 2. 3. 1. Napközis és tanulószobai foglalkozások.....	26
6. 2. 3. 2. Szakkörök	26
6. 2. 3. 3. Sporttevékenység.....	26
6. 2. 3. 4. Gyógytestnevelés	26
6. 2. 3. 5. Könyvtárlátogatás	26
6. 2. 3. 6. Hitoktatás.....	27
7. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje (kéesség- kibontakoztatás támogatása)	27
8. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység	28
9. A szülő, a tanuló és a pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztési lehetőségei	29
10. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnökök feladatai	30
10.1. A pedagógus feladatai	30
10.2. Az osztályfőnöki megbízással kapcsolatos feladatok	31
11. Nemzetiségi oktatás	32
11.1. Helyzetelemzés.....	32
11.2. Személyi és tárgyi feltételek.....	32
11.3. A szlovák nyelvi oktatás formája, tartalma, célja és feladatai a nemzetiségi (szlovák nyelvi) oktatás az iskolákban	32
11.4. A szlovák népismeret	33
11.5. Partnerkapcsolatok	33
11.6. Belépés és értékelés feltételei a kisebbségi oktatásban	33
11.7. A nemzetiségi nyelv és irodalom továbbá népismeret oktatásához szükséges időkeret	34
12. Az integráltan oktatott sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulókkal végzett pedagógiai tevékenységek	34
12.1. A feladatellátás alapelvei	34
12.2. A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésének, oktatásnak pedagógiai alapelvei	35
12.2.1. A látássérült tanulók iskolai fejlesztése	35
12.2.2. Az egyéb pszichés fejlődési zavar alapján sajátos nevelési igényű tanuló fejlesztése.....	36
12.2.2.1. Olvasási zavar	38
12.2.2.2. Íráskép zavara	39
12.2.2.3. Helyesírás zavara	39
12.2.2.4. Számolási zavar	39
12.2.2.5. Figyelemhiányos/hiperaktivitás zavar.....	40
12.2.2.6. Magatartásszabályozási zavar	41
12.2.3. Az autizmus spektrumzavarral küzdő tanulók pedagógiai szempontú jellemzése.....	42
12.2.4. Az enyhe értelmi fogyatékos tanuló	43
12.3. A beilleszkedési tanulási, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység	44
13. A gyermek-, ifjúság- és családvédelemmel kapcsolatos feladatok.....	45
13.1. Az alkalmazott szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységi formák.....	46
13.2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő programok	46
13.3. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység.....	47
14. A tanulók felvételére és átvételére vonatkozó helyi szabályok	48
14.1. A beíratással kapcsolatos intézményi feladatok	48
14.2. Az intézmény felsőbb évfolyamaiba történő felvétel (átvétel) adminisztratív és formai feltételei.....	48
14.3. Az intézményből történő kilépés	49

15. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai.....	49
16. Projekt módszer alkalmazása iskolánkban	50
17. Az iskola sajátos arculata, hagyományaink, rendezvényeink	51
17. 1. Nemzeti ünnepeink, nemzeti emléknapijaink és egyéb emléknapijaink megtartása.....	51
17. 2. Iskolai ünnepek	51
17. 3. Egyéb rendezvények.....	52
V. HELYI TANTERV	53
1. A tanuló csoportok szervezésének elvei	53
1. 1. Osztályok kialakítása.....	53
1. 2. Napközis, tanuló szobás csoportok kialakítása.....	53
1. 3. Összevont osztályok	53
2. Az iskola tevékenységrendszere	53
3. Acsai Petőfi Sándor Általános Iskola intézmény iskoláinak óraterve	54
4. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	59
5. A NAT-ban meghatározott feladatok helyi szintű szabályozása	60
6. Az iskolai beszámoltatás rendje, a tanulók ismereteinek értékelése, a tanulók magatartásának, szorgalmának értékelése, a tanulók terhelése, a tanulók fizikai állapotának mérése	62
6. 1. Általános elveink.....	62
6. 2. Az iskolai írásbeli beszámoltatás formái	62
6.3. Az írásbeli értékelések rendje:.....	63
6.4. Szóbeli értékelés.....	65
6.5. Digitális oktatás	78
6.6. A magatartás és szorgalom minősítésének elvei	78
6.7. A tanulók jutalmazásának és elmarasztalásának elvei.....	81
6.8. A magatartási és szorgalmi problémák kezelésének eljárásrendje	83
6.8.1. Szabályozás	83
6.8.2. Folyamatleírás	83
6.9. Kapcsolattartás, jelzőrendszer	83
7. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	84
8. Egészségnevelési program	84
8.1. Fogalmi meghatározás.....	85
8.2. Az egészségnevelés új szemléleti, elvi alapjai	85
8.3. Az egészségfejlesztő tevékenységek célkitűzései	85
8.3.1. Célkitűzéseink	85
8.3.2. Az egészségnevelés iskolai területei.....	85
8.4. Az egészségnevelés fő szinterei	86
8.4.1. Tanórai nevelés.....	86
8.4.2. Egészségnevelés a tanórákon kívül.....	86
8.4.3. Egészségnevelés szervezett szabadidős tevékenységek során	87
8.4.4. Egészségfejlesztő team-munka.....	87
8.4.4.1. Tagjai.....	87
8.4.4.2. Mérések, diagnosztika	87
8.4.4.3. Egészségügyi szűrővizsgálatok	87
8.4.4.4. Mindennapos testnevelés.....	87
8.5. A tanulók fizikai állapotának méréséhez, minősítéséhez szolgáló módszerek	88
8.5.1. A mérés fő célja.....	88
8.5.2. Erőnlét	88
8. 6. Prevenációs programok	88

8.6.1. Bűnmegelőzés.....	88
8.6.2. Konfliktusok kezelése, a stressz kezelése	89
9. Környezeti nevelési program	89
9.1. A környezeti nevelés jellege.....	89
9.2. Szervezett tevékenységek.....	90

VI. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK.....

1. A pedagógiai program hatályba lépése, felülvizsgálata .....

2. Az intézményben működő egyeztető fórumok nyilatkozatai .....

3. A pedagógiai program elfogadásáról és jóváhagyásáról szóló záradék .....

I. AZ INTÉZMÉNY ADATAI, JOGÁLLÁSA

Az intézmény hivatalos elnevezése:

Acsai Petőfi Sándor Általános Iskola

Feladat ellátási helyei:

székhelye: 2683 Acsa, Dózsa György út 2.

Tel/fax.: 27/563-640

telephelye: 2615 Csővár, Mikszáth u. 3/A.

Az intézmény típusa:

Közoktatási intézmény, nyolc évfolyamos általános iskola,

1- 4. évfolyamos összevont osztályú általános iskola,

Az intézmény fenntartója:

Váci Tankerületi Központ

A köznevelési intézmények szakmai alapidokumentuma

Az emberi erőforrások minisztere 44/2015. (IX. 10.) EMMI utasítása a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Szervezeti és Működési Szabályzata.

II. BEVEZETÉS, HELYZETELEMZÉS

Napjainkra jelentősen megváltozott a társadalmi berendezkedés, a társadalmi rendszer működése, ezen belül az oktatási alrendszer működtetése és működése egyre összetettebb és rendkívül sokrétű feladat – feladatrendszer – elé állítja a közoktatás szereplőit. Kiemelt szerephez jutottak az általános iskolák, azon belül is az alapozást végző alsó tagozatok, s ezt az alapozást fenntartó felső tagozatok.

A közoktatás rendszerének elemei, struktúrája, a működési folyamatok, a működés tartalmi elemei, az oktatás szereplői és a szereplők közötti kapcsolatok, viszonyulások állandó változást okozó hatást jelentenek a rendszerre. A felgyorsult változások miatt az iskolák szakszerű, gazdaságos és törvényes, de mindennek előtt eredményes működése, működtetése bonyolult sokváltozós folyamatként modellezhető.

A kerettantervekben valamint intézményi szinten a pedagógiai programban megfogalmazott, nevelési-oktatási célok, feladatok meghatározásakor, vagyis a tartalmi szabályozásnál igazodni kell a közoktatás közvetlen szereplőin kívül a társadalom és a gazdasági környezet elvárásaihoz is.

Az általános műveltséget megalapozó, azt kiterjesztő, megerősítő és a további műveltség megszerzését elősegítő nevelő-oktató munkát kell kifejtenünk, amely meglétével tanulóink megállják helyüket a középfokú oktatásban.

Pedagógiai programunkkal biztosítani kívánjuk:

- a nevelés, a közismereti oktatás és képzés szerves egységét,
- a pedagógiai alapelvek következetes érvényesítését,
- az oktatástechnológiák felhasználásával, a követelményeket a tanulók adottságaihoz, fejlettségéhez igazítva; a kulturálisan és szociálisan heterogén összetételű diákságunk eredményes ismeretbővítését célul tűzve, a képességek és készségek továbbfejlődésének, a kompetenciák szélesítésének lehetőségét megadva, különös tekintettel a telephely egységes oktató-nevelő metodikai módszerével kiegészítve.

A Pedagógiai program készítésekor figyelembe vesszük a Köznevelési Törvényt, ill. a NAT-ot, valamint a központi kerettantervet és kompetens programokat.

Az iskola pedagógiai programot és a kiadott Nemzeti alaptanterv alapján helyi tantervet készít.

- Az általános iskola helyi tantervének elkészítésénél figyelembe veszi az általános iskola kimeneti követelményeit, a középiskola elvárásainak megfelelő vizsgakövetelményeit is.
- A helyi tantervnek biztosítania kell, hogy a tanulók életkorához, az egyes tantárgyak sajátosságaihoz igazodva elsajátíthassák az egészségfejlesztéssel, fogyasztóvédelemmel, a környezetvédelemmel, a biztonságos közlekedésre neveléssel, a társadalmi bűnmegelőzéssel, az áldozattá válással, az erőszakmentes konfliktuskezelő technikákkal összefüggő ismereteket. Készüljenek fel azok gyakorlati alkalmazására, az digitális technológiák által támogatott oktatási módszerek alkalmazásával. A helyi tantervnek biztosítania kell továbbá, hogy a tanulók megismerjék és elsajátítsák a korszerű, a XXI. századnak megfelelő természettudományos ismereteket oly módon, hogy a természettudományos ismeretek oktatásának súlya növekedjen.
- A helyi tanterv a tanulók érdeklődésének, felkészültségének, továbbtanulási szándékának feleljen meg, ezért egy adott tantárgyat több, eltérő követelmény szerint dolgoztathat fel.

A program hatékony megvalósításához felkészült, lelkes, a tanítványaikat szerető, elhivatottsággal bíró pedagógusokra, és partnerként együttműködő tanulókra, szülőkre, valamint társadalmi környezetre számítunk.

Bízunk abban, hogy azok, akik ezt a programot létrehozták, véleményükkel, ötleteikkel segítették, jogkörükben elfogadták, és ezért mindent megtesznek a közösen kitűzött és vállalt célok megvalósításáért.

A település általános bemutatása

Acsa község a Cserhát-hegység déli lábánál, a Galga-patak völgyében, Pest és Nógrád megye határán helyezkedik el. Mind vasúton (Aszód-Balassagyarmat), mind közúton (Budapestről a 2. számú főúton, vagy az M3 autópályán, Vác illetve Aszód felől) jól megközelíthető.

A falu több évszázados múltra tekint vissza. Acsa már a legrégebbi időktől lakott hely. A település nevének eredete nem pontosan tisztázott. Az egyik elmélet szerint a falut birtokló családról nevezték el. Mások szerint a név az ótörök "aca" szóból ered, melynek jelentése rokon, atya. A középkori oklevelek 1351-ben említik először Acsa helységet. A falu török megszállás alatt hősiiesen helyt állt, de az 1686-os felszabadító háborúban rövid ideig elnéptelenedett. A XVII. századtól felső-magyarországi evangélikus szlovákok népesítették be. Az 1730-s évektől a második világháború végéig a község a Prónay család tulajdonában volt.

Acsa lakossága sajnos előregedik, fogy. A faluban óvoda és általános iskola is működik.

Az Acsai Petőfi Sándor Általános Iskola bemutatása

Az iskolánk egy épületben működik a falu közepén, egy domb tetején, szép zöld környezetben. Az egyik része egy volt kastély, a másik fele ehhez két lépcsőben hozzáépített kétszintes épület. A pedagógusok részére egy tágas, klíma berendezéssel ellátott tanári szoba áll rendelkezésre, innen nyílik az igazgatói iroda.

A tornacsarnok az iskola udvarán épült, benne öltözők, vizesblokk, orvosi szoba és szertár is van. Előtte betonos futballpálya található.

2017-ben az iskola épülete a Széchenyi 2020 pályázat keretében megújult: a külső homlokzatot felújították, kicserélték a nyílászárókat, és napelemes rendszert építettek ki mind a két épületben.

A fűtési rendszer korszerűsítésére szükség lenne. A vizesblokkok felújítása, és az akadálymentesítés pályázati támogatásból már néhány éve megtörtént.

Az oktatás egy épületben folyik, melyben 8 tanterem, számítástechnika terem, nyelvi labor-könyvtár, technika terem, fejlesztő terem valamint melegítőkonyha és ebédlő található. A testnevelés órákat a sporteszközökkel jól ellátott tornacsarnokban tartjuk.

Idegen nyelvként angol nyelvet oktatunk a 4. osztálytól. Jól felszerelt nyelvi laborunk van. Informatika termünk új számítógépeket kapott, bár ezek száma még nem elegendő.

A tantárgyakhoz egyre több szemléltető eszközünk van, melyet pályázati pénzekből folyamatosan bővítünk. Az iskolai könyvtár állományának növelése a célunk, különös tekintettel a kötelező olvasmányokhoz való hozzájutást szeretnénk biztosítani.

Taneszközeink, technikai felszerelésünk lehetővé teszik a korszerű oktatást iskolánkban.

Acsai Petőfi Sándor Általános Iskola Csővári Telephelyének bemutatása

Intézményünk több mint 350 éves múlttal és hagyományokkal rendelkező szlovák nemzetiségi nyelvoktató iskolaként látja el feladatait az Acsai Petőfi Sándor Általános Iskola telephelyeként.

Az önkormányzat 1996-ban egy új komplex épületet építtetett, így egy helyen található az iskola, óvoda, egészségügyi rendelők, posta és a csővári önkormányzat. Az épület többcélú, mégsem zavarja a diákok életét, munkakörülményeit. Mivel az épület viszonylag új, így itt nincsenek állagmegóvási problémák. Jó körülmények között tanulnak és élnek a diákok. Az intézmény tárgyi felszereltsége kiemelkedően jó, az iskolát támogatja az önkormányzat és a szlovák nemzetiségi önkormányzat is.

Iskolánkban jelenleg 2 tanterem, 1 csoportszoba, 1 tornaterem, szertár és tanári szoba van. Az épületben található még könyvtár (számítógép elérhetőséggel) és étkező is. Az udvar szépen

gondozott, gyepes, asztalokkal és padokkal berendezve, kellemes környezet a szünetek és a szabadidő eltöltésére. Közel van a település parkjában egy nagy játszótér, valamint egy nagy füves és egy kisebb műfüves futball-pálya, ami lehetőséget ad tanórai célú mozgásra is.

Intézményegységünkben szlovák nemzetiségi nyelvoktatás van, növendékeink 100%-a vesz részt ezen.

Ezt a szakmai munkát anyagilag támogatja a helyi nemzetiségi önkormányzat szlovák programok, táborok szervezésével.

Idegen nyelvként angol nyelvet oktatunk a 4. osztályban.

A gyermeklétszámunk 2014-től sajnos csökkenést mutat.

Iskolánk tárgyi felszereltsége a folyamatos támogatásoknak köszönhetően jó. Hagyomány és korszerűség, a múlt és a jövő szerves összekapcsolása, ez pedagógiánk, nevelő munkánk üzenete.

Az Acsai Petőfi Sándor Általános Iskola hivatalos adatai és jellemzői:

- címe: 2683 Acsa, Dózsa Gy. út 2.
- nyolc évfolyamos általános iskola
- az alsó tagozaton vannak összevont osztályok
- az intézményben szlovák nemzetiségi nyelvoktatás folyik
- a főállású pedagógusok és az óraadó tanárok látják el a szakmai feladatokat

Acsai Petőfi Sándor Általános Iskola Csővári Telephelyének adatai és jellemzői:

- címe: 2615 Csővár, Mikszáth út 3/a.
- általános iskola alsó tagozattal, két kis létszámú összevont osztállyal (1-3. és 2-4. osztály) működik
- az intézményben szlovák nemzetiségi nyelvoktatás folyik
- a főállású pedagógusok és az óraadó tanárok látják el a szakmai feladatokat

A tantestület profilja:

- a tantestületben mindenki felsőfokú végzettséggel rendelkezik
- oktatunk gyenge intellektusú, BTM-es és SNI-s gyermeket is
- a gyerekek fejlesztésében PMPSZ Aszódi Tagintézményének fejlesztő pedagógusa (gyógypedagógusa) van segítségünkre
- alsó és felső tagozatban is egy-egy délutáni tanulócsoportban folyik a munka
- szakkörök színesítik a gyerekek délutánjait (sportszakkör, énekkar, ügyes kezek, természetjárás, anyanyelvi játékok)
- kiemelten figyelünk a tehetséges tanulók fejlesztésére is

III. A PROGRAM JOGI ALAPJAI

A Pedagógiai Program célja, feladata a Pedagógiai Programba foglalt előírások, szabályzók célja biztosítani az iskola törvényes működését, az iskolai nevelés és oktatás zavartalan megvalósítását, átfogja az iskola minden területét.

A Pedagógiai Program legfontosabb feladata azoknak a szabályoknak, előírásoknak a meghatározása, amelyek biztosítják az intézmény:

- törvényes működését a közösen elfogadott szabályok, normák megtartásával,
- céljainak és feladatainak megvalósítását a Házirenddel, a Szervezeti és Működési Szabályzattal összhangban,
- oktató-nevelő munkájának maradéktalan és törvényes ellátását
- belső rendszabályait, amelyek az iskola autonómiájára, a tanulók művelődéshez való jogára valamint a pedagógus alkotói szabadságára épül.

Az iskola nevelőtestülete fontosnak tartja:

- hogy tevékenységével a tanulók sokoldalú fejlesztése valósuljon meg a szabályozott és rendszeresen ellenőrzött intézményi folyamatok és a törvényi előírások keretei között,
- hogy partnereinek véleményének, igényeinek figyelembevételével fejlesszük oktatónevelő munkánkat,
- hogy intézményünk a tanulók igényeinek feleljen meg, s érdekeiket szolgálja,
- hogy a minőségi munkavégzés meglévő elemein túl megfeleljünk a folyamatosan változó kihívásoknak, fokozatosan növeljük a hatékonyságot és az eredményességet.

Ehhez elengedhetetlennek tartjuk a párbeszédet partnereinkkel, hiszen csak közösen, egymás kölcsönös tisztelete mellett érhetjük el céljainkat.

A Pedagógiai Programot meghatározó jogszabályok, dokumentumok

Az Acsai Petőfi Sándor Általános Iskola és Csővári Telephely Pedagógiai Programja az alábbi jogszabályokra épül:

- Magyarország Alaptörvénye (2011.április 25.)
- 20/2012 (VIII.31) EMMI rendelet
- A nemzeti köznevelési törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII.28.) korm. rendelet
- 110/2012 (VI. 4.) Korm. rendelet a nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm.rend. módosításáról
- 2012. évi CXXIV. törvény A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény módosításáról
- 17/2014. (III. 12.) EMMI rendelet a tankönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendje
- 22/2013. (III. 22.) EMMI rendelet
- 326/2013. (VIII.30.) Korm. rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról
- valamint módosításai:
- 134/2016. (VI.10.) Korm.rend., módosítása:324/2016.(X.27) Korm.rend.
- 235/2016. (VII.29.) Korm. rendelet
- 2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről
- 362/2011. (XII. 30.) Korm. rendelet az oktatási igazolványokról
- EMMI rendelet a tanév rendjéről

Az iskola Pedagógiai Programja az alábbi intézményi dokumentumokra épül:

- az iskola Házi rendje,
- az iskola Szervezeti és Működési Szabályzata.

A Pedagógiai Program elfogadásának szabályai, hatályba lépése

A Pedagógiai Program tervezetét az iskola intézményvezetője készíti el, melyet előterjeszt véleményezésre a nevelőtestület elé. A nevelőtestület javaslatának figyelembe vételével az iskola intézményvezetője elkészíti a Pedagógiai Program végleges tervezetét. Ezt a tervezetet véleményezi a diákönkormányzat vezetősége, majd a Pedagógiai Programot az iskola nevelőtestülete fogadja el, és végül az iskola intézményvezetője hagyja jóvá. Ha a nevelőtestület nem fogadja el a Pedagógiai Programot, köteles véleményét eljuttatni az intézményvezetőhöz 15 napon belül, aki a véleményeket egyeztetni, összesíti. A határidő elmulasztása esetén az egyetértést megadottnak kell tekinteni, a határidő lejártá után az intézményvezető jóváhagyja a Pedagógiai Programot. A módosított Pedagógiai Programot a jóváhagyást követő tanév szeptember 1. napjától kell bevezetni felmenő rendszerben.

A Pedagógiai Program felülvizsgálata, módosítása Az érvényben lévő Pedagógiai Programot kötelező felülvizsgálni, módosítani, ha

- jogszabályi változás következik be,
- az intézményvezető vagy a nevelőtestület igényt tart erre.

A nevelőtestület részéről kezdeményezett felülvizsgálat írásban történik, melyet a kezdeményező fél képviselője nyújt be az iskola intézmény vezetőjének.

A Pedagógiai Program nyilvánosságra hozatala

A Pedagógiai Programot a jóváhagyását követő napon belül nyilvánosságra kell hozni, melyről az intézmény intézményvezetője köteles intézkedni.

A Pedagógiai Programot az alábbi helyekre kell elhelyezni:

- tanári szoba,
- irattár,
- iskolai honlap.

A Pedagógiai Programból egy-egy példányt kapnak:

- fenntartó,
- az intézmény vezetőségének tagjai,
- a diákönkormányzat képviselője,
- a szülői szervezet képviselője.

A Pedagógiai Program digitális formátumban, PDF kiterjesztésű állományként az iskola honlapján megtekinthető, letölthető.

A Pedagógiai Program tanulókra és szülőkre vonatkozó fejezeteinek főbb pontjait minden tanév elején ismertetni kell

- az első tanítási napon, az osztályfőnöki óra keretében a tanulókkal,
- az első szülői értekezleten a szülőkkel.

A Pedagógiai Programról minden érintett tájékoztatást kérhet az iskola intézményvezetőjétől, intézményvezető-helyetteseitől, az osztályfőnököktől előre egyeztetett időpontban.

IV. NEVELÉSI PROGRAM

1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, célok, feladatok, eljárások, eszközök

1. 1. Alapelvek, célok

Az iskolánkban folyó nevelés-oktatás célja a NAT, a Kerettanterv és a hatályos EMMI rendeletek által előírt közös műveltségi területekhez tartozó követelményeknek, kulcskompetenciáknak és kiemelt fejlesztési feladatoknak való megfeleltetés. Minden gyermeknek meg kell adni a lehetőséget, hogy elérje teljesítőképeségének maximumát, figyelve a különleges bánásmódot igénylő tanulók lehetőségeire, képességeire is. Fontos, hogy iskolánkban olyan tudást szerezhessen mindenki, amely biztosítja az iskolák közötti átjárhatóságot.

Meghatározó az európai humanista hagyományokra épülő erkölcsiség és szellemiség kialakítása, mely egészséges magyarságtudattal párosul. Erősíteni kell a hazához és a nemzeti történelemhez való kötődést, a generációk közötti kapcsolatot, a közös kulturális gyökereket, az anyanyelv használatát.

Az iskolai nevelést hassa át településeink természeti és társadalmi környezetének ismerete, szeretete, az ahhoz való kötődés.

Célunk a felnőtt élet sikeressége szempontjából kiemelt fontosságú kulcskompetenciák fejlesztése, az egész életen át tartó tanulásra való felkészítés, a hatékonyság egyik feltételként pedig a modern személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulás-szervezési eljárások, módszerek, pedagógiai kultúra általánossá válása.

Célunk olyan iskolai élet kialakítása, ahol a nevelés-oktatás és annak irányítói, a pedagógusok a gyermekekért vannak, a gyermekekért és a gyermekekkel együtt dolgoznak. Olyan iskolát alakítunk ki, amely az esélyegyenlőség megvalósulását segíti, ahol a nevelő és tanuló egyaránt magáénak érzi az iskolát, sikerélményekben gazdag, jól érzi magát.

Lehetőséget biztosítunk az érintett települések tanulóinak a szlovák nyelv és népismeret elsajátítására.

Célok az alapfokú nevelés-oktatás bevezető (1-2. évfolyam), kezdő (3-4. évfolyam) szakaszára

- az iskolába lépő kisgyermekben óvja és fejlessze a megismerés, a megértés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot;
- vezesse át a gyermeket az óvoda játékközpontú tevékenységeiből az iskolai tanulás tevékenységeibe;
- a tanítás-tanulás szervezése játékos formában, a tanuló közreműködésére építve valósuljon meg;
- tegye fogékonnyá a tanulót saját környezete, a természet, a társas kapcsolatok, majd a társadalom értékei iránt;
- az iskola adjon teret a gyermekjáték és mozgás iránti vágyának;
- az iskola segítse a gyermek természetes fejlődését, érését;
- az iskola a tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában elemi ismereteket közvetítsen, alapvető képességeket és alapkészségeket fejlesszen;
- az iskolai nevelés és oktatás egységes keretbe foglalja a tanulók egyéni képességéhez igazodó fejlesztésének teljes folyamatát, biztosítja a tanulóknak a pihenés, a kikapcsolódás, a szórakozás és a testmozgás lehetőségét;
- kompetenciaterületek fejlesztése.

Célok az alapfokú nevelés-oktatás alapozó (5-6. évfolyam), fejlesztő (7-8. évfolyam) szakaszára

- folytassa az első két szakasz nevelő-oktató munkáját, a képességek, készségek fejlesztését;
- a különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű, motivációjú, szocializáltságú, kultúrájú gyerekeket - érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően készítse fel a továbbtanulásra;
- a tanulókat érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően készítse fel a társadalomba való majdani beilleszkedésre;
- magyarságtudatukat megőrizve váljanak európai polgárrá, valamint a haza felelős polgárává,
- alapozza meg a felkészülést a jogok és kötelességek törvényes gyakorlására;
- magas színvonalú és sokrétű ismeretátadással fejlessze a tanulók kritikus gondolkodását, kreativitását, kezdeményezőképességét, önálló problémamegoldó képességét, a kockázatelemzést, az érzelmek kezelését;
- tudatosítsa a gyermekben a szűkebb és a tágabb környezetből megismerhető erkölcsi értékeket, erősítse meg a humánus magatartásmintákat, pozitív szokásokat, és a gyermek jellemét formálva szolgálja a személyiség kiteljesedését;
- fejlessze a tanulóknál azokat a képességeket, készségeket, amelyek a környezettel való harmonikus, konstruktív kapcsolathoz szükségesek;
- a tanulási tevékenységek közben és a tanulók közösségi élete során fejlessze a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritását, empátiáját;
- a nevelési folyamat gyakorlati módon igazolja a megbízhatóság, becsületesség, szavahihetőség értékét;
- jellemezze munkánkat egyfelől a következetes követelés és igényesség, másrészt a tanulók jogainak, emberi méltóságának tiszteletben tartása, az irántuk megnyilvánuló pedagógiai tapintat, bizalom, megértés, türelem, igazságosság;
- a pedagógiai munka középpontjában tehát a személyre szóló fejlesztés álljon;
- a tárgyi tudás mellé a gyermekek szerezzék meg mindazokat az együttműködési, kommunikációs képességeket, amelyek segítségével tudásukat önmaguk és mások számára hasznosítani tudnak;
- az informatika alkalmazása és az idegen nyelvek tanulása iránti igény fejlesztése is járuljon hozzá az alpműveltség kialakításához.

1. 2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka alapfeladatai

Feladatunk az alpműveltség kialakítása. Mivel a család a mindennapi munka, a megélhetési gondok miatt általában egyre kevesebb időt fordít a gyerekekre, ezért iskolánk nemcsak a tantárgyi, hanem az alpműveltséghez tartozó általános ismeretek átadását is felvállalja. A követelményrendszer kialakítása során - a tantervi kötelező előírások maximális betartása mellett - különös figyelmet kell fordítani a továbbhaladás feltételeinek kidolgozására.

A mindennapi élethez szükséges általános ismeretek átadása komplex módon történik, tantárgyakhoz, osztályfőnöki tevékenységhez kapcsolódva.

Iskolánk fontos feladata, hogy hozzájáruljon a tanulók személyiségének, képességeinek és készségeinek kibontakoztatásához, segítse szellemi és testi fejlődésüket és az egészséges életmód kialakítását. Fel kell készíteni a tanulókat arra, hogy természeti és társadalmi környezetünket megismerjék, védjék és formálják. Tudjanak élni jogaikkal, s teljesítsék kötelezettségeiket.

Ki kell alakítani a társadalmi együttéléshez, az önműveléshez, valamint a továbbtanuláshoz szükséges alapvető képességeket és készségeket. Gondoskodni kell a különböző képességű, ill. eltérő ütemben fejlődő tanulók egyéni fejlesztéséről.

1. 3. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai eljárásai

- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítése, gazdagítása a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával, személyes ráhatással;
- a kreativitás fejlesztése, az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés, a tanulók egészséges terhelésével, érési folyamatuk követésével és személyre szóló, fejlesztő értékelésükkel;
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozása helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;
- a kortárs kapcsolatok megerősítésével, az elemi állampolgári és a mindennapi életvitellel összefüggő praktikus ismeretek nyújtásával;
- biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat kialakításával, alapvető képességek, készségek elsajátításával, a mentális képességek célirányos fejlesztésével az önálló tanulás és az önművelés alapozása;
- az ismeretek tapasztalati úton történő megalapozásával, a felfedezés lehetőségének biztosításával, a kreativitás fejlesztésével, differenciált fejlesztéssel, a művészeti, a gyakorlati és a közismereti készségek egyensúlyának megteremtésével, a tanulók egészséges terhelésével, fejlődésük folyamatos követésével történik a személyre szóló, fejlesztő értékelés;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a differenciált tanulásszervezési módokat;
- a hátránykompenzáció biztosítása érdekében erőteljesen differenciálunk, kiemeleten figyelve a tanulók szükségleteire, képességeire, készségeire (SNI, BTMN, HH, HHH);
- bővítjük a digitális technológiával támogatott tanulási lehetőségeket;
- lehetőség szerint biztosítani kell, hogy a tanulók a foglalkozásokon IKT és digitális eszközöket (számítógép, más iskolai vagy saját eszköz), internetkapcsolatot és prezentációs eszközöket vehessenek igénybe, valamint hozzáférhetővé váljanak a hagyományos iskolai és az elektronikus könyvtárak egyaránt;
- növeljük az egyénre szabott tanulási lehetőségeket, biztosítva ezzel, hogy mind a gyermek mind a tanulási környezet alkalmazkodni tudjon az új kihívásokhoz;
- növeljük a tanulók aktív részvételét igénylő ismeretszerzési módok arányát (megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték stb.), építünk a tanulók kíváncsiságára és a rendszerezett ismeretek iránti igényükre;
- a tanulók alkalmazzák megszerzett tudásukat valóságos feladatok, problémák megoldásában, konfliktusok kezelésében is, döntésképeségüket szervezett gyakorlatokban és spontán élethelyzetekben is érvényesítsék;

1. 4. Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka pedagógiai eszközei

- arra törekszünk, hogy minden gyermek számára biztosítsunk képességeinek, érdeklődésének illetve távolabbi céljainak megfelelő programokat, tevékenységi formákat;
- a tanulási stratégiák megválasztásában és a taneszközök használatában kitüntetett szempontként vesszük figyelembe az életkori jellemzőket;
- személyes példamutatással neveljük gyermekeinket toleranciára, a másság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartására;
- az iskolai tanulás folyamatában a gyakorlatközpontúság, az életvitelhez szükséges, alkalmazható tudás gyarapítása, a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése érvényesül;
- a meggyőzés, a felvilágosítás, a tudatosítás módszerei az oktatás valamennyi módszere: meggyőzés, minta, példa, példakép, példakövetés, eszménykép; bírálat, önbírálat; beszélgetés, felvilágosítás, tudatosítás, előadás, vita, beszámoló;
- a tevékenység megszervezésének módszerei: követelés, megbízás, ellenőrzés, értékelés, játékos módszerek, gyakorlás;

- a magatartásra ható ösztönző módszerek:
  - helyeslés, biztatás, elismerés, dicséret
  - szóbeli dicséret nyilvános formái: osztályfőnöki órán, osztályközösség előtt, iskolai összejöveteleken (tanévzáró ünnepély, ballagás...);
  - írásbeli dicséret formái: osztályfőnöki dicséret (Kréta naplóba), igazgatói dicséret (Kréta naplóba), oklevél, kitüntetés, fenntartói, országos szintű elismerések; osztályozás; - jutalmazás

2. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A személyiségfejlesztés áthatja az egész iskolai nevelő-oktató munkát. Valamennyi pedagógus feladata, hogy a foglalkozásokon, rendezvényeken, tanórákon keresztül megismerje a gyermek személyiségét, egyénre szabott fejlesztését megtervezze és megvalósítsa. Célunk olyan személyiség kialakításának elősegítése, aki nyitott, képes a változtatásra és változásra, érdeklődik a világ és hazája jelenségei iránt, hajlamos az új dolgok befogadására, s megkülönbözteti a helyes, követendő, ill. a téves, helytelen, káros magatartásformákat és tulajdonságokat.

Elsőrendű, kiemelt feladat ez a bevezető és a kezdő szakasz munkájában, mert kisiskoláskorban kell felmérni a személyiségjegyeket, és megkezdeni tervszerű fejlesztésüket, hiszen ebben az időszakban lehet azokat leghatékonyabban alakítani. Mindezt segíti a tanítóhoz való erős személyi kötődés, ami a későbbi időszakban már fokozatosan csökken. Az alapozó és fejlesztő szakaszban a folyamat folytatása elengedhetetlen. Az átmenet időszakában lényeges, hogy az alsós tanító és a felsős osztályfőnök szoros kapcsolatot tartson, a megszerzett információk, a fejlesztés iránya, legfontosabb elemei eljussanak a felsős nevelőkhöz.

Mindezt csak következetes és átfogó, egységes nevelési elvekkel, célokkal és módszerekkel, a kulcskompetenciák meghatározott rendszerével érhetjük el.

2.1. Kulcskompetenciák

A kulcskompetenciák azok a kompetenciák, amelyekre minden egyénnek szüksége van személyes boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív állampolgári létehez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához.

2.1.1. Kommunikációs kompetenciák: anyanyelvi és idegen nyelvi

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot a társadalmi és kulturális tevékenységek során, az oktatásban és képzésben, a munkában, a családi életben és a szabadidős tevékenységekben. Kiemelt feladat a magyar anyanyelv használata, gondozása.

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül - oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek -, az egyén szükségleteinek megfelelően. Az idegen nyelvi kommunikáció olyan képességeket is igényel, mint például a közvetítés, más kultúrák megértése. Az egyén nyelvtudásának szintje változhat a négy dimenzió (hallott szöveg értése, beszédképesség, olvasott szöveg értése és írásképesség), az egyes nyelvek és az egyén társadalmi-kulturális háttéré, környezete és igényei/érdeklődése szerint.

2.1.2. Matematikai gondolkodási kompetencia

A matematikai kompetencia, a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is. A kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az

ismeretek. A matematikai kompetencia - eltérő mértékben - felöleli a matematikai gondolkodásmóddhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, struktúrák, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést ezek alkalmazására.

2.1.3. Digitális kompetencia

A digitális kompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak (Information Society Technology, a továbbiakban: IST) magabiztos és kritikus használatát a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén. Ez a következő készségeken, tevékenységeken alapul: információ felismerése, visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítás, bemutatása és cseréje; továbbá kommunikáció és hálózati együttműködés az interneten keresztül. (Egészséges egyensúly megtartása.)

2.1.4. A tanulás kompetenciái

A hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is. Felismeri szükségleteit és lehetőségeit, ismeri a tanulás folyamatát. Ez egyrészt új ismeretek szerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt. A motiváció és a magabiztosság e kompetencia elengedhetetlen eleme.

2.1.5. Személyes és társas kapcsolati kompetenciák

A személyes, értékorientációs, interperszonális, interkulturális, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység, felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.

2.1.6. Munkavállalói, vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben a munkahelyén is - abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálkozó lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újtásra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek, munkavállalás során van szükség.

2.1.7. Kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelés élményét. Fontos az érzések kreatív kifejezése mind a tradicionális művészetek nyelvein, illetve a média segítségével. Ideértve különösen az irodalmat, a zenét, a táncot, a drámát, a bábjátékot, a vizuális művészeteket, a tárgyak, épületek, terek kultúráját, a modern művészeti kifejezőeszközöket, a fotót s a mozgóképet.

2.1.8. Természettudományos kompetencia

A természettudományos kompetencia készséget és képességet jelent arra, hogy ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a természetben. Az ember és a rajta kívüli természeti világ közt lezajló kölcsönhatásban lejátszódó folyamatokkal kapcsolatban magyarázatokat adjunk, előrejelzéseket tegyünk, s irányítsuk cselekvéseinket. Ennek a tudásnak az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében való alkalmazását nevezzük műszaki kompetenciának. E kompetencia magában foglalja az emberi tevékenység okozta változások megértését és az ezzel kapcsolatos, a fenntartható fejlődés formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősséget.

3. Kiemelt fejlesztési feladatok

3.1. Az erkölcsi nevelés

A köznevelés alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű: készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokat felölelő megértésére, megvitatására. Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás. A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása – az önfegyelemtől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig – hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

3.2. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról.

3.3. Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítja a honvédelmi nevelést. A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló mérlegelő gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások.

3.4. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra.

Ahhoz, hogy az oktatási és nevelési folyamatban résztvevő tanulók, az elsajátított készségekre és tudásra támaszkodva énképükben is gazdagodjanak, a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatást igényelnek. Tudatosuljon bennük, a saját/egyéni fejlődésük, hogy sorsukat és életpályájukat maguk tudják alakítani. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

3.5. A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését a köznevelés területére. A köznevelési intézményeknek ezért kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről. Az iskolának foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.

3.6. A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A pedagógusok ösztönözzék a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére.

Az iskola feladata, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiéniában, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében.

A pedagógusok motiválják és segítik a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

3.7. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A NAT ösztönzi a személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelést-oktatást: célul tűzi ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítását a tanulóknál úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és -megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári léthez.

3.8. Fenntarthatóság, környezettudatosság

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. Cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Az intézménynek fel kell készítenie őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

3.9. Pályaorientáció

Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket. Ezért fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

3.10. Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világ gazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásra utaltságát. Ennek érdekében a köznevelési intézmény biztosítja a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását.

3.11. Médiatudatosságra nevelés

Cél, hogy a tanulók a mediatiszt, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása és tevékenység-központúsága révén, felkészíti a tanulókat a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelvű megszervezésére, tudatos alakítására. A tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint a különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

3.12. A tanulás tanítása

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Meg kell tanítani, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és

értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése. Ösztönözni kell a tanulót az aktív tanulásra, hogy egyénre szabottan sajátíthassa el a számára fontos tudásanyagot.

4. Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

A WHO szerint az egészség: a testi, lelki és szociális jólét állapota, és nem csupán a betegség hiánya.

Az egészségnevelés célja az egészség megőrzése, mely értelemszerűen jelenti az adott három komponens egyensúlyának fenntartását. Az egészségnevelés születéstől a halálig tartó komplex feladat, mely az egészséges életmód kialakítását célozza meg.

Egészségfejlesztés:

Az összes nem terápiás egészségnevelő módszer gyűjtőfogalma, tehát magába foglalja a korszerű egészségnevelés, elsődleges prevenció, a mentálhigiéné, az egészségfejlesztő szervezetfejlesztés, az önéngedzés feladatait, módszereit.

Az intézményes (iskolai) nevelés egyik részterülete az egészségnevelés. Az ez irányú nevelés a mindennapok nevelőmunkájának szerves része, a tanulók személyiség fejlesztése érdekében.

Az egészségnevelés fő területei:

1. A helyes szokások, napirend kialakítása
2. Korszerű, egészséges táplálkozás
3. Egészségmegőrző mozgás, sportolás, helyes tartás kialakítása
4. Mentálhigiéné
5. Ajánlások, módszerek

4.1. Helyes szokások, napirend kialakítása

- Személyi higiéné, tisztaság
- Munka (tanulás) - pihenés helyes aránya
- Egészséges öltözködés

4.2. Korszerű, egészséges táplálkozás

- Napi ötszöri étkezés
- Változatos, az évszaknak és napszaknak megfelelő táplálkozás biztosítása
- Megfelelő minőségű és mennyiségű tápanyagbevitel
- Az életkornak megfelelő ételek biztosítása (mennyiség, elkészítési mód, fűszerezés)
- A helyes és helytelen táplálkozási szokások ismérvei, összehasonlítása

Helyes

Az eddig felsoroltak

Mértékletesség

Kiegészítő táplálkozás, vitaminpótlás

Gasztronómiai kultúra ismerete

Csemegés, ingyencégek

Helytelen

Felsoroltak cáfolatai

Mértéktelenség

Túlzott, állandó vitaminfogyasztás

Egyoldalú táplálkozás

A reklámcikkek fogyasztása

Az étkezéssel kapcsolatos szociális környezet biztosítása:

- Étkezési időpontok

- Helyszín (étkező, ebédlő, teakonyha, főzőkonyha)
- Kiszolgáló feltételek (bútorzat, edények, tányérok, evőeszközök)

4.3. Egészségmegőrző mozgás, sportolás, helyes testtartás kialakítása

A szervezet kiegyensúlyozott működéséhez szükséges a mozgásigényt is kielégíteni, mely alkalmas:

- többletenergia levezetéséhez
- aktív pihenéshez
- kötött figyelem feloldásához
- szervezet megfelelő működéséhez, karbantartásához (keringési, légzési rendszer)
- tanulási folyamatok elősegítéséhez.

Fontos figyelembe venni mind a tanulásnál, mind a mozgáscselekvések gyakorlásánál a megfelelő oxigénellátottságot, hőmérsékletet, a hely méreteit-alkalmasságát.

A helyes testtartás kialakítása érdekében a mozgás mellett figyelni kell az ülésrendre, annak változtatására, a gerinc és a szem terhelése miatt, továbbá a testmagassághoz igazodó székek, asztalok meglétére.

A szabadban, jó levegőn való tartózkodás és az ott végzett mozgás még jobban elősegíti a fent említett alkalmazkodási tényezők megvalósítását, a szervezet ellenálló képességének növelését.

A rendszeresen végzett sporttevékenység tovább emeli a személyiség edzettségét, szocializáltságát, széles körű műveltségét.

Cél: a mozgás, sportolás öntevékenységi igényének kialakítása, mely önmagunk iránti felelősségünk egyik ismérve.

4.4. Mentálhigiéné-lelki egészségtan

A lelki folyamatok kóros elváltozásának megelőzésére szolgál.

Befolyásoló tényezők, feladatok:

- Veleszületett genetikai adaptációk

A veleszületett és szerzett betegségek kezelése, jó irányba való terelése, pl. sükettség, beszédproblémák, testi deformitások, cukorbetegség, velük való együttélés megtanulása.

- Szociális környezet- családi, közösségi

A szűkebb és tágabb szociális környezettel való kapcsolattartás. A felmerülő problémák felismerése, kezelése, ellenőrzése a megfelelő személy által.

Pl. hátrányos helyzet, veszélyeztetett gyermek, adott közösségi hatások.

- Helytelen minták adása.

Élvezeti cikkek használata, káros szenvedélyek kialakulásának folyamata. Függőségek: cigaretta, alkohol, drog, kábítószer, gyógyszerek, dopping.

- Életvezetési problémák

- A családmódel szerkezete
- Helyes életvezetési stratégiák (tanulás, munka, teljes élet)
- Erkölcsi normák megállapítása
- Megfelelő nemi, szexuális irányultság kialakítása
- Vallás tradicionális megismertetése, felekezetek tisztázása, szabad gyakorlat fenntartása
- Nemzeti érzés táplálása

4.5. Ajánlások, módszerek

Az egészségnevelés az iskolában dolgozó személyek együttes feladata, melyet összhangban és egyetértésben végezzenek.

A program megvalósításának szinterei:

- tanórai foglalkozások
- tanórán kívüli foglalkozások
- sportprogramok, kirándulások
- szülői értekezlet
- egészségnap (hét)

Egészségnevelési napok (hetek):

- Környezetünk tisztaságáért - szemétszedés
- Dohányzás, füstmentes nap
- Egészséges táplálkozási nap
- Sportnap
- Prevenációs egészségvédelmi nap (előadássorozat az egészségvédelmi szervek bevonásával)

5. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

5.1. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók:

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat;
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

5.2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegély-nyújtás alapismereteit;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

5.3. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében

- az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, a Magyar Vöröskereszttel;
- támogatjuk a pedagógusok részvételét 30 órás, elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.

5.4. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják

- a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
biológia	<ul style="list-style-type: none"> - rovarcsípések - légúti akadály - artériás és ütőeres vérzés - komplex újraélesztés
kémia	<ul style="list-style-type: none"> - mérgezések - vegyszer okozta sérülések - savmarás - égési sérülések - forrázás - szén-monoxid mérgezés
fizika	<ul style="list-style-type: none"> - égési sérülések - forrázás - áramütés
testnevelés	<ul style="list-style-type: none"> - magasból esés

- Az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott elsősegélynyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás balesetknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja; valamint az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele fél évente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában az elsősegélynyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan.

5.5. Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások

- minden évben egy alkalommal elsősegélynyújtási bemutatót szervezünk a tanulóknak az Országos Mentőszolgálat, a Magyar Vöröskereszt bevonásával;
- évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegélynyújtással foglalkozó témnap (projektnap) szervezése az alsó és a felső tagozatos tanulók számára.

6. Közösségfejlesztés

Az iskolai munka színtere a közösség. A nevelési-oktatási feladatokat kisebb-nagyobb közösségekben végezzük. Ezek a közösségek vagy mesterségesen kialakítottak, (pl. osztályközösség), vagy spontán módon, a tanuló önálló jelentkezésével kialakult kisközösségek (pl. tanórán kívüli tevékenységek döntő része), de megtalálhatóak - és feladatuk van - a teljesen spontán alakult baráti kisközösségeknek is. A gyerekek életkori sajátosságainak figyelembevételével szervezzük a tanulóközösségek tevékenységét. Az iskola tanulói közösségébe tartozó kisebb közösségek között jó kapcsolatot teremtünk (pl. alsós, felsős osztályok közötti kapcsolat). Az iskolai közösségi élet tartalmi és formai hagyományainak megteremtésével, ápolásával az iskolai közösségünk értékrendjét, szellemiségét őrizzük és erősítjük. Iskolai munkánk, pedagógiai programunk a közösségekre, a közösségi nevelés előnyeire építhet. Természetesen nem tekintjük kizárólagos tevékenységi formának ezeket, hiszen nagy szerepet szánunk az egyéni foglalkoztatásnak is.

6. 1. Céljaink a közösségi nevelés területén

Alapvető cél a közösségi szemléletű ember nevelésében, hogy közösségek működésére épül. A mai kor emberének tájékozottnak és gyakorlottnak kell lennie a közösség szervezésében,

működtetésében, s képesnek kell lennie az önszervező részvételre. Ismernie kell a demokratikusan működő rendszerek elveit, hogy használni tudja azokat.

Célunk, hogy

- tanulóink megismerjék, megtanulják és begyakorolják a közösségi élet alapszabályait,
- természetes igényük legyen a közösségi élet,
- ismerjék meg, gyakorolják a közösség demokratikus működési mechanizmusát,
- a közösségeken keresztül alakuljon ki személyiségük (tolerancia, empátia) a másság elfogadására,
- a közösségek élete hasson ki az iskola légkörére,
- a kisközösségek rendszerében működjön az iskolaközösség keretein belül,
- az egyik közösségben szerzett tapasztalatokat vigye át a másik közegbe,
- legyen a közösségek működésével kritikus, saját szerepével pedig önkritikus,
- legyen képes és legyen igényes a változásra, a változtatásra,
- aktivitása legyen tartós,
- a közösségek közvetve - keretet adva - segítsék oktató-nevelő munkánk hatékony végrehajtását.

6. 2. Az iskolai közösségi élet megszervezése

6. 2. 1. Osztályközösség

Iskolánk közösségi életének alapja az osztályközösség, melyet az osztályfőnök fog össze és irányít. A tanulók az iskolai élet jelentős részét az osztályban élik le, többségük 8 éven keresztül ugyanabban. Ezért fontos, hogy ez a közösség legyen a legszilárdabb és legtartósabb. Az alsós munkaközösség számára ennek kialakítása már 1. évfolyamtól feladata.

Az osztályközösség kialakításának legfontosabb elemei 1-2. osztályban:

- a tanulói összetétel pontos elemzése (az egyes tanulók személyiségjegyei, irányultságai, képességei, szándékai)
- az osztályon belüli baráti kapcsolatok felmérése
- egyénre szabott feladatok meghatározása (a tanuló egyénileg meg tudja mutatni mire képes)
- az egyéni „bemutatkozás” után kisebb csoportmunkák végzése, először spontán, jelentkezések alapján kialakított csoportokban
- tudatosan, konkrét célra „kijelölt” csoportban végzett munka (a mesterségesen kialakított csoportban végzett munka megismerése).
- bekapcsolódás a diákönkormányzat munkájába

Az osztály közösséggé formálása 3-4. osztálytól:

Az egyéni és kiscsoportos tevékenység kialakítása után következhet az osztályközösség egészének megszilárdítása. Ennek megvalósítása is a közös munkán alapszik:

- aktív részvétel a diákönkormányzat munkájában
- osztályszintű rendezvények szervezése (klubdélután, sportdélután stb.)
- önköltséges alapú osztálykirándulások.

Az osztályfőnök természetesen az egész folyamat tervezője, szervezője, irányítója.

Az 5. osztály mérföldkő.

Az alsó és felső tagozat közötti átmenet megkönnyítése érdekében az osztályfőnöknek a következő feladatokat kell elvégeznie:

- az osztály megismerése (már 4.-ben látogasson el leendő osztályába)
- a tanulói összetétel pontos elemzése (az egyes tanulók személyiségjegyei, irányultságai, képességei, szándékai) az alsós osztályfőnök tájékoztatása alapján
- az osztályon belüli baráti kapcsolatok újbóli felmérése
- kisebb csoportmunkák megszervezése spontán kialakult csoportokban
- tudatosan, konkrét feladatra „kijelölt” csoportban végzett munka
- osztályszintű rendezvények szervezése (klubdélután, sportdélután stb.)
- önköltséges alapú osztálykirándulások.

6-8. évfolyamon a kialakított munkaformák megszilárdítása történik.

A felsőbb évfolyamokon a kialakult közösség aktív együttműködése legyen jellemző. A szervezet folyamatosan működjön, ezek az évfolyamok legyenek az iskola húzóerői. Ez az alábbiakban nyilvánuljon meg:

- a diák-önkormányzati és szabadidős tevékenység fő szervezői, bonyolítói legyenek
- egészséges versenyszellem kialakítása (tanulmányi, sport és egyéb versenyek)
- példamutatás az alsóbb évfolyamoknak.

6. 2. 2. Diákönkormányzat (DÖK)

Az osztályokat 2 tanuló képviseli osztályonként, osztály-diákbizottságot választanak, mely képviseli őket, elmondja kéréseiket, javaslatukat, problémáikat az iskolai DÖK előtt. Az ODB-ból alakul meg az iskolai diákönkormányzat, mely tagjai közül vezetőt választ. A DÖK vezetősége szervezi és irányítja a diák-önkormányzati rendezvényeket, közvetíti a nevelőtestület részére a tanulói kéréseket, javaslatokat, véleményt alkot különböző kérdésekben (Házirend); képviseli az iskola diákjait más intézményekben, szervezetekben (pl. Diákszövetség, más iskolák diáknapjai, stb.). Tapasztalatairól a DÖK-nek beszámol. Az iskolai DÖK-öt szükség esetén a DÖK-öt patronáló nevelő vagy a DÖK diákvezetője hívja össze. A DÖK évente legalább egy iskolagyűlést és egy diákközgyűlést tart. A diákközgyűlésnek témája: Hogyan érvényesülnek a diákjogok? (A témaválasztásban kell őket segíteni, majd fogalmazzák meg ők a témát.)

6.2.2.1. A diákönkormányzat a nevelőtestület véleményének kikérésével dönt

- a diákönkormányzat működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról
- egy tanítás nélküli munkanap programjáról

6.2.2.2. A diákönkormányzat SZMSZ-ét a választó tanulóközösség fogadja el, és a nevelőtestület hagyja jóvá. Az SZMSZ jóváhagyása csak akkor tagadható meg, ha az jogszabálysértő vagy ellentétes az iskola SZMSZ-ével, házirendjével. Az SZMSZ jóváhagyásáról a nevelőtestületnek a jóváhagyásra történő betérjesztést követő harminc napon belül nyilatkoznia kell. Az SZMSZ-t vagy annak módosítását jóváhagyottnak kell tekinteni, ha a nevelőtestület harminc napon belül nem nyilatkozik.

6.2.2.3. A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

6.2.2.4. Az iskolai, diákönkormányzat véleményét az Nkt. 48. § (4) bekezdésben meghatározottakon túl

- a) a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál,
- b) a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához,

- c) a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez,
- d) az iskolai sportkör működési rendjének megállapításához,
- e) az egyéb foglalkozás formáinak meghatározásához,
- f) a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához,
- g) az intézményi SZMSZ-ben meghatározott ügyekben ki kell kérni.

Azokban az ügyekben, amelyekben a diákönkormányzat véleményének kikérése kötelező, a diákönkormányzat képviselőjét a tárgyalásra meg kell hívni, és az előterjesztést, valamint a meghívót –ha jogszabály másképp nem rendelkezik –a tárgyalás határnapját legalább tizenöt nappal megelőzően meg kell küldeni a diákönkormányzat részére.

6.2.2.5. A diákönkormányzat feladatainak ellátásához térítésmentesen használhatja az iskola helyiségeit, berendezéseit, ha ezzel nem akadályozza az iskola működését.

6.2.2.6. A diákközségülés összehívását az iskola, diákönkormányzat vezetője kezdeményezi, a tanév helyi rendjében meghatározottak szerint.

6. 2. 3. A tanórán kívüli tevékenységek

A közösségi élet egyik színterét képezik az iskola által szervezett tanórán kívüli tevékenységek. Az intézményben az alábbi tanórán kívüli szervezett foglalkozási formák lehetnek:

6. 2. 3. 1. Napközis és tanulószobai foglalkozások

A napközis, tanulószobás csoport speciálisan, egy vagy több osztályból szerveződik. Mivel évente változhat az összetétele, a közösségi nevelést is csak egy évre lehet tervezni. Fontos, hogy a napközis nevelők, a tanulószobás nevelők és az osztályfőnökök ezen a területen is szorosan együttműködjenek.

6. 2. 3. 2. Szakkörök

Szakköröket a tanulók érdeklődésétől és a fenntartó anyagi támogatásától függően pedagógus vezetésével indítunk.

A szakköri jelentkezéshez szülői hozzájárulás szükséges, melyet a szülő a nyilatkozaton jelez. A jelentkezés egész tanévre szól. A szakkörök működhetnek önköltséges és térítésmentes formában. A foglalkozások előre meghatározott tematika alapján történnek, erről, valamint a látogatottságról szakköri naplót kell vezetni.

6. 2. 3. 3. Sporttevékenység

Iskolánkban a tanulók tömegsport foglalkozásokon vehetnek részt, mely mozgásigényük kielégítésére szolgál. Az iskolai tömegsportban minden tanuló önkéntesen vehet részt. Egyesületi sporttevékenységre heti 2 óra kedvezményt biztosítunk a testnevelés órák terhére a törvény értelmében.

6. 2. 3. 4. Gyógytestnevelés

A gyógytestnevelés az iskolai testi nevelés és fejlesztés egyik formája. Órai beosztást az iskolaorvos igazolása, véleménye alapján kap a tanuló, ahol megjelenése és aktív részvétele kötelező.

A gyermek előrehaladását a gyógytestnevelő értékeli. A gyógytestnevelési órák megtartása a fenntartó finanszírozásának függvénye.

6. 2. 3. 5. Könyvtárlátogatás

Az iskola könyvtára nyitvatartási idejében, valamint könyvtári tanórákon áll a tanulók rendelkezésére. Használati rendjéről a Könyvtári Szabályzat intézkedik.

6. 2. 3. 6. Hitoktatás

A hit-, vallásoktatáson való részvétel a tanuló számára önkéntes. Az intézmény együttműködik a területileg illetékes történelmi egyházakkal. Megfelelő létszámú foglalkozáshoz tantermet biztosít az intézmény tanítási rendjéhez igazodva. A fiatalok hit- és vallásoktatását az egyházi jogi személy által kijelölt hitoktató végzi.

7. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje (képesség-kibontakoztatás támogatása)

A differenciált tanítás-tanulás megvalósulásához különösen a következő szempontokat ajánlatos figyelembe venni:

- olyan szervezési megoldásokat kell előnyben részesíteni, amelyek előmozdítják a tanulás *belső motivációinak*, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését;
- a tanulást úgy kell megszervezni, hogy a tanulók *aktív módon* vegyenek részt benne, előtérbe állítva tevékenységüket, önállóságukat, kezdeményezéseiket, problémamegoldásaikat, alkotóképességüket;
- a nevelési-oktatási folyamat segítse elő a tanulók *előzetes ismereteinek*, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon lehetőséget esetleges tévedéseik kiigazítására és tudásuk átrendezésére;
- az iskolai tanítás-tanulás különböző szervezeti formáiban (az osztálymunkában, a csoportfoglalkozásokon, a tanulók páros, részben vagy teljesen egyéni nevelésben-oktatásában) alkalmazni kell az *együttműködő* (kooperatív), a team tanulás technikáit és formáit;
- váljék a tanítás egyik elvévé és teendőjévé a tanulókhöz alkalmazkodó *differenciálás* a feladatok kijelölésében, megoldásában, a szükséges tanári segítségben, az ellenőrzésben, az értékelésben;
- a *tanulók* egyéni képességeinek fejlesztése érdekében alkalmazni kell a feladathoz illeszkedő tanulásszervezési technikákat;
- sajátos tanulásszervezési megoldásokat kell alkalmazni a *különleges bánásmódot igénylő*, sajátos nevelési igényű gyerekek esetében, a tanulási és egyéb problémákkal, magatartási zavarokkal küzdő tanulók nevelési-oktatási feladatainak ellátásában;
- a tanítási-tanulási helyzetek, a tanulásszervezési módok és értékelési eljárások alkalmazkodjanak az egyes területeken *tehetséges tanulók* fejlesztési igényeihez, általában is támogassák a tehetségek felkutatását és tehetségük kibontakoztatását;
- különböző tanulásszervezési megoldásokkal az együttműködést és a *tanulási esélyek egyenlőségét* szolgáló szervezeti formákat kell kialakítani mind az iskolák közötti együttműködésben, mind az iskolán kívüli és az iskolai munkában.

Az eredményes tanulás segítésének elvei

Minden tanköteles korú tanulónak törvényben biztosított joga, hogy a neki megfelelő nevelésben-oktatásban részesüljön. Ennek érvényesítéséhez az iskolának (az iskolafenntartóval, az iskola működtetőjével, a családdal, a gondviselővel, szakmai és civil szervezetekkel együttműködve) a következő elvek szerint kell biztosítani a nevelő-oktató munka feltételeit:

- a képességek megismerése és fejlesztése, a készségek, ismeretek, tudástartalmak megalapozása, az attitűdök alakítása az 1–4. évfolyamon;
- folyamatos, egyénhez igazodó fejlesztés, a tudás bővítése, megszilárdítása az iskolázás további szakaszaiban;
- Mini-LÜK tábla és fejlesztő füzetek alkalmazása;
- sakk- és táblajáték;
- IKT eszközök, digitális technológiával támogatott ismeretszerzés;
- az eredményes szocializáció akadályainak korai felismerése és kezelése pedagógiai eszközökkel;

- a tanuló tanulási nehézségeinek feltárása, problémái megoldásának segítése az iskolai nevelés-oktatás egész folyamatában és annak valamennyi területén;
- a tanulást érintő lemaradás megakadályozásának érdekében a tanuló személyiségének, szociokulturális háttérének megismerése, a tanulás eredményességét növelő pedagógiai módszerek alkalmazása;
- a tanuló önmagához és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon, más iskolai foglalkozásokon, és a tevékenység támogatása az iskolán kívül is;
- motiváló és hatékony tanulásszervezési eljárások alkalmazása, akár játékok segítségével (pl. sakk, logikai játékok);
- egységes alapokon nyugvó tanulási követelmények, ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazása;
- a sajátos nevelési igényű, akadályozott, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdők elfogadása, beilleszkedésük feltételeinek kölcsönös alkalmazkodáson alapuló megteremtése, a képességprofilhoz viszonyított haladás elismerése, a tanulásban meghatározó képességeik feltárása és fejlesztése.

Képesség-kibontakoztató felkészítés

A képességeket kibontakoztató felkészítés a személyiséget fejlesztő pedagógiai munkával és a közösségfejlesztés segítségével járul hozzá a tanulási kudarcból, a szociális hátrányból eredő lemaradás csökkentéséhez, a tanuló egyéni képességeinek, tehetségének kibontakoztatásához, tanulási, továbbtanulási esélyeinek növeléséhez. A képesség-kibontakoztató felkészítés megszervezhető integrált keretek között is.

8. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

A szociális hátrányok megszüntetése pedagógiai eszközökkel nem lehetséges. A hátrányok enyhítéséért azonban iskolánk eddig is sokat tett és tenni kíván a rendelkezésre álló eszközökkel.

Célunk:

Erőforrás hiányában lévők segítése, támogatása.

Feladataink:

- a hátrányos helyzet fogalmának tisztázása, egységes szempontok szerinti megítélése,
- szociális hátrányokkal küzdő tanulók feltérképezése,
- a feltárt problémák megismerése,
- a megoldást segítő tevékenységi formák alkalmazása.

Eszközeink, melyek célunk elérését szolgálják:

- olcsóbb oktatási eszközök választása,
- oktatási segédeszközök kölcsönzésének lehetősége,
- alapítvánnyal közösen, szülők hozzájárulásával: a nevezési díjas versenyek anyagi támogatása,
- a családok felvilágosítása a szociális juttatások lehetőségeiről szülői értekezleten, fogadóórán, családlátogatások alkalmával, illetve igény szerint szakember közreműködésével, (gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, pszichológus, logopédus, gyógypedagógus)
- motiválás a gyermek napközis, tanulószobai, menzás ellátás igénybevételére,
- a tankötelezettség érvényesülésének elősegítése,
- meggyőző pályaaorientációs tevékenység,
- célzott támogatásra kiírt pályázatokon való részvétel,
- segítségnyújtás ösztöndíjak elnyerésében,
- rendszeres kapcsolattartás a települési önkormányzatokkal, a PMPSZ Váci Tagintézményével, a Pest Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Budapesti Tagintézménye 1. sz.

Szakértői Bizottságával a Védőnői Szolgálattal, az ÁNTSZ-szel, a nemzetiségi önkormányzatokkal, a Gyermekjóléti Szolgálattal, a települési óvodákkal,

- indokolt esetben a tanuló védelembevételének kezdeményezése,
- drog - és bűnmegelőzési, közlekedési programok szervezése helyi rendőrőrs tagjaival, részvétel biztosítása a DADA programban,
- az érintett gyermekek kulturált szabadidős tevékenységének segítése, szervezése.

A halmozottan hátrányos helyzet tényét a törvényi előírásoknak megfelelően kell megállapítani, s a továbbiakban felhasználni információként.

9. A szülő, a tanuló és a pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztési lehetőségei

Az iskola, mint oktató-nevelő intézmény csak akkor működhet eredményesen, ha a tanuló érdeklődésére épít, és figyelembe veszi a szülői érdekeket. Az iskolai nevelés, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógus közösség koordinált aktív együttműködése. Ezen együttműködés alapja a gyermek iránt érzett közös nevelési felelősség, feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás.

9.1. A szülők részéről a nevelőmunka segítéséhez az alábbi közreműködési formákat várjuk el:

- együttműködő magatartást,
- őszinte véleménynyilvánítást,
- a Kréta-rendszer információinak folyamatos nyomon követését,
- a nevelési problémák őszinte megbeszélését, közös megoldását,
- a családi nevelésben jelentkező nehézségek közös legyőzését,
- érdeklődő-segítő hozzáállást,
- ötletnyújtást érdeklődésük okán az előadások témáihoz,
- aktív részvételt az iskolai rendezvényeken,

9.2. Iskolánk, pedagógusaink a gyermek helyes neveléséhez a következő segítségnyújtási formákat kínálja:

- nyílt napok szervezése,
- rendszeres és folyamatos írásbeli tájékoztatás a tanuló előmeneteléről, magatartásáról,
- folyamatos dokumentálás a Kréta-rendszerben,
- fogadóórákon konzultáció lehetősége: a szülők és a pedagógusok személyes találkozása
Itt kerül sor a gyermekek egyéni problémáinak, fejlődésüknek, eredményeinek, kudarcainak megbeszélésére.
- előre tervezett szülői értekezletek: együttműködés kialakítása, a szülők tájékoztatása az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről, a helyi pedagógiai programról, az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról, a gyermek osztályának tanulmányi eredményeiről, iskolai magatartásáról, az osztályközösség céljairól, feladatairól, programjairól, a szülők bekapcsolódásának lehetőségeiről, a szülők véleményének, javaslatainak összegyűjtése, emlékeztető készítése, melyben jelzik a problémákat az iskola igazgatója felé
- előadások szervezése: a szülők "továbbképzése" a gyermeknevelés, tanulási folyamat, egészséges életmód terén (meghívott szakemberekkel).
- pályaválasztási tanácsadás: az adott év beiskolázási rendeletének ismertetése, lehetőségek, kínálatok, tapasztalatok bemutatása (meghívott középiskolai vezetőkkel).
- családlátogatások (amennyiben a szülők fogadják a pedagógust): a családi háttér megismerése, ismeretgyűjtés a gyermek fejlesztése érdekében
- rendkívüli szülői értekezlet
- közös kirándulások, szabadidős programok.
- iskolánk honlapja: www.acsaiskola.hu

9.3. Az alábbi együttműködési formákat biztosítjuk

A tanulók részére tájékoztatást nyújtunk az iskolai élettel kapcsolatos aktuális feladatokról, lehetőségekről (intézményvezető, az osztályfőnökök, a DÖK vezető).

Iskolánk betartja és betartatja mindazokat a rendelkezéseket, amelyek a gyermekek és szülők jogait biztosítják. Az Nkt, az SzMSz, és a Házirend határozza meg a szülők jogosultságait, a kapcsolattartás formáit és a szülői értekezletek számát stb.

Az előbbi szabályzatok megalkotásakor kikértük a szülők véleményét, érvényesítettük kéréseiket, velük, mint gyermekük törvényes képviselőjével, gondozójával és nevelőjével együttműködésre törekedtünk.

Figyelembe vesszük a családi nevelés hatásait, megerősítjük, esetleg korrigáljuk ezt, segítséget nyújtunk a család problémáinak a megoldásában.

Igényeljük a szülők támogatását munkánk, rendezvényeink segítségével, az iskola életét érintő szabályzatok közös megalkotásában, véleményezésében. Ehhez a család tagjai számára biztosítjuk az iskola rendje szerint az iskolában való tartózkodást. A szülők iskola használói jogát tiszteletben tartjuk.

A szülőkre is vonatkoznak alapelvek, feladatok: önkéntesség az együttműködési készség, kölcsönös informálás, beleszólás joga és lehetősége, tájékoztatás, órák látogatása, megfigyelések, tapasztalatok kölcsönös közlése a gyermek érdekében.

10. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnökök feladatai

10.1. A pedagógus feladatai

- A pedagógus felelősséggel és önállóan végzi munkáját a tanulók nevelése érdekében. Munkaköri kötelezettségeinek tartalmát és kereteit az Nkt, a NAT, az EMMI rendeletek és a pedagógiai szaktárgyi útmutatók, módszertani levelek, az iskolai munkaterv, a nevelőtestület határozatai, továbbá az igazgató, illetőleg a felettes szerveknek az igazgató útján adott útmutatásai alkotják. Nevelő-oktató munkáját egységes elvek alapján, módszereinek szabad megválasztásával végzi.
- A pedagógus alaptervekenyisége azokat a tanórai és tanórán kívüli teendőket foglalja magában, amelyek az intézmény rendeltetése szerint nevelő-oktató munkából az egyes munkaköröknek megfelelően minden nevelőre kötelezően vonatkoznak.
- Közreműködik az iskolaközösség kialakításában és fejlesztésében.
- Alkotó módon részt vállal:
  - a nevelőtestület újszerű törekvéseiből,
  - a közös vállalások teljesítéséből,
  - az ünnepélyek és megemlékezések rendezéséből,
  - az iskola hagyományainak ápolásából,
  - a tanulók folyamatos felzárkóztatásából,
  - a tehetséggondozást szolgáló feladatokból,
  - a pályaválasztási feladatokból,
  - a gyermekvédelmi tevékenységből,
  - a tanulók egész napos foglalkoztatásának tervezéséből, szervezéséből, irányításából,
  - a diákönkormányzat kialakításából,
- A tanítási (foglalkozási) órán minőségi munkát vége (felkészülés, szervezés, ellenőrzés, értékelés).
- Önképzés, továbbképzés, munkaközösségi munkában való aktív részvétel.
- A nevelő-oktató munkával összefüggő megbeszéléseken, értekezleteken való részvétel.

- Egyes adminisztratív és szervezési feladatok elvégzése, melyeket az intézmény nevelő-
oktató munkája tesz szükségessé, illetve az érvényben lévő jogszabályok előírnak.
- Nevelő-oktató munkáját tervszerűen végzi, tanmenet alapján dolgozik. A tanmenetet az
igazgató által meghatározott időpontban a munkaközösség-vezető véleményével az
igazgatónak jóváhagyásra bemutatja. Ha az alapidokumentumok nem változnak, a bevált
tanmenetet - folyamatos kiegészítéssel - több éven át használhatja.
- Saját tanmenettel minden pedagógusnak rendelkeznie kell, melyet ellenőrzéskor kérésre be
kell mutatni.
- Az írásbeli dolgozatokat, felmérő és témazáró feladatlapokat a két héten belül kijavítja. A
felmérő dolgozatok megíratását előre jelzi. A házi feladatokat ellenőrzi, javítja, vagy a
tanulókkal javíttatja, és velük együtt értékeli.
- Részt vesz az iskola szülői értekezletein, fogadóórát tart.
- Az intézmény egészére kötelezően háruló feladatok közül egyes teendőket az intézményen
belüli szakértelmen és az egyenlő teherviselés elvein alapuló munkamegosztás szerint egy-
egy pedagógus lát el.

Ezek a pedagógiai többletmunkák a következők lehetnek:

- vezetők esetében a hatáskörükbe rendelt terület közvetlen pedagógiai, szakmai irányítása
és ellenőrzése,
- egyes, óraszámmal is kifejezhető feladatok (pl. korrepetálás, helyettesítés, énekkar
vezetése, szakkörök, tanulmányi kirándulás, tanulókíséret, tanulószoba, stb.),
- osztályfőnöki munka,
- versenyekre való felkészítés,
- rendezvények szervezése, lebonyolítása,
- szertárakért a felelősség vállalása (fejlesztés, rendezés, selejtezés),
- könyvtári munka,
- munkavédelmi és tűzvédelmi munka
- tankönyvfelelős
- LEP felelős
- OKTIG rendszer működtetése

10.2. Az osztályfőnöki megbízással kapcsolatos feladatok

- Feladata, hogy megismerje az osztályába tartozó tanulók személyiségét, s ezek alapján
segítse az egyes tanuló személyiségének helyes irányba fejlődését.
- Tevékenységével aktívan elősegítse az osztályközösség kialakulását, illetve megerősödését.
- Rendszeresen áttekinti az osztályában tanuló gyermekek tanulmányi eredményeit, konzultál
tanártársaival a tanulók haladásáról.
- Közreműködik a tanulók és tanárok konfliktusainak megoldásában, szükség szerint a
problémamegoldásba bevonja a szülőket is.
- Elvégzi az osztályába járó tanulók magatartásának és szorgalmának értékelési feladatait,
ehhez kikéri tanártársai, valamint a diákok véleményét is.
- Ellátja az osztályfőnöki teendőkkel kapcsolatos adminisztrációs feladatokat.
- Szülői értekezletet tart, melyen megadja a szülőknél az oktatással-neveléssel, a szülőket
érintő egyéb kérdésekkel kapcsolatos legfontosabb aktuális tájékoztatást.
- Rendszeresen fogadóórát tart, mely során tárgyilagosan tájékoztatást nyújt a szülőknél a
gyermekük fejlődéséről, viselkedéséről.
- Az osztályában tanulókat ellátja az iskola életével, működésével kapcsolatos fontosabb
információkkal, segíti felkészülésüket, támogatja részvételüket az iskolai rendezvényeken,
programokon.

11. Nemzetiségi oktatás

Pedagógiai Programunk azon részét, mely a nemzetiségi oktatással kapcsolatos, a Nemzeti, etnikai kisebbség oktatásának irányelveit figyelembe véve készítettük el.

11.1. Helyzetelemzés

Intézményünkben kb. 10 éve nincs nemzetiségi nyelvoktatás.

Az iskola vezetése valamint a helyi szlovák önkormányzat mindenben támogatja a szlovák nyelv elsajátítására vágyó tanulókat. Acsán a 2020/2021-es tanévtől szeretnénk a szlovák nyelvoktatást újra elindítani. Csőváron minden gyerek részt vesz a nemzetiségi nyelv tanulásában. A munkát megfelelő szemléltető anyagok is segítik.

11.2. Személyi és tárgyi feltételek

Intézményünk jelenleg nem rendelkezik szlovák szakos pedagógussal. Csőváron szlovák óvodapedagógusi végzettséggel látja el a kolléganő a feladatot. Tervezzük, hogy a tantestület tagjai közül iskolázunk be pedagógust ennek ellátására. A minőségi munkához szükséges tárgyi feltételek adottak.

11.3. A szlovák nyelvi oktatás formája, tartalma, célja és feladatai a nemzetiségi (szlovák nyelvi) oktatás az iskolákban

A szlovák nyelvi oktatás – a magyarországi közoktatás részeként – megvalósítja az iskolai nevelés és oktatás általános céljait és feladatait, és emellett biztosítja a szlovák nyelv tanulását, a szlovákság történelmének, szellemi és anyagi kultúrájának megismerését, a hagyományőrzést és-teremtést, az önismeret kialakítását, a szlovák jogok megismerését és gyakorlását.

A szlovák nyelvi oktatás segíti tanulóinkat abban, hogy megtalálják, megőrizték és fejlesszék identitásukat, vállalják másságukat, elfogadják és másoknak is megmutassák a nemzetiség értékeit, erősítsék a közösséghez való kötődést.

Intézményünkben arra kell törekedni:

- A tanulók számára nyilvánvalóvá váljanak a nyelvi és kulturális gazdagság előnyei, és alakuljon ki a tanulóknál a reális nemzetkép.
- A tanulók ismerjék fel az előítéletek és kirekesztés megjelenési formáit, és megismerjék a jelenség hátterét, veszélyeit, az emberi, állampolgári és nemzetiségi jogok megsértésének jelenségét.
- A tanulóknál ki kell alakítani az igényt és a képességet, hogy gondolatait, véleményét és javaslatait egy-egy témában megfelelően ki tudja fejezni szlovák nyelven.
- A szlovák nemzetiségi oktatásnak tartalmaznia kell interkulturális témákat is.
- Ösztönözni kell a tanulókat a helyi szokások gyűjtésére. Meg kell ismertetni velük a Magyarországon élő szlovák nemzetiség múltját, jelenét, fontosabb ünnepeit, szokásait.
- A szlovák nyelv oktatásának középpontjában a beszéd, mint a kommunikáció eszköze áll.
- A hallott vagy olvasott szövegek megértéséhez illetve feldolgozásához szótár és lexikonhasználat kialakítása szükséges.
- A nyelvtani tudnivalókat kis lépésekben, sok gyakorlással kell elsajátítani. Az új szerkezeteket példákkal és modellekkel kell megtanítani. A szabályokat nyelvi helyzetekből és cselekményekből kell nyilvánvalóvá tenni a gyermekek számára.
- A tanulóknak (képességeikhez mérten) nyolcadik év végére tudniuk kell a szlovák nyelvet alapfokon használni.

- Tanulják meg a tanulók a magyarországi szlovákok gyermekjátékait, dalait, verseit, mondókáit. Néhányat sajátítsanak el dialektusban is.
- Kapcsolatok kialakítására kell törekedni más szlovák nyelvoktató iskolákkal. A nyelvoktatás és népismeret számos területén nyílik lehetőség az együttműködésre. Ezek a kapcsolatok teszik a gyermekek számára élővé a nyelvet, és motiválhatja őket a tanulásra.
- A tanítási órákon kívüli lehetőségekkel is élni kell: játékdélutánok, vetélkedők, pályázatok, kirándulások, később lehetőség szerint csereutazások tehetik eredményesebbé, élményszerűbbé a nyelvtanulást.

11.4. A szlovák népismeret

A 2020-as NAT bevezetésével integrálásra kerül a szlovák nyelvórák és készségi tárgyak helyi tanterveibe.

Általános fejlesztési követelmények

1-4. évfolyam:

Célok és feladatok

A szlovák nemzetiségi nyelvet oktató általános iskolák tantárgyrendszerében új tantárgyként jelent meg a népismeret tanítása. A tantárgy tanítása lehetőséget nyújt a helyes identitástudat kialakítására. Tiszteletet ébreszt a hazai szlovákság valamint a hazánkban élő többi nemzetiség kultúrája iránt. Tananyagában épít a hagyományokra: hagyományos családi szokások, családi ünnepek, vallási ünnepek, munkafolyamatok, munkaeszközök, öltözködési és étkezési kultúra, a gyerekek játéka, a fennmaradt szlovák mondókák, mesék ismerete.

A népismeret tanításánál a tanulók ismereteit gazdagítják a rádió, a TV nemzetiségi adásai, szlovák nemzetiségi kiadványok, kalendáriumok, újságok.

Fejlesztési követelmények

Az integrálásra kerülő népismeret tanítása során tudatosuljon a tanulóknak, hogy ősük hol és hogyan éltek.

Ismerkedjenek meg alkotó módon az adott területre jellemző nemzetiségi élet hagyományaival.

Teremtsünk a tanulók számára minél több alkalmat a népszokások, népdalok, népköltészeti alkotások, népmesék megismerésére.

11.5. Partnerkapcsolatok

A csövéri és az acsai iskola is folyamatos kapcsolatban áll a helyi szlovák nemzetiségi önkormányzattal, a hagyományőrző szervezetekkel.

11.6. Belépés és értékelés feltételei a kisebbségi oktatásban

Az első évfolyamon:

- szülői nyilatkozat

A felsőbb évfolyamokon:

- szülői nyilatkozat
- szlovák nyelvből szintfelmérés
- helyi beiskolázási feladatok figyelembe vétele

Értékelés

Ebben az oktatási formában is az értékelés az iskola pedagógiai programjában meghatározottak szerint történik.

11.7. A nemzetiségi nyelv és irodalom továbbá népismeret oktatásához szükséges időkeret

A nyelvoktató oktatási formában minden évfolyamon 5 tanórát biztosítunk a szlovák kisebbségi nyelv és irodalom oktatására és 1 órát a népismeret oktatására.

NAT 2020

A nyelvoktató oktatási formában minden évfolyamon az 5 tanórát biztosítunk a szlovák nemzetiségi nyelv és irodalom oktatására, az 1 óra népismeret oktatását integráljuk a nyelvórák és a készségtárgyak helyi tanterveibe.

12. Az integráltan oktatott sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulókkal végzett pedagógiai tevékenységek

12.1. A feladatellátás alapelvei

Iskolánk a tanulási kudarcnak kitett tanulók ellátását A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény szabályozását követve szervezi meg.

A sajátos nevelési igényű tanulók közül annak a tanulónak a nevelését és oktatását biztosítja az iskola a szakmai alapidokumentumában foglaltak szerint, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján

- beszéd fogyatékos
- mozgásszervi fogyatékos
- autizmus spektrumzavarral küzd
- enyhe értelmi fogyatékos
- egyéb pszichés fejlődési zavarral küzd (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartás-szabályozási zavarral küzd)
- érzékszervi fogyatékos-hallási fogyatékos
- érzékszervi fogyatékos-látási fogyatékos

Biztosítjuk továbbá a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók fejlesztő foglalkoztatását is.

Intézményünk az integrációval többet vállal, magasabb értéket kínál, mint részvétet és védettséget. Sikerkritériumnak a tanulók beilleszkedését, a többi tanulóval való együtt haladásukat tekintjük.

Az eredményes megvalósításhoz a különleges gondozási igényű tanulók fejlesztésének alapelvei:

- A tanulók mindenképp felett álló érdeke

Cél: A tanuló mindenképp felett álló érdekének figyelembe vétele.

Feladat: Minden segítséget kapjon meg képessége kibontakozásához, rész-képességei, személyisége fejlesztéséhez.

Eredmény: a rendelkezésre álló lehetőségek közül a legkedvezőbbet választva születik a döntés.

- Egyenlő bánásmód elve

Cél: Az iskola minden tanulója azonos feltételek szerint részesüljön azonos színvonalú ellátásban.

Feladat: Az oktatás szervezésében, irányításában, működtetésében a feladatok végrehajtásában közreműködők a döntésekben, az intézkedésekben tartásuk be az egyenlő bánásmód követelményét.

Eredmény: Nincs hátrányos megkülönböztetés.

- Esélyegyenlőség érvényesülése

Cél: Esélyegyenlőség megteremtése, megalapozása az oktatásban a különleges gondozási igényű tanulók számára.

Feladat: Az SNI és BTMN-el küzdő tanulók integrált oktatásában a tárgyi és személyi feltételek biztosításával, sajátos pedagógiai eljárásokkal és eszközökkel valósuljon meg a rehabilitáció és fejlesztés.

Eredmény: A tanulók optimálisan fejlődnek.

Ezt a felülvizsgálati kontrollvélemények megerősítik, a tanulók sikeresen befejezik általános iskolai tanulmányukat, felvételt nyernek középiskolába.

A részképességzavar tüneteit mutató tanulók sajátos nevelési igényeinek kielégítése gyógypedagógus/fejlesztőpedagógus közreműködésével történik. Szükség esetén egészségügyi szakembereket is bevonunk a komplex ellátásba.

Rehabilitációs és fejlesztő célú órakeretben a tanulók segítése egyéni fejlesztési terv alapján valósul meg gyógypedagógus szakember közreműködésével.

A pedagógiai szakszolgálat intézményeinek szakvéleménye alapján az intézményvezető mentesíti a tanulót a tantárgy vagy tantárgyrész értékelése, minősítése alól, amennyiben a szülő írásban kéri.

Az integrált nevelésben-oktatásban részt vállaló intézményként szükség esetén igénybe vesszük az egységes gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai módszertani intézmények (EGYMI), a pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatásait, az utazó gyógypedagógusi, utazó konduktori hálózatok segítségét.

12.2. A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésének, oktatásnak pedagógiai alapelvei

- A befogadó iskola vezetője támogatja pedagógusai részvételét az integrációt segítő szakmai programokon, akkreditált továbbképzéseken, alkalmat teremt a horizontális tudásátadásra.
- Az együttnevelést megvalósító iskolák pedagógusainak, valamennyi dolgozójának, gyermek- és szülői közösségének felkészítése a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására.
- A tanulókat egyéni sajátosságaikhoz, lehetőségeikhez és speciális szükségleteikhez alkalmazkodva kell tanítani és nevelni.
- A követelmények teljesítéséhez – ahol szükséges – hosszabb időszavok időkeretek megválasztása, alternatív megoldások alkalmazása.
- Az előírt minimális teljesítményekhez szükség esetén a sérülésnek megfelelő tartalmak kialakítása.
- A rászoruló tanulóknak differenciált egyéni segítségadás és elsősorban az önmagukhoz mért fejlődésük értékelése.
- Tanulásuk, kommunikációjuk a törvény adta lehetőségeken belüli segítése.
- A személyiségfejlesztés során a sajátos nevelési igény figyelembe vétele és a fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs terápiás célú egyéni ellátása.
- Az oktatás a NAT-on, a központi programokon alapuló adaptált helyi tantervek szerinti szervezése.

12.2.1. A látássérült tanulók iskolai fejlesztése

A többségi iskolában történő együttnevelés minden esetben egyéni döntésen alapul, esetenként egyéni felkészítést igényel. Az együttnevelés-oktatás során különös figyelemmel kell lenni a következőkre:

- A látássérült tanuló vegyen részt olyan egyéni fejlesztésekben, amelyekre állapotából fakadóan szüksége van. Ezen minden olyan egyéni felzárkóztató, tehetséggondozó, rehabilitációs és habilitációs célú külön foglalkozást értünk, ami az intézmény rehabilitációs keretéből – az osztályfőnök, a szaktanárok, a délutános nevelő, a szülő észrevételei és javaslatai alapján – a tanuló órarendjébe illeszthető. Ennek megvalósításához a szakértői javaslat nyújt támpontot, illetve igénybe vehetők a látássérült tanulók speciális iskoláiban létrejött egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények által biztosított szolgáltatások.

12.2.2. Az egyéb pszichés fejlődési zavar alapján sajátos nevelési igényű tanuló fejlesztése

Az egyéb pszichés fejlődési zavar a Köznevelési törvény által használt gyűjtőfogalom, a sajátos nevelési igényre (SNI) való jogosultság egyik kategóriája. Ebbe a kategóriába tartoznak a súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral küzdő tanulók, akik az iskolai teljesítmények és a viselkedésszabályozás területén a kognitív, emocionális-szociális képességek eltérő fejlődése, a kialakult képességzavarok halmozott előfordulása miatt egyéni sajátosságaik figyelembevételével fokozott pedagógiai, pszichológiai megsegítést, gyógypedagógiai segítséget igényelnek.

Tanulási zavarok

Kívánatos lenne az egyéb pszichés fejlődési zavar kifejezés helyett erre a meglehetősen heterogén tanulói csoportra a Nemzeti köznevelési törvényben zárójelben szereplő **tanulási, figyelem- és magatartás-szabályozási zavar** megnevezést mint SNI főcsoport-elnevezést használni. Ezt elméleti és gyakorlati szempontok, valamint a nemzetközi terminológiahasználat is indokolja.

- A (specifikus) **tanulási zavar** egy olyan multifaktoriális meghatározottságú ún. idegrendszeri fejlődési zavar (pl. diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia, vagy ezek halmozódása), mely az átlagos vagy akár átlag feletti értelmi képességek és a szükségletekhez illeszkedő, megfelelő oktatási feltételek ellenére okoz komoly nehézségeket a tanulásban, a sikeres iskolai előmenetelben.
- Az **olvasási zavar** (diszlexia) neurobiológiai eredetű specifikus tanulási zavar, az olvasás, írás elsajátításának nehézségét jelenti, gyenge szófelismerés, pontatlan és lassú olvasás jellemzi, mely legtöbbször helyesírási zavarokkal együtt jelentkezik.
- A **helyesírási zavar** (diszortográfia) önmagában előfordul ugyan, de ritkán.
- Az **íraskivitelezés (íráskép) zavara** (diszgráfia) gyakran olvasási zavar nélkül jelenik meg. Másodlagos következményként szövegértési nehézségek jelentkezhetnek, valamint a kevesebb olvasási tapasztalat hátráltathatja a szókincs és a háttértudás fejlődését.
- A **számolási zavar** (diszkalkulia) esetén az intellektuális teljesítményhez, életkorhoz (osztályfokhoz) viszonyítva jelentős elmaradás mutatkozik a számköri ismeretek, számérzék, szám- és műveleti fogalmak kialakulásában, az alapvető műveletek végzésében és a bázisfunkciók (téri-vizuális rendszer, központi végrehajtó rendszer, munkamemória, beszéd és nyelv, gondolkodási funkciók) működésében. Következésképpen nehezített lehet a magasabb szintű matematikai fogalmak elsajátítása, a matematikai ismeretszerzés és -alkalmazás folyamata, a mindennapi élethelyzetek problémamegoldása.
- A hétköznapi nyelvhasználatban is egyre gyakrabban felbukkanó **ADHD** kifejezés egy angol mozaikszó (Attention Deficit Hyperactivity Disorder, magyarul **figyelemhiányos/hiperaktivitás zavar**), mely
  - **figyelemhiánnyal** és/vagy
  - **túlmozgással** (hiperaktivitás) és **impulzivitással** jellemezhető.
 A két altípus önállóan vagy kombinált formában is előfordulhat.

- A **magatartásszabályozási zavar** is az egyéb pszichés fejlődési zavar kategóriában nevesülő SNI állapot. Összefoglaló név, mely alatt
  - **impulzuskontroll-zavart** (személyre és/vagy tárgyra, tulajdonra irányuló agresszív, destruktív szóbeli és viselkedéses kitörések) és
  - **diszruptív** (irritált, vitatkozó, bomlasztó),
  - **diszszociális** (normasértő, agresszív, megbotrántoztató) **viselkedészavarokat** értünk.

Az egyéb pszichés fejlődési zavar alapján sajátos nevelési igényű tanulók nevelés-oktatásának alapelvei

Az egyéb pszichés fejlődési zavar kategóriába tartozó tanuló iskolai alulteljesítés esetén folyamatos gyógypedagógiai megsegítést igényel, ami komplex fejlesztést szolgáló foglalkozások formájában, a többségi pedagógus bevonásával, az egyéni képességekhez igazodó tevékenységrendszer keretében végezhető. Az iskolai oktatás, a pedagógiai, gyógypedagógiai ellátás, valamint az egészségügyi habilitáció és rehabilitáció a tanulási- vagy figyelem- és magatartásszabályozási zavar jellegétől, súlyosságától, a társuló zavarok meglététől, a háttérben lévő sajátos képességmintázat fejlődési lehetőségeitől, mértékétől, dinamikájától függ. Fejlesztésük az egyéni szükségletek figyelembevételével a szülővel és a tanulóval, valamint a pedagógusokkal történő megbeszélést követően történhet. Kiegészítő szolgáltatás (pl. pszichológiai gondozás, családterápia, tehetségazonosítás) igényelhető a pedagógiai szakszolgálatban, a segítő szakemberek és az intézmény együttműködésével. Beilleszkedésük segítését intézményi pszichológus is támogathatja.

Az egyéb pszichés fejlődési zavar kategóriába tartozó tanuló oktatása integráltan, a kiemelt figyelmet igénylő (különleges bánásmódot igénylő, sajátos nevelési igényű) tanulók személyi és tárgyi feltételeivel is rendelkező többségi általános iskolában vagy intenzív terápiás és oktatási céllal szervezett időszakos különnevelés keretében (pl. beszéd fogyatékkal társulva logopédiai osztályban, tagozaton vagy gyógypedagógiai intézményben) történhet.

A tanulók fejlesztésében törekedni kell

- a tudatos, tervszerű, egyénre szabott fejlesztési terv kialakítására;
- a komplex megközelítésre és módszerválasztásra;
- a fejlődési dinamika nyomon követésére.

A tanulás-tanítás folyamatában kiemelt jelentőségű

- a tananyag adaptálása;
- tanulásmódszertani elemek beemelése;
- változatos tanulásszervezési módok, differenciált oktatásszervezés, projektmunka biztosítása;
- a tanuló szükségleteihez illesztett tanulási stratégiák megválasztása, a személyre szabott, tanulóközpontú tanulás;
- az értékelési eljárások megválasztása, a fejlesztő értékelés szükségessége;
- a társas beilleszkedés, a szociális kompetenciák fejlődésének kiemelt támogatása az egyéb pszichés fejlődési zavar kategóriába tartozó mindegyik tanulónál, ami lényeges elvi kiindulópontja a gyakorlati munkának;
- az egyéni tanulási utak megismerésének szükségessége, az adekvát pedagógiai támogatás tervezése céljából;
- a kronológiai életkorból adódó sajátosságok kiemelt figyelembevétele;
- az olvasást, írást, számolást megalapozó bázisfunkciók, különösen a nyelvi képességek fejlesztése;
- a környezet illesztése a gyermek szükségleteihez;
- érthető és követhető idői és téri struktúra kialakítása;
- átlátható és érthető szabályok kialakítása.

További fontos tényező a tanulók támogatásában a szülők bevonásának elősegítése, a partnerségi viszony kialakítása és a pedagógusok, a (külső, belső) segítő szakemberek munkájának összehangolása, együttműködése.

Kiemelt feladatok a nevelés-oktatás során

Az iskolai nevelés-oktatás során kiemelt feladat a tantervi előírásoknak megfelelő sikeres továbbhaladás biztosítása, vagyis a tananyag-feldolgozásnál a pedagógusnak figyelembe kell vennie a tantárgyi tartalmaknak a tanulói sajátosságokhoz való illesztését, az esetleges adaptálás lehetőségeit, tekintetbe véve azon tananyagrészeket, amelyek egyéni vagy kiscsoportos korrepetálással, fokozatos felzárkóztatással, kompetenciafejlesztéssel és az így irányított otthoni gyakorlással az osztályfoknak megfelelő ismeretszerzés és -alkalmazás a tanulónál eredményesnek bizonyul.

Az alapelvek megvalósítása érdekében feladat:

- az optimális és támogató tanulási környezet kialakítása az előzetesen felmért szükségletek alapján;
- előzetes tudás felmérése;
- érdeklődés, motivációs bázis felmérése;
- énhatékonyság erősítése az osztálytermi és egyéni munkán keresztül is;
- módszertani sokrétűség megvalósítása;
- differenciálás megvalósítása:
  - a feladatok megoldásához hosszabb időszavakat, tágabb kereteket kell megjelölni ott, ahol erre szükség van;
  - a feladatok tartalmát, a nevelési-oktatási célt szem előtt tartva, a tanuló egyéni szükségleteihez, képességstruktúrájához és teherbírásához szükséges igazítani;
  - az iskolák segítő megkülönböztetéssel, egyénileg is támogassák a tanulókat, elsősorban az önmagukhoz mért fejlődésüket értékelve;
  - ehhez szükséges a személyre szabott értékelés, fejlesztő értékelés.

További feladat a tanulás iránti motiváció, kitartás és a kudarcűrő képesség növelése, a kortársakra és a felnőtt közösségre irányuló rendezett társas kapcsolatok kialakítása, a társadalmi együttélés szabályainak követése és az önállóságra nevelés.

12.2.2.1. Olvasási zavar

Az olvasási zavar (diszlexia) esetében kiemelt feladat az osztályfoknak megfelelő értő olvasás készségének kialakításával az olvasóvá válás elősegítése.

Fő célkitűzések:

- a) az olvasás, írás tanítása (szükség esetén újratanítása) lassított tempójú, nyújtott ütemű, hangoztató-elemző, szótagoló, a magyar nyelv ortográfiai sajátosságait figyelembe vevő analízáló-szintetizáló módszerrel;
- b) stabil betűismeret, betű-hang megfeleltetés kialakítása;
- c) az olvasási készség folyamatos gondozása a tanuló egész iskolai pályafutása alatt;
- d) szövegértési stratégiák kialakítása;
- e) a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során;
- f) az élő idegen nyelv oktatása, a tanulás segítése a szövegek auditív tolmácsolásával, speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel;
- g) a diszlexia reedukáció (olvasás újratanítása) speciális terápiás programjainak felhasználása;
- h) az olvasási kedv felébresztése, a motiváció erősítése.

A célzott képességfejlesztés kiemelt területei:

- a) fonológiai, nyelvi, metanyelvi tudatosság fejlesztése,
- b) verbális emlékezet, munkaemlékezet fejlesztése,
- c) modalitás specifikus integráció fejlesztése,
- d) különböző észlelési funkciók fejlesztése.

12.2.2.2. Íráskép zavara

Az íráskép (írásbeli kifejezés) zavara (diszgráfia) esetében kiemelt feladat az osztályfoknak megfelelő íráskészség kialakítása, annak elősegítése, hogy a tanuló képes legyen használni az írott nyelvet (akár folyóírás, akár nyomtatott írás, akár gépírás verziókban) a kommunikáció, ismeretszerzés, tudásgyarapítás és társas kapcsolatok létesítésének céljára.

Fő célkitűzések:

- a) az írásmozgás alapformáinak gyakorlása, különböző technikák alkalmazása (ráírás, másolás, önálló írás kivitelezés).

A célzott képességfejlesztés kiemelt területei:

- a) eszköz (ceruza, ceruzafogó) helyes használata;
- b) megfelelő testtartás kialakítása az írás során;
- c) a mozgáskoordináció fejlesztése;
- d) a testséma biztonságának kialakítása, a szenzomotoros integráció fejlesztése;
- e) a vizuomotoros koordináció/szem-kézmozgás összerendezettségének fejlesztése;
- f) a ritmus, a nyomás és a sebesség optimális egyensúlyának megteremtése.

12.2.2.3. Helyesírás zavara

A helyesírás zavara (diszortográfia) esetében kiemelt feladat az írott nyelv ortográfiájának/helyesírásának tudatosítása, lehetőség szerint a fluens/gördülékeny íráskészség elérése, az önellenőrzés különböző módjainak (pl. infokommunikációs technológia, helyesírás-ellenőrző és -javító szoftver) készségi szintű elsajátíttatása.

Fő célkitűzések:

- a) a spontán és tollbamondás utáni írás színvonalának javítása;
- b) a fő helyesírási szabályok begyakoroltatása (a kivételek megtanulásának mellőzésével), analógiás stratégiahasználat kialakítása;
- c) önmonitorozás, önellenőrzés rögzítése;
- d) a diszlexia reedukáció (olvasás újratanítása) speciális terápiás programjainak felhasználása.

A célzott képességfejlesztés kiemelt területei:

- a) fonológiai, nyelvi, metanyelvi tudatosság fejlesztése;
- b) beszédpercepció fejlesztése;
- c) verbális emlékezet, munkaemlékezet fejlesztése;
- d) modalitás specifikus integráció fejlesztése;
- e) hang-betű megfeleltetés fejlesztése.

12.2.2.4. Számolási zavar

A számolási zavar (diszkalkulia) esetén kiemelt feladat, hogy a tanuló az osztályfokának megfelelő matematikai készséggel rendelkezzen, képes legyen a matematikai kompetencia megszerzésére, a matematikai műveletek használatára, az ismeretszerzés, a tudásgyarapítás és a hétköznapi gyakorlat színterein.

Fő célkitűzések:

- a) a számosság és a számok iránti érdeklődés felkeltése, megerősítése;
- b) matematikai törvények és szabályok készségszintű ismerete és alkalmazása;
- c) a matematikai relációk nyelvi megalapozása, a matematika-nyelv tudatosítása;
- d) a fogalmak, így a szám- és műveletfogalom kialakításakor a manipuláció előtérbe helyezése, a megfigyelés és a megértés érdekében a matematikai eszközök használata, a képi, vizuális megerősítés;
- e) segítő, kompenzáló eszközök használatának lehetővé tétele;
- f) a fokozott mennyiségű gyakorlás során az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások alkalmazása;
- g) a matematikai gondolkodás és érvelés (kérdésfeltevések, szóbeli kifejezés, érvelés, divergens, ill. konvergens gondolkodás, problémamegoldó gondolkodás, problémamodellzés, algoritmikus gondolkodás) fejlesztése;
- h) a diszkalkulia reedukáció speciális terápiás programjainak felhasználása.

A célzott képességfejlesztés kiemelt területei:

- a) a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a nyelvhasználat összehangolt fejlesztése;
- b) szám- és mennyiségfogalom kialakítása, magasabb szintű matematikai fogalmak kialakítása, alkalmazása, a mindennapi élethelyzetek problémamegoldásának segítése, fejlesztése;
- c) a vizuális-téri képességrendszer fejlesztése;
- d) a sorozatalkotási képesség, a szeriális észlelés fejlesztése;
- e) az önértékelés fejlesztése, sikerélmény biztosítása.

12.2.2.5. Figyelemhiányos/hiperaktivitás zavar

A figyelemhiányos/hiperaktivitás zavar (ADHD) esetén kiemelt feladat, hogy a tanuló a figyelmi, aktivitási és impulzivitási nehézségei ellenére elsajátítsa az osztályfokának megfelelő ismereteket és kompetenciákat minden tantárgy esetében. Cél, hogy az ismeretszerzés és -alkalmazás, a tudásgyarapítás és képességfejlődés osztálytermi és hétköznapi színtereken is megvalósuljon.

Fő célkitűzések:

- a) a figyelem- és viselkedésszabályozás egyensúlyának megteremtése személyre szabott támogatással;
- b) teammunka keretében gyógypedagógiai, pszichológiai, szakorvosi együttműködés;
- c) a figyelem tartósságát biztosító környezeti feltételek megteremtése;
- d) a túlzott viselkedéses aktivitás veszélytelen és nem zavaró levezetésének megteremtése;
- e) fokozott egyéni bánásmód;
- f) az önszervezési képesség, az önkontroll fejlesztése;
- g) önbecsülés és pozitív énkép kialakítása;
- h) szociális készségek fejlesztése, beilleszkedés elősegítése;
- i) feladat-kivitelezés idői és téri struktúrájának megtervezése és kivitelezése;
- j) dicséret, jutalom, motiválás, sikerélmény biztosítása.

A célzott képességfejlesztés kiemelt területei:

- a) ADHD esetén a képességfejlesztés kiemelt területe az önszabályozás fejlesztése;
- b) a társas szabályok, a mindennapi együttéléshez szükséges normák kialakítása és betartatása;
- c) a mindennapi együttéléshez szükséges szociális/társas készségek kialakítása, fejlesztése;
- d) a figyelmi működés és a kontrollált viselkedés kialakításának támogatása;
- e) speciális figyelemtréning, különösen a tartós figyelemre vonatkozóan;
- f) koncentráció fejlesztése;
- g) utasításkövetés gyakorlása, fejlesztése;

- h) a türelem, késleltetés és gátlás képességének fejlesztése;
- i) mozgáskoordináció, biztonságos mozgás kivitelezés fejlesztése, adekvát mozgásos aktivitás biztosítása.

12.2.2.6. Magatartásszabályozási zavar

A magatartásszabályozási zavar esetében kiemelt feladat a közösségi szabályokhoz alkalmazkodó, szervezett viselkedés kialakítása, a szélsőséges megnyilvánulások leéptítése, az önkontroll, az érzelmi egyensúly megteremtése.

Fő célkitűzések:

- a) az önszabályozás fejlődésének támogatása pedagógiai eszközökkel;
- b) kihívást jelentő viselkedések/viselkedésproblémák csökkentése;
- c) adaptív viselkedés, szabálykövetés, szabálytartás kialakulásának támogatása;
- d) társas készségek, kapcsolatok fejlesztése.

A célzott képességfejlesztés kiemelt területei:

- a) düh- és agressziókezelés fejlesztése,
- b) érzelemfelismerés és érzelemkifejezés fejlesztése,
- c) kommunikáció fejlesztése,
- d) konfliktuskezelési képesség, problémamegoldás fejlesztése,
- e) megküzdési képesség fejlesztése,
- f) figyelmi működés fejlesztése.

Eszközei lehetnek:

- kognitív viselkedésterápiás eljárások egyes elemeinek alkalmazása pedagógiai helyzetben;
- a mindennapi tevékenységek végzéséhez, iskolai elvárások teljesítéséhez igazított idői keretek rendszeres alkalmazása (napirend);
- tevékenységek végzésének, iskolai feladatok teljesítésének lépésekre bontása (folyamatábra/forgatókönyvek);
- sikerélmény biztosítása, pozitív megerősítés, jutalmazási technikák bevonása;
- együttműködés a családdal és más szakemberekkel.

A NAT alkalmazása az egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók nevelése-oktatása során

Az egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók nevelése-oktatása során a NAT-ban meghatározott fejlesztési feladatok és tartalmak megvalósítása általában lehetséges, a NAT-ban leírt fejlesztési feladatok az irányadók, de a kompetenciaterületek, tanulási területek és tudástartalmak (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) módosulhatnak.

A helyi tantervben az egyes tanulási területekhez kapcsolódó tantárgyak témaköreire, azok tartalmára és követelményeire vonatkozó kerettantervi ajánlások a tanulók egyéni adottságainak figyelembevételével érvényesíthetők, megvalósításukat a gyermekkel foglalkozó pedagógus és gyógypedagógus közösen támogatja az egyéni fejlesztési tervben rögzítettek alapján, és ennek megvalósulását rendszeresen felülvizsgálják.

Mindennek megvalósulása az osztálytermi környezetben folyó munka és az egyéni vagy kiscsoportos habilitatív/rehabilitatív tevékenység, valamint az esetmegbeszélés, teamtanítás, közös tervezés, közös értékelés, tananyag-adaptáció együttes alkalmazásával lehetséges.

A NAT kiemelt célkitűzése az aktív tanulás, az egyénre szabott tanulási utak, a tanulói sokféleség figyelembevétele. Az egyéb pszichés fejlődési zavar alapján SNI tanulóknál mindezen célok megvalósulását támogatja a rugalmas tanulásszervezés, a heterogén tanulócsoportok, a tanulók közötti kooperációra építő módszerek, a minden szempontból akadálymentes és minden tanuló számára egyformán hozzáférhető tanulási környezet létrehozása, a differenciált célkijelölés, a

többszintű tervezés, a differenciáló módszerek a feladatra vonatkozó instrukciók adásában és az értékelésben, valamint szükség szerint adaptált tananyag használata.

A helyes módszertan megválasztásában fontos a tanulókat nevelő, oktató pedagógusok, a szülők és a szakszolgálatok közötti széles körű szakmai együttműködés, a tapasztalatok cseréje, a jó gyakorlatok megosztása (kölcsonös együttműködés, partneri, bizalmi kapcsolat kialakítása).

Az együtt gondolkodást, a közös szemléleti alapokat a pedagógiai szakszolgálatok és a nevelést-
oktatást végző intézmények között **valódi tudásmegosztáson alapuló, átjárható információáramlás támogatja.**

A helyi tanterv kiemelten kezelje az önismeretet, a reális önértékelés kialakítását, a kommunikáció fejlesztését! E feladatok minden tanulási területen meg kell, hogy jelenjenek.

12.2.3. Az autizmus spektrumzavarral küzdő tanulók pedagógiai szempontú jellemzése

Az autizmus spektrumzavarral küzdő tanulók – a tanítás, illetve a tanítási módszerek és tervezés módosítása szempontjából – kiemelkedő jelentőségű tulajdonságai:

- a) A másik személy szándékának, érzéseinek, gondolatainak, szempontjainak (pl. az információátadás szándékának) meg nem értése, az önmagára vonatkoztatás hiánya.
- b) A szociális megerősítés jutalomértékének hiánya, vagy az ezzel kapcsolatos öröm későbbi, csak direkt tanítás útján való kialakulása, illetve a belső motiváltság gyengesége vagy hiánya. Sokszor nagyon kevés vagy szokatlan dolog okoz számukra örömet.
- c) A beszéd korlátozott megértése, még az életkornak megfelelő beszédprodukciónál mellett is, amit nehezítenek a beszéd érzelmi, társas aspektusaival kapcsolatos megértési nehézségek, mint pl. a hanghordozás.
- d) A beszéd vagy más kommunikációs eszköz spontán, funkcionális, rugalmas alkalmazásának eltérései, elmaradása.
- e) Egyenetlen képességprofil, pl. a szigetszerű ismeretek, képességek (pl. kiváló mechanikus emlékezet, matematikai vagy zenei képesség), jelentős elmaradás az önellátásban, szakadákszerű különbség a mechanikus és a személyes memória között.
- f) Hiányzó vagy korlátozott belátás, pl. a gyermek saját tudásával, az ismeret forrásával, módjával, a szubjektív jelentőséggel kapcsolatban.
- g) A változásokkal, újdonsággal kapcsolatos ellenállás, szorongás.
- h) A társas környezetben, felnőttekhez és gyermekekhez való szokatlan kapcsolódás, mely megnyilvánulhat a teljes visszahúzódástól, passzivitástól az erőteljes, túlzó ragaszkodásig, aktív, de bizarr kezdeményezésekig, vagy megnyilvánulhat az egysíkú, formális kapcsolatteremtésben.

Típusos erősségek, amelyekre építeni lehet a tanulás támogatása során

- a) Az egyénre szabott vizuális információ általában jól értelmezhető.
- b) Tanult rutinkhoz, szabályokhoz való alkalmazkodás.
- c) Jó mechanikus memória.
- d) Megfelelő környezetben, a gyermek érdeklődésének megfelelő témákban kiemelkedő koncentráció, kitartás, precizitás.
- e) Egyes, nem szociális tartalmú tantárgyi területeken – pl. szó szerinti tanulás, nem szöveges számtan, földrajz, zene – jó vagy akár kiemelkedő teljesítmény.

Az autizmus spektrumzavarral küzdő tanulók nevelésének-oktatásának alapelvei, az aktív tanulás támogatása

- a) Az autizmus-specifikus nevelés-oktatás alapja a tanuló egyéni szükségleteinek megértése, figyelembe vétele.
- b) Az egyéni fejlesztési terv megvalósítása érdekében a tanuló nevelésében-oktatásában részt vevő valamennyi szakembernek tájékoztattnak kell lennie annak tartalmáról. Az egyéni fejlesztési terv megvalósulását az autizmus spektrum pedagógiája szakirányt végzett gyógypedagógus koordinálja a tanuló és a szülők folyamatos bevonásával.

Többségi iskolában integráltan, az integráció különböző szintjeinek, formáinak alkalmazásával. A tanuló teljes, funkcionális integrációban vesz részt, szükség esetén egyénre szabott segítséget kap.

A NAT alkalmazása az autizmus spektrumzavarral küzdő tanulók nevelése-oktatása során

Az autizmus spektrumzavarral küzdő tanulók csoportja rendkívül változatos, de a központi sérülés azonos jellege miatt meghatározhatók közös szükségletek és egységes módszertani javaslatok. Esetükben számolni kell azzal, hogy a NAT kulcskompetenciáihoz rendelt tudások elsajátításához hosszabb időtartamot szükséges biztosítani, a szociális megértést kívánó attitűdök, képességek fejlődését pedig kognitív stratégiákkal kell támogatni.

A NAT nevelési céljai, tanulási területei esetükben is alkalmazhatók, a sérülés típusának megfelelő adaptációval. A NAT szakaszaihoz rendelt tanulási célok elérésére szükség esetén hosszabb időtartamot kell biztosítani, egyes, az alábbiakban részletezett tartalmak hangsúlyosabban jelennek meg. A többlettartalmakat, mint az önismeretet, társas viselkedést, a spontán, funkcionális kommunikációt, egészségnevelést és munkakészségeket speciális rehabilitációs tantárgyként javasolt tanítani. A kerettantervek adaptálása szempontjából az autizmus súlyosságát, a szociális adaptáció szintjét, az intelligenciát és a nyelvi képességeket egyaránt figyelembe kell venni.

Mivel az autizmus spektrumzavar az értelmi képességek bármely szintjén jelen lehet, a többségi iskolák kerettantervét, valamint az enyhe értelmi fogyatékos tanulók számára és a közép súlyos értelmi fogyatékos tanulók számára készült kerettantervet egyaránt adaptálni szükséges autizmusra.

Az adaptáció szükségessége a tanulási célokkal kapcsolatos elvárásokra is vonatkozik. Az autizmussal, valamint az autizmussal és intellektuális képességzavarral is diagnosztizált tanulóktól nem várható el az autizmusban nem érintett kortársakkal azonos teljesítmény.

A tananyagot mennyiségi és minőségi szempontból módosítani és redukálni kell a tanulók speciális szükségletei szerint. Az egyes tanítási területekre vonatkozó sajátos eltéréseket a helyi tantervben és az egyéni fejlesztési tervekben kell rögzíteni. A tananyag elsajátításához speciális módszerek és eszközök használata szükséges.

A tanulókat egyéni szükségleteiknek megfelelően mentesíteni kell a tananyagrészek vagy tantárgyak minősítése és értékelése alól.

12.2.4. Az enyhe értelmi fogyatékos tanuló

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók gyógypedagógiai értelemben a tanulásban akadályozott gyermekek körébe tartoznak, akik az idegrendszer biológiai és/vagy genetikai okokra visszavezethető gyengébb funkcióképessége, illetve a tartósan kedvezőtlen környezeti hatások miatt a neurológiai érés lelassulása folytán tartós, átfogó tanulási problémákat mutatnak.

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók esetében a minél korábban megkezdett, hosszantartó, rendszeres és intenzív gyógypedagógiai fejlesztés és terápia, a tanulási képesség szintjéhez igazodó tanulási módszerek folyamatos alkalmazása, a tanulási motiváció megfelelő fejlesztése, valamint a stigmatizációs hatások (eredménytelenség a tanulásban, kisebbségi érzés kialakulása, csúfolódás stb.) megelőzése/kompenzálása a fő feladat. A tanulási képesség fejlesztéséhez a pedagógiai, gyógypedagógiai eszközök alkalmazása mellett szükséges a környezeti, szociális feltételek javítása is.

Az enyhe értelmi fogyatékos gyermekek oktatását-nevelését-fejlesztését elláthatja gyógypedagógiai intézmény vagy azonos iskolai osztályban együttnevelést biztosító befogadó iskola integráltan.

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók esetében a nevelési és tanulási célok megegyeznek a NAT-ban leírtakkal, de azok mélysége, kialakíthatóságuk időigénye, módja az egyéni sajátosságokhoz igazodóan módosul.

Differenciálás – egyéni tanulási utak – erősségek – fejlesztendő területek

A differenciálás kiindulópontja, hogy nincs két egyforma enyhe értelmi fogyatékos tanuló. Az iskolában együtt tanított tanulók különböznek egymástól, ugyanakkor mindenkinek joga van a képességeihez mért legmagasabb szintű, minőségi oktatáshoz. A differenciálás lényege a tanulók egyéni szükségleteihez igazodó fejlesztés és/vagy az önvezérelt fejlődés körülményeinek biztosítása a nevelés gyakorlatában. A differenciálás célja annak biztosítása, hogy a tanulók abban a tempóban fejlődhessenek, amely számukra a legoptimálisabb, illetve önmagukhoz képest érik el a lehető legnagyobb fejlődést, teljesítve a követelmények megfelelő szintjét.

A hatékony differenciálás megtervezéséhez szükséges a tanulókat megismerni a következő tekintetben:

- a továbbhaladáshoz szükséges előzetes, megalapozó tudás;
- az aktivizálhatóság;
- az önálló, egyéni munkavégzés terén való fejlettség;
- az együttműködési képesség;
- a társas helyzet jellemzői.

Fontos, hogy a tudatos differenciált tanulószervezés használata pozitívan hat az önértékelésre, valamint a társakkal való viszonyra is.

Értékelés (tanulási eredmény)

A szakértői bizottság a komplex diagnosztikát követően megállapítja a sajátos nevelési igényt, ezen belül az enyhe értelmi fogyatékoságot. Ezzel egyidőben – szükség esetén – javaslatot tesz egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és a minősítés alóli mentesítésre. A szakértői vélemény alapján az intézményvezető mentesítheti a tanulót az érdemjegyekkel és osztályzatokkal történő értékelés és minősítés alól, a gyakorlati képzést kivéve. A szülő kérésének megfelelően a szakértői vélemény alapján javasolja a szóveges értékelés és minősítés alkalmazását. A felmentés, mentesítés természetesen nem elsődleges cél.

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók iskolai teljesítményeit döntően szóveges fejlesztő értékeléssel (tanulást támogató értékeléssel) végezzük, amely a NAT által kijelölt célok elérését is támogatja. Célja a tanulói szükségletek meghatározása, valamint a nevelési-oktatási folyamatnak azokhoz történő igazítása. A szóveges értékelés lehetőséget ad az egyéni képességek és eredmények szerinti differenciálásra, illetve javaslatokat tartalmaz, hogy a gyermek mire fordítson nagyobb figyelmet a tanulási folyamatban. A szóveges értékelés történhet szóban vagy írásban, ezt kiegészíthetik egyéb értékelési formák (szimbólumok, tárgyak, pontozás stb.). A fejlesztő értékelés pedagógiai célja, hogy a gyermek folyamatos támogatást kapjon. Éppen ezért a gyermek számára is jól érthető megfogalmazásnak nagy szerepe van.

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók az együttnevelési folyamatban a kötelező tanórákon kívül részt vesznek egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs és rehabilitációs foglalkozásokon.

12.3. A beilleszkedési tanulási, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

Iskolánkban a tanulók jelentős részének vannak tanulási, magatartási vagy beilleszkedési gondjai. Egyre több azoknak a gyerekeknek az aránya, akik több problémával is küszködnek egy időben. Ezen tanulóknak is törvényben biztosított joguk, hogy számukra megfelelő oktatásban részesüljenek. Ennek érvényesítéséhez az iskolának a következő elvek szerint kell biztosítania a nevelő-oktató munka feltételeit:

- kulcskompetenciák megalapozása, megszilárdítása az 1–6. évfolyamon, folyamatos, egyénhez igazodó fejlesztés, a kulcskompetenciák bővítése az iskolázás további szakaszain;
- a tanulók tanulási nehézségeinek feltárása, problémái megoldásának segítése az iskolai nevelés-oktatás egész folyamatában és valamennyi területén;

- a tanulási esélyegyenlőség eredményes segítésének egyik alapvető feltétele a tanulók személyiségének megismerése, az ahhoz illeszkedő pedagógiai módszerek alkalmazása;
- a tanulók önmagukhoz és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségi jegyeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon, más iskolai foglalkozásokon és e tevékenység támogatása az iskolán kívül;
- adaptív tanulásszervezési eljárások alkalmazása; - egységes, differenciált és egyénre szabott tanulási követelmények, ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazása;
- szoros kapcsolatot tartunk a szülőkkel, az óvodákkal, a Pest Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Aszódi Tagintézményével és Váci Tagintézményével valamint a Pest Megyei pedagógiai Szakszolgálat Budapesti Tagintézményének 1. sz. Szakértői Bizottságával, a Gyermekjóléti Szolgálattal.

A beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő tanulók nevelése – oktatása és fejlesztése mindenkor az egyéni képességekhez igazodik. A tanulók sajátos nevelési igényüknek megfelelően egyéni vagy mikrocsoportos fejlesztő terápiában részesülnek, amelyet szakképzett gyógypedagógus végez. A beilleszkedési nehézségek oldására elősegítjük a tanulók és nevelők egyéni kapcsolatainak kialakítását.

Segítjük a családok nevelési gondjainak megoldását.

A pedagógiai folyamattervezésben olyan lehetőségeket kívánunk nyújtani a tanítási órán kívül is, amelyek hozzájárulnak a tanulók számára az iskolai szervezetben történő szerepszerű viselkedés tanulásához, szociális hátrányaik, tanulási problémáik enyhítéséhez, képességeik kibontakoztatásához. Házon belüli vetélkedőkön a kevésbé tehetségeseket is ösztönözzük részvételre. A könyvtár, és az iskola Internet-hozzáférése jó lehetőség a tanulási nehézséggel küzdő gyerekek ismeretszerzésében. Az iskolai közéletben való tapasztalatszerzésért megszervezzük a diákönkormányzatot. A sajátos nevelési igényű tanulók adottságai között sok a nevelés szempontjából kedvezőtlen elem. Ennek okán az átlagos nevelés náluk nem hoz kellő eredményt, csak a szükségletekhez igazított gyógypedagógiai megsegítés, amely figyelembe veszi a testi-lelki állapotokban rejlő nevelést nehezítő tényezőket és az életkori sajátosságokat, a módosult pszichés funkciókat.

13. A gyermek-, ifjúság- és családvédelemmel kapcsolatos feladatok

Nevelési tevékenységünk kiemelt figyelemmel végzett területe a gyermek- és ifjúságvédelmi feladat ellátása, amihez tartalmában szükségszerűen társul a családvédelem is. Ez a tevékenység átfogja egész nevelő – oktató munkánkat, és kiterjed az iskolában együtt töltött időn túlra is.

Munkánkban törekszünk a prevenció jelleg erősítésére, a veszélyeztető körülmények feltárására. Ennek érdekében gyermek és ifjúságvédelmi felelőst alkalmazunk, együttműködünk a nevelési tanácsadóval, a gyermekjóléti szolgálattal, a családsegítő szolgálattal, a polgármesteri hivattal, gyermekorvossal, és a gyermekvédelem szerveivel, szervezeteivel.

Kiemelten foglalkozunk a halmozottan hátrányos helyzetű tanulóinkkal a rászorultság szerint (a kisebbséghez tartozó, életmódbeli változtatást igénylők).

Célunk:

- Felkutatni és segíteni azokat a tanulóinkat, akiknek a fejlődése valamilyen okból veszélyeztetett.
- Biztosítani a gyermeket megillető jogokat.
- Segítséget nyújtani a gyermek egészséges fejlődéséhez szükséges megfelelő életkörülmények és nevelési feltételek megteremtéséhez.

Feladataink:

Az egyes tanulók esetében ill. életkori szakaszokon változóak, de alapvetően az alábbiak:

- A tanulók elemi szükségleteinek (élelem, ruházat, tanszer, pihenés) segítése a családban.
- A tanuló egészségi állapotának figyelemmel kísérése; rendszeres ellátása az iskolaorvosi szolgálaton, szakorvosi ellátáson keresztül, a segédeszközök hozzáférhetőségének megteremtésével.
- A család nevelő funkciójának erősítése, az iskola valamennyi szolgáltatásának biztosításával a családi nevelés hiányosságainak pótlása illetve korrigálása.
- A tanuló családja szociális és anyagi helyzetének megfelelő irányú támogatások felkutatása, ezek igénybevételéhez támogatás.
- Gyors és hatékony intézkedés a gyermeket veszélyeztető helyzetben.
- Segítségnyújtás tartalmas szabadidő eltöltéshez (szervezéssel, anyagi erőforrások megteremtésével).
- A gyermek pszichikus fejlődését gátló tényezők feloldása.
- Káros szokások kialakulásának megelőzése, drog és alkohol prevenció, illetőleg a már kialakult szenvedély megszüntetése.

13.1. Az alkalmazott szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységi formák

- szociális hátrányokkal küszködő fiatalok feltérképezése,
- drog- és bűnmegelőzési programok (kapcsolat a rendőrséggel, Gyermekjóléti Szolgálattal) pályorientációs tevékenység,
- intézmény könyvtárának, egyéb szolgáltatásainak használata,
- a szülők nevelési gondjainak segítése fórumok szervezésével,
- családlátogatás,
- tudatosan szervezett szabadidős programok kínálata,
- a szenvedélybetegségek megelőzéséről felvilágosító előadások,
- egészségvédelmi, baleseti, tűzvédelmi oktatás,
- az iskolai házirend betartatása,
- a tanuló- és gyermekbalesetek megelőzése,
- a napközis foglalkozások biztosítása,
- felzárkóztató, illetve tehetséggondozó programok,
- részvétel pályázatokon.

Hátránykompenzálás (konkrét egyénre szóló feladatok) személyiség motiválás, kommunikációs készségek fejlesztése, tanulási képességek fejlesztése, egészségvédelmi és szociális prevenció, viselkedéskultúra fejlesztése, önismeret, önnevelés fejlesztése, praktikus kreativitás fejlesztése, szociális készségek fejlesztése, az erkölcsi tartás fejlesztése.

13.2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő programok

Oktató - nevelő munkánkban- a céljainkkal összhangban- kiemelt terület a különböző hátrányokkal érkezők és lemaradók segítése, felzárkóztatása.

Célunk:

- Minden gyerek számára biztosítani a hasznos, ugyanakkor boldog iskolai életet,
- megtalálni azokat a tevékenységeket minden tanulónk számára, amelyben sikerrel bontakoztathatják ki képességeiket.
- Az alkalmazkodás és tolerancia egyensúlyának megteremtése a mindennapokban.

Ezen célok megvalósításához feladataink a következők:

- Minden pedagógus ismerje meg a részképesség-zavarok tünet-együttesét, ennek érdekében gyógypedagógusunk összeállított egy olyan tünetlistát, mely segít a probléma felismerésében.
- Gyógypedagógusunk óralátogatás keretében ismerkedik meg elsőseinkkel, a tünetlista és a megfigyelés együttesen adja a vizsgálatra kerülő gyerekek névsorát.

Mindezek mellett még szükséges:

- egyéni képességeikhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- csoportbontások,
- tanulási technikák elsajátítása,
- az otthoni tanulás segítése,
- egyéni, illetve csoportos foglalkoztatások szaktárgyi korrepetálások keretében,
- egyéni, illetve csoportos foglalkozások napközis foglalkozások keretében,
- az iskolai könyvtár használata,
- rendszeres kapcsolattartás a szülőkkel,
- gyakorlati tanácsadás, tájékoztatás a gyerek fejlődéséről.

Az önbizalom, önértékelés, a kommunikációs készségek fejlesztése osztályfőnöki órákon, szakórákon, tanórákon, a fejlesztő foglalkozásokon is egyaránt fontos. A tanulási kudarcnak kitett tanulóink esetében is célunk, értékeiknek feltárása, a meglévők erősítése, s ezek felhasználása részképesség-gyengeségeiknek fejlesztésénél. Segítjük, hogy élhessenek a törvény adta lehetőségeikkel (osztályozás alóli felmentés, egyéni haladási tempó biztosítása stb.) pályaválasztásukat segítjük, a legmegfelelőbb továbbtanulási forma megtalálásával.

A fejlesztő tanár feladata

Az egyéni fejlesztési terv elkészítéséhez a szükséges diagnózis felállítása, meghatározott területek vizsgálata. A szükséges fejlesztő tevékenység elvégzése, dokumentálása.

A szakszerű terápia kulcsa a jól felállított diagnózis. A sajátos nevelési igényű gyermekek – tanulók esetében minden fejlesztési tervet a folyamatában működő szakszerű diagnózis határoz meg. Az értékelési rendszer ennél fogva teljesen individuális.

A fejlesztés három fő területe

- a) Prevenció
- b) Korrekció
- c) Tehetség gondozás

Szakképzett gyógypedagógus kompetenciája a fejlesztő és terápiás tevékenységek ellátása.

13.3. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység

Intézményünk nevelő – oktató - fejlesztő tevékenységének az alapja a pozitív értékek egyedi megkeresése, kibontakoztatása, amely bázisul szolgál a többi képesség fejlesztésének. Fejlesztő munkánk területei között; -prevenció, korrekció (reedukáció) rehabilitáció, tehetség gondozás- egyaránt megtalálható (nagy hangsúlyt fektetünk az utóbbira is). Pedagógusaink egyaránt vallják, hogy mindenki benn rejlik tehetség. Fejlesztő munkánk elsődleges célja ennek felfedezése és gondozása.

A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység

A tehetség gondozást az iskolai nevelő-oktató munka egész területén végezzük.

A tehetséges tanulókkal történő foglalkozást szolgálja:

- szakkörök,
- önköltséges szakkörök,
- sportkörök,
- énekkar,
- tanulmányi és sport versenyek,
- pályázatokon való részvétel,
- egyéni foglalkozás.

A tehetség felismerése és fejlesztése nemcsak tantárgyi vonatkozású lehet: ezért fontos, hogy az iskola, a diákönkormányzat, az SZK minél több rendezvényt szervezzon, ahol valamennyi tanulónak – a gyengébb képességűeknek is – legyen lehetősége speciális – nem tantárgyi – képessége fejlesztésére. Biztosítani kell könyvtár és az internet használatának lehetőségét.

14. A tanulók felvételére és átvételére vonatkozó helyi szabályok

14.1. A beíratással kapcsolatos intézményi feladatok

Az iskola igazgatója gondoskodik a beíratás napjain a megfelelő személyi és tárgyi feltételek biztosításáról.

A jelentkezéshez az alábbi dokumentumok szükségesek:

- a gyermek személyazonosítására alkalmas, a gyermek nevére kiállított személyi azonosító és a lakcímet igazoló hatósági igazolvány,

Amennyiben készült:

- nevelési tanácsadás keretében végzett iskolaérettségi szakértői vélemény,
- sajátos nevelési igényű gyermekek esetében a Szakértői Bizottság szakértői véleménye.

A tanulók felvételéről az általános iskola igazgatója a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendeletben foglalt eljárásrend szerint dönt.

Az Nkt. 50.§ (6) bekezdése alapján az általános iskola köteles felvenni azt a tanköteles tanulót, akinek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye a körzetében található.

Jelentkezés elutasítása esetén a szülő, a köznevelési törvény 37.§ (2)-(3) bekezdése alapján, érdeksérelemre hivatkozással nyújthat be kérelmet a kézhezvételtől számított 15 napon belül. Az eljárást megindító kérelmet a KLIK illetékes Váci Tankerületi Központ igazgatójához kell benyújtani. A benyújtott kérelmeket a tankerületi központ a beérkezéstől számított 30 napon belül köteles elbírálni.

Az iskolaigazgató a kormányhivatal felé jelzi, ha nem íratják be intézményébe a felvételi körzetében élő tanulót, és arról is értesítést küld, ha körzeten kívülit vett fel.

14.2. Az intézmény felsőbb évfolyamaiba történő felvétel (átvétel) adminisztratív és formai feltételei

A beiskolázási körzetbe költöző tanulót az iskola köteles felvenni. Ha olyan gyermek kerül felvételre, akinek lakóhelye ennek hiányában tartózkodási helye nem az oktatási-nevelési intézmény székhelyén van, az iskola igazgatója értesíti az illetékes kormányhivatalt.

A beiratkozáskor be kell mutatni:

- a tanuló születési anyakönyvi kivonatát,
- az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot,
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt,

- szakvéleményt, amennyiben rendelkezik a szakértői és rehabilitációs bizottság, pedagógiai szakszolgálat szakvéleményével.

14.3. Az intézményből történő kilépés

A tanuló intézményből való távozásainak lehetőségei:

- Az általános iskola utolsó évfolyamának elvégzéséről szóló bizonyítvány kiállításának napján.
- A tankötelezettség utolsó éve szorgalmi idejének utolsó napján.
- A szülő kérésére.
- Kizárás az iskolából fegyelmi határozat jogerőre emelésekor, amennyiben az intézmény gondoskodott a tanuló más iskolába történő elhelyezéséről.
- Szakértői javaslatra más intézménybe történő elhelyezése.

Az intézményből való kilépés eljárásrendje:

Az osztályfőnök ellenőrzi az iskolai könyvtárból kölcsönzött könyvek visszaadását a könyvtárostól kapott jegyzék alapján. Meggyőződik arról, hogy a tanulónak nincs pénztartozása az intézmény részére.

15. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

A tanulmányok alatti vizsgák, amelyeket a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI-rendelet 64-72.§-ok szabályoznak:

- a javítóvizsga,
- a pótló vizsga,
- az osztályozó vizsga (egész éves vagy féléves tananyagból),
- a különbözeti vizsga (másik osztályból vagy iskolából történő átvétel esetén, az igazgató előírása alapján)

Az osztályzatok megállapításához kötelező vizsgát tennie:

- a magántanulónak, egyéni tanrendű tanulónak
- a tantervi követelményeknek egy tanévnél (az előírtnál) - engedéllyel - rövidebb idő alatt eleget tévő tanulónak,
- jogszabályban meghatározott időnél többet mulasztott, s emiatt érdemjeggyel nem osztályozható tanulónak, amennyiben azt a nevelőtestület számára engedélyezi; vagy félévkor kötelező módon, ha a hiányzása a meghatározott mértéket már addigra meghaladta, és érdemjeggyel nem osztályozható,
- másik iskolából való átvétel esetén, ha az iskola igazgatója előírja,
- előzetes kérelemre: független vizsgabizottság előtti vizsga esetén.

Az osztályozó vizsgát a következő tanév tantervi anyagából mindig a tanév megkezdését megelőzően kell letenni.

Csoport- vagy iskolaváltás miatt előírt osztályozó vagy különbözeti vizsgát szintén a tanévkezdést előtt kell teljesíteni.

A pozitív elbírálás feltétele, hogy a tanuló minimálisan jó (51%-os) eredményt érjen el a vizsgán.

A tanév rendjébe illesztett vizsgaidőszakok:

A tanévkezdést megelőző hét (augusztus utolsó hete): teljes év (évek) tantervi anyagából /jelentkezési határidő: június 15./

A javítóvizsgák időpontját jogszabály határozza meg: az augusztus 15-től augusztus 31-ig terjedő időszakban kell megszervezni.

A számonkérés formája minden tantárgy esetében (a javító-, pótló és osztályozó vizsgákon) írásbeli és szóbeli, kivéve az informatikát és a testnevelést, amelyből csak gyakorlati vizsga van.

A különbözeti vizsga (pl. a május-júniusi tananyagból) csak írásbeli (informatika és testnevelés esetén gyakorlati) formában zajlanak.

Az írásbeli vizsgák időtartama a javító-, pótló, osztályozó vizsgák esetében 60 perc.

Az osztályozó vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei megegyeznek az iskola Pedagógiai Programjának Helyi Tantervében szereplő, az adott csoportra és évfolyamra előírt tananyagtartalommal.

Az értékelés rendje

Az osztályozó vizsgák végső osztályzatait az alábbi százalékos sávok szerint állapítjuk meg:

91-100%:	jeles
76-90%:	jó
51-75%:	közepes
31-50%:	elégséges
0-30%:	elégtelen

Amennyiben a vizsga két részből áll, az értékelés az írásbeli vizsgarész 50%-os és a szóbeli vizsgarész 50%-os arányú beszámításával történik.

16. Projekt módszer alkalmazása iskolánkban

A projekt módszer a tanárok és diákok közös tervező és kivitelező tevékenységére épülő pedagógiai-didaktikai módszer, amely a megismerési folyamatot projektek sorozataként szervezi meg. Pedagógiai értelemben a *projekt* olyan összetett feladat, amely középpontjában egy, többnyire gyakorlati természetű, a mindennapi élethez kapcsolódó probléma áll, és amelyet a tanárok és diákok közösen, együttműködve, több szempont szerint elemezve, komplex módon dolgoznak fel a közösség érdekeit szolgáló produktum, termék létrehozása érdekében. A kivitelezés egyrészt kollektív, mivel egy közösség együttműködéséből születik meg az eredmény, másrészt egyéni, hiszen mindenki saját érdeklődése, képességei, egyéni tapasztalatai alapján járul hozzá a csoport munkájához.

A projekt módszer jellegzetességei

A módszer a tanulók érdeklődésére, szükségleteire és a közös tevékenységre épít. Egyik fő jellegzetessége a résztvevők nagyfokú szabadsága, önállósága. A projekt módszer alkalmazásával kilépünk a hagyományos időbeosztásból és a tantárgyi keretből. Az ismeretszerzés a különböző tevékenységek során alkotó módon történik. Nem a pedagógus adja át az ismereteket, hanem a tanulók szerzik meg azokat a tevékenységek során. Tanítás, ismeretátadás, ismeret-felhalmozás helyett a tanulás, az ismeretszerzés, és a képességfejlesztés kerül előtérbe. A projekt megvalósítása során a hangsúly az együttes munkálkodáson, egymás segítségén, elfogadásán, a kommunikációs készségek, technikák elsajátításán van. Ha ez valóban sikerül, akkor érvényesülhet a projekt didaktikai hármas alapelve: átélés – ismeretszerzés – megértés.

Témaválasztás

A projekt módszer alapkövetelménye, hogy a tanulók szívesen és saját akaratukból oldják meg a feladatot. Ezért fontos a diákok bevonása a témaválasztásba. A kollektív témaválasztás folyamatát jól segítheti a brain storming, azaz az ötletroham technikája.

Tervezési és szervezési feladatok

- Az adott probléma megoldásához vezető cél felismerése, megértése,
- További konkrét problémák, részcélok megfogalmazása,
- Egyéni vagy önkéntes alapon csoportok kialakítása,
- Megoldási terv készítése, konkrét feladatok megfogalmazása,

- Időterv készítése,
- Tanári együttműködés, segítség a célok megfogalmazásába, csoportok szervezésében, a terv elkészítésében.

Értékelés

Értékelni kell a munkát:

- A produktum szempontjából: mennyire volt eredményes a munka, kielégítette-e a támasztott követelményeket?
- A tanulás szempontjából: milyen tanulási folyamatok zajlottak le a projekt megvalósítása során?
- A társas kapcsolatok alakulása szempontjából: hogy tudott együttműködni a csapat, voltak-e konfliktusok, és képesek voltak-e azokat kezelni?

A projektmódszer előnyei

- A tanulók kezdeményező, aktív szerephez jutnak.
- Saját érdeklődésük vezeti őket, így a motiváció igen erős.
- Fejleszti a kommunikációs és szociális képességeket, a kreativitást, az ismeretszerzési képességet, a problémamegoldó és analitikus gondolkodást, az önállóságot, a kooperációt, a tervezést, az alkalmazkodást, az időbeosztást, az információk megosztását.
- Az ismeretek, jártasságok, szokások elsajátítását indirekt úton biztosítja.
- Saját képességeiknek megfelelően tudnak részt venni egy-egy probléma megoldásában.
- Konkrét, hasznosítható, gyakorlati tudást nyújt.
- Lehetőség nyílik újfajta tanár-diák kapcsolat kialakítására.
- Örömteli, stresszmentes együttműködést biztosít.
- Előmozdítja a pedagógusok szakmai együttműködését, így javítja a tantestület összetartását.
- Megvalósul az egymástól történő tanulás elve.

17. Az iskola sajátos arculata, hagyományaink, rendezvényeink

17. 1. Nemzeti ünnepeink, nemzeti emlénapjaink és egyéb emlénapjaink megtartása

Rendezvényeink pontos dátumát az évenkénti munkatervünk tartalmazza.

Minden évben ünnepélyes keretek között október 6-án, (az aradi vértanúkra), június 4-én (nemzeti összetartozás napjára, Trianon) Magyar Kultúra napján, a Magyar Nyelv napján iskolai szinten; október 23-ra, március 15-re a község lakosaival együtt emlékezünk.

Törekszünk arra, hogy az osztályfaliújság tartalmilag azonosuljon az ünneppel. Minden más ünnepet osztálykeretben, a tanulók életkori sajátosságainak figyelembe vételével ünneplünk.

17. 2. Iskolai ünnepségek

Minden évben ünnepélyes tanévnyitóra, tanévzáróra és ballagásra kerül sor. A ballagás sikeres lebonyolításáért felelős a 7. és 8. osztály.

A ballagási ünnepségen a kialakult hagyományoknak megfelelően elismerésben részesülnek a 8. osztályos tanulók.

Diákjaink és szülők jutalmazásának elvei:

- diákjaink jutalmazása a tanévben és a nyolc év alatt teljesített tanulmányi kötelezettségeik alapján
- legjobbaink iskolai jutalmazása (legjobb sportoló, kiemelkedő közösségi munkáért stb.)
- a nyolcadik osztályos SZK-tagok munkájának elismerése

Jutalmak:

- A 8 évig kitűnő tanuló elismerő oklevelet és könyvjutalmat kap.

- Minden kitűnő és jeles tanuló könyvjutalmat kap.
- Példás magatartás és szorgalom elismerése az iskolai ünnepélyen megtörténik nevük ismertetésével.
- Nyolcadik osztályos SZK-tagok munkájának elismerése könyvjutalommal.

Ki adja a jutalmakat?

Az iskola: minden kitűnő és jeles tanulót oklevéllel és/vagy könyvvel jutalmaz. Ehhez lehetőségeikhez mértén hozzájárul:

- a fenntartó /Váci Tankerületi Központ/
- nemzetiségi önkormányzatok
- az Acsáért Alapítvány
- az SZK

17. 3. Egyéb rendezvények

- Hagyományosan, évente egyszer, tavasszal szervezi a DÖK a hulladékgyűjtést, melyet a DÖK jutalmaz.
- Az anyák napjáról az osztály hagyományainak megfelelően emlékezünk meg.
- Helyi szervezésű tanulmányi versenyek.
- Gyermeknap, Tátika
- Ottalvós tábor, napközis tábor
- Petőfi-hét: évente rendezzük meg a térség iskoláinak bevonásával, különböző tanulmányi, sport, játékos és kulturális rendezvényekkel.
- Tavaszi alsós atlétika verseny Csőváron
- Farsang, hagyományörző szüreti felvonulás
- Egészségvédelmi nap
- Akadályverseny
- Sportversenyek
- Retro-teadélutánok
- Töklámpás sulibuli
- Adventi, karácsonyi készülődés
- Iskolakarácsony

V. HELYI TANTERV

1. A tanulócsoportok szervezésének elvei

1. 1. Osztályok kialakítása

Az osztályokat úgy kell kialakítani, ahogy azt a Váci Tankerületi Központ engedélyezi. A tanulók első osztályba sorolásáról az intézmény vezetője dönt.

1. 2. Napközis, tanulószobás csoportok kialakítása

A csoportok kialakításának fő szempontja, hogy lehetőség szerint az egyes csoportokba azonos évfolyamról és minél kevesebb osztályból kerüljenek tanulók. Elsőbbséget élveznek az első évfolyamos tanulók.

A tanulók napközis és tanulószobás csoportba osztásáról az intézmény vezetője dönt.

1. 3. Összevont osztályok

Az acsai intézményben a 2016/2017-es tanévtől az alsós osztályok összevonásra kerültek a tanulók alacsony létszáma miatt. Az összevonás csak a készségtárgyakat érinti.

Jelenleg a csövéri tagintézményben összevont osztályokban tanulnak az alsósok. Az összevonás típusa adott évben az adott tanulói összetételtől függ.

2. Az iskola tevékenységrendszere

Tevékenységi formák célja, feladata

Kötelező tanórai foglalkozások:

A tanulóknak e forma keretében kell elsajátítaniuk a NAT, Kerettanterv és a NAT által - az egyes műveltségi területeken – előírt, a magasabb évfolyamba lépéshez szükséges ismeretanyagot /tanóra/. Kötelező tanórai tevékenység még a pedagógiai célú rehabilitáció a megismerés és a viselkedés készségeinek fejlesztéséhez, korrekciójához.

A nem kötelező tanórai és tanórán kívüli foglalkozások segítsék:

- az egyén fejlődését, képességei kibontakoztatását,
- a pozitív gyermek-nevelő kapcsolatot,
- a jó, felszabadult csoportléggör megteremtését,
- az együttes pozitív élmények biztosítását,
- az önállóság, felelősség, önkormányzó képesség kialakítását, fejlesztését,
- a megfelelő szervezettség, rend, fegyelem, közös és egyéni értékrend folyamatos formálását,
- az együvé tartozást erősítő hagyományok megteremtését, ápolását és továbbfejlesztését,
- folyamatos kapcsolattartást a szülőkkel,
- a falusi élet hagyományainak, jellegzetességeinek, szűkebb környezetünk sajátosságainak megismerését, ezzel erősítve a nagyobb közösséghez, a faluhoz való tartozás érzését.

Tanórán kívüli foglalkozások:

A tanórai tevékenységet segítő, az iskola pedagógiai programjában meghatározott célok megvalósítását szolgáló tevékenységek:

- napközi, tanulószoba,
- énekkar,
- szakkör, (sakk és táblajáték, tánc- és dráma, bélyeggyűjtő, játékos angol, kerékpár és túraszakkör, ügyes kezek, matematika, anyanyelvi játékok)
- csoportos fejlesztés,
- egyéni fejlesztés,
- tehetséggondozás,
- hagyományápolás,
- az iskolai sportkör,
- tanulmányi, szakmai, kulturális és sportversenyek, rendezvények.

3. Acsai Petőfi Sándor Általános Iskola intézmény iskoláinak óraterve

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	6
Idegen nyelvek				2
Matematika	4	4	4	4
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27

Intézményünkben a szabadon tervezhető órakeretet az alábbiak szerint kívánjuk felhasználni:

1. évfolyam: 1 óra magyar nyelv és irodalom
1 óra matematika
2. évfolyam: 1 óra magyar nyelv és irodalom
1 óra matematika
3. évfolyam: 1 óra magyar nyelv és irodalom
1 óra matematika
1 óra környezetismeret
4. évfolyam: 1 óra magyar nyelv és irodalom
1 óra matematika
1 óra környezetismeret

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	4
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	3	3	3
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Erkölcstan	1	1	1	1
Természetismeret	2	2		
Biológia-egészségtan			2	1
Fizika			2	1
Kémia			1	2
Földrajz			1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Dráma és tánc/Hon- és népismeret*	1			
Informatika		1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	3	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31

* A két tantárgy valamelyikének választása kötelező.

Intézményünkben a szabadon tervezhető órakeretet az alábbiak szerint kívánjuk felhasználni:

5. évfolyam: 0,5 óra magyar nyelv és irodalom
0,5 óra matematika
1 óra informatika
0,5 óra tanulásmódszertan

6. évfolyam: 1 óra magyar nyelv és irodalom
1 óra matematika
0,5 óra egészségtan

7. évfolyam: 1 óra magyar nyelv és irodalom
1 óra matematika
0,5 óra kémia
0,5 óra földrajz

8. évfolyam: 0,5 óra biológia, egészségtan
1 óra matematika
0,5 óra fizika
0,5 matematika felkészítő
0,5 magyar felkészítő

A csővári telephely összevont osztályainak óraterve

Tárgy	1		3		2		4	
	Közvetlen	Önálló	Közvetlen	Önálló	Közvetlen	Önálló	Közvetlen	Önálló
<i>Magyar</i>	4	3	3	3	4	3	3	3
<i>Szlovák nyelv és irodalom</i>	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
<i>Szlovák népismeret</i>	1				1			
<i>Angol</i>							2	
<i>Matematika</i>	2	2	2	2	2	2	2	2
<i>Erkölcstan</i>	1				1			
<i>Környezetismeret</i>	1		1	1	1		1	1
<i>Ének</i>	1				1			
<i>Rajz</i>	1				1			
<i>Technika</i>	1				1			
<i>Testnevelés</i>	5				5			
<i>Össz tanulónak</i>	27		27		27		29	
<i>Össz tanároknak</i>	28				28			
<i>Ebből nemzetiségi többlet</i>	2		2		2		2	
<i>Ebből szabadon tervezhető</i>	2		3		2		3	
<i>Ebből választható</i>	2		1		2		3	
<i>Tervezhető időkeret</i>	25		25		25		26	
<i>Engedélyezhető</i>	52		52		52		55	

Helyi tanterv óraterve NAT 2020 szerint

Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai, 2020																
Az egyes évfolyamoknál a bal oldali óraszám a Nat kötelező óraszámát tartalmazza, a jobb oldali rovatba pedig a szabadon tervezhető órákat lehet bejegyezni.																
Heti óraszám/évfolyam	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.	
Magyar nyelv és irodalom	7	1	7	1	5	1	5	1	4	0.5	4	0.5	3	1	3	1
Matematika	4	1	4	1	4	1	4	1	4	0.5	4	0.5	3	1	3	1
Történelem									2		2		2		2	
Állampolgári ismeretek															1	
Hon- és népismeret												1				
Etika/hit és erkölcsstan	1		1		1		1		1		1		1		1	
Környezetismeret					1		1									
Természettudomány									2		2		0		0	
Kémia													1		2	
Fizika													1		2	
Biológia													2		1	
Földrajz													2		1	
Első élő idegen nyelv							2		3		3		3		3	
Ének-zene	2		2		2		2		2		1		1		1	
Vizuális kultúra	2		2		2		1		1		1		1		1	
Dráma és színház																
Technika és tervezés	1		1		1		1		1		1		1			
Digitális kultúra					1		1		1		1		1		1	
Testnevelés	5		5		5		5		5		5		5		5	
Osztályfőnöki									1		1		1		1	
Hittan egyházi intézményben																
Kötelező alapóraszám	22		22		22		23		27		26		28		28	
Szabadon tervezhető óra		2		2		2		2		1		2		2		2
Összes tervezett óraszám	22		22		22		23		27		26		28		28	
Összesített óraszám	24		24		24		25		27		27		30		30	
Maximális órakeret	24		24		24		25		28		28		30		30	

Helyi tanterv óraterve NAT 2020 szerint a nemzetiségi oktatáshoz

Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai, 2020								
Az egyes évfolyamoknál a bal oldali óraszám a NAT kötelező óraszámát tartalmazza, a jobb oldali rovatba pedig a szabadon tervezhető órákat lehet bejegyezni.								
Heti óraszám/évfolyam	1.		2.		3.		4.	
Magyar nyelv és irodalom	6	1	6	0	5	1	5	1
Szlovák	5		5		5		5	
Szlovák népismeret								
Matematika	4	0	4	1	4	0	4	0
Történelem								
Állampolgári ismeretek								
Hon- és népismeret								
Etika/hit és erkölcstan	1		1		1		1	
Környezetismeret					1		1	
Természettudomány								
Kémia								
Fizika								
Biológia								
Földrajz								
Első élő idegen nyelv							2	
Ének-zene	1		1		1		1	
Vizuális kultúra	1		1		1		1	
Dráma és színház								
Technika és tervezés	1		1		1		1	
Digitális kultúra					1		1	
Testnevelés	5		5		5		5	
Osztályfőnöki								
Hittan egyházi intézményben								
Kötelező alapóraszám	22		22		22		23	
Szabadon tervezhető óra a nemzet.		2		2		1		0
Nkt. 6.sz melléklet D		2		2		2		2
Összes tervezett óraszám	24	1	24	1	25	1	27	1
Összesített óraszám	25		25		26		28	
Lehetséges nemzetiségi órakeret	27		27		27		28	
Maximális órakeret NAT szerint	24		24		24		25	

Helyi tanterv óraterve NAT 2020 szerint a nemzetiségi oktatáshoz a csővári telephelyen

Az 1-4 évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai 2020								
Heti óraszám/évfolyam	1.		3.		2.		4.	
	Közvetlen	Önálló	Közvetlen	Önálló	Közvetlen	Önálló	Közvetlen	Önálló
Magyar nyelv és irodalom	4	3	3	3	3	3	3	3
Szlovák nyelv és irodalom	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
Szlovák népismeret integrálva az alsó tagozaton								
Első élő idegen nyelv : Angol							2	
Matematika	2	2	2	2	3	2	2	2
Etika/hit és erkölcsstan	1				1			
Környezetismeret			1				1	
Ének-zene	1							
Vizuális kultúra	1							
Technika, életvitel és gyakorlat	1							
Testnevelés	5							
Digitális kultúra			1				1	
Kötelező alapóraszám	22		22		22		23	
Szabaddan tervezhető óra a nemzet.	2		1		2		0	
Nkt. 6.sz melléklet D	2		2		2		2	
Összesített óraszám	25		26		25		28	
Lehetséges nemzetiségi órakeret	27		27		27		28	
Maximális órakeret NAT szerint	24		24		24		25	

4. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

- Tankönyvek, tanulmányi segédletek kiválasztásánál elsődleges szempont a tankönyv térítésmentes igénybevételének biztosítása.
- Fontos feladat a tankönyvellátás biztonságos, a jogszabályoknak megfelelő megszervezése.
- Az ingyenes tartós tankönyveket 3. évfolyamtól felfelé év végén beszedjük.
- Fontos elv, hogy a takarékosági szempontok hatékonyabban érvényesüljenek.
- Előnyben kell részesíteni a tartós tankönyveket.
- A tartós könyveknek olyannak kell lennie, hogy nem tartalmazhat bejegyzést igénylő feladatokat a tanulók számára.
- Csak a központilag szabályozott tantervek által kialakított helyi tantervnek megfelelően alakítjuk ki igényeinket, és ehhez választjuk a KELLO által kínált és hivatalos tankönyvjegyzékben található kiadványokból a tankönyveket.
- Kialakítjuk a tankönyvkölcsönzést és a használt könyvek biztosításának rendszerét.

Tankönyv térítésmentes igénybevételének biztosításának kötelezettsége:

Minden általános iskolai kisdíák elsőtől nyolcadikig ingyenesen kapja a tankönyveket.

5. A NAT-ban meghatározott feladatok helyi szintű szabályozása

A NAT-ban megfogalmazott elvek, célok, fejlesztési feladatok és műveltségi tartalmak a képzési szakasz sajátosságai szerint több változatban is kimunkált dokumentumokban, a *kerettantervekben* öltönek testet.

Az oktatásért felelős miniszter által kiadott, illetve jóváhagyott kerettantervek jelentik a tartalmi szabályozás következő szintjét. A kerettantervek tehát meghatározó szerepet töltenek be a NAT céljai és feladatai érvényesítésében. Az egyes iskolatípusokban és oktatási szakaszokban a kerettantervek rögzítik a nevelés és oktatás céljait, a tantárgyi rendszert, az egyes tantárgyak témaköreit, tartalmát, a tantárgyak egy vagy két évfolyamonkénti követelményeit, a tantárgyközi tudás- és készségterületek fejlesztésének feladatait, és közlik a követelmények teljesítéséhez rendelkezésre álló, illetve ajánlott időkeretet. Az egyes műveltségi területeknek lehetnek olyan fejlesztési céljai és tartalmi elemei, amelyek a kerettantervekben nem önálló tantárgyként, hanem más tantárgy/tantárgyak részeként jelennek meg, sőt, a kerettantervi implementációban más műveltségterületek részévé is válhatnak. Az intézmény szakmai önállóságát a kerettantervekben kötelező tartalommal nem szabályozott időkeret szabad felhasználása, a módszertani szabadság, az engedélyezett kerettantervek közötti választás, illetve az egyedi tantervek engedélyeztetési lehetősége biztosítja.

A NAT-ban megfogalmazottak alapján a kerettantervek határozzák meg a tanulástanítás folyamatában elsajátítandó fejlesztési követelményeket, továbbá az elvárt tudás mélységét, szervezettségét, és alapul szolgálnak a kimeneti követelmények meghatározásához.

A NAT normái irányt mutatnak iskolánk nevelőtestületének.

A kerettantervek az alábbi elvárásoknak felelnek meg:

- a bennük kifejeződő értékrendszer tükrözi a NAT-ban meghatározott közös értékeket;
- azonosíthatók bennük a NAT-ban megjelölt fejlesztési területek, nevelési célok, kulcskompetenciák és műveltségi tartalmak, továbbá a bennük foglaltak alkalmasak ezek fejlesztésére, követésére és értékelésére;
- biztosítják a felkészítést az adott iskolafokot, iskolatípust lezáró vizsgák követelményeire;
- segítik a differenciált tanulást, a kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal való foglalkozást, a sajátos nevelési igényű tanulói csoportok fejlesztését;
- használatuk során érvényesülnek a tanulói, gyermeki jogok és a tanulási esélyegyenlőség;
- érvényesíthető útmutatásokkal szolgálnak mind a kiemelt, mind az egyes műveltségi területekhez rendelt fejlesztési feladatok, mind pedig a műveltségi tartalmak teljesítéséhez;
- kellően nyitottak a továbbfejlesztésre, a célokhöz alkalmazkodó felhasználásra.

A helyi tantervek iránti alapvető követelmény, hogy megfeleljenek annak a választott kerettantervnek, amely elkészítésük alapjául szolgál, továbbá az iskola arculatára jellemzően töltsék meg tanítási-tanulási tartalommal és tevékenységekkel a rendelkezésükre álló átlagosan 20%-os szabad időkeretet.

Az etika/ hit- és erkölcsstan oktatása

Nkt.35§ 1-4 bekezdés a nemzeti köznevelésről szóló törvény rendelkezései szerint az általános iskola 1-8. évfolyamán az etika tantárgy oktatása kötelező tanórai keretben történik.

Míg a hit- és erkölcsstan oktatás erkölcsstan oktatási területének tartalmát és követelményeit az egyházi jogi személy szabályozza.

Az iskolai keretek között folyó hitoktatás szervezése, tartalmának meghatározása és felügyeletének ellátása minden nevelési-oktatási intézménytípus esetén az adott egyház és az adott egyház nevében eljáró jogi személy hatásköre.

Természettudományos nevelés

Az egyén, a közösségek és a természet harmóniájának elősegítése, a nevelés-oktatás rendszerének kiemelt feladata. A kísérletezés, a megfigyelés, a természettudományos gondolkodás differenciált fejlesztése és alkalmazása, a műszaki ismeretek hétköznapi életben is használható elemeinek gyakorlati elsajátítása a NAT kiemelten fontos tartalma. Cél, hogy a természettudomány ismeretei és módszerei úgy épüljenek be a diákok gondolkodásába és tevékenység-repertoárjába, hogy előhívhatók legyenek a mindennapi problémák értelmezése és megoldása során.

A mindennapos testnevelés

A nemzeti köznevelésről szóló törvényben foglalt kivételekkel az iskola a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében szervezi meg. A heti öt órából legfeljebb heti két óra a NAT Testnevelés és sport műveltségterületében jelzett sporttevékenységekre (úszásoktatás 5. osztály, néptánc, közösségi és más sportjátékok, szabadtéri sportok, természetjárás, kirándulás), vagy - az iskola lehetőségeinek és felszereltségének megfelelően - különféle más sporttevékenységekre fordítható (hagyományos magyar történelmi sportok, mozgásos és ügyességi játékok, csapatjátékok). A heti két óra kiváltható továbbá sportolással iskolai sportkörben, vagy - a tanuló kérése alapján - sportszervezet, sportegyesület keretei között végzett igazolt sporttevékenységgel.

Az idegennyelv-oktatás

Az első idegen nyelv oktatása legkésőbb az általános iskola 4. évfolyamán kezdődik. Amennyiben az 1–3. évfolyam idegennyelv-oktatásában képzett pedagógus alkalmazása megoldható, és az iskola pedagógiai programja erre lehetőséget ad, az első idegen nyelv oktatása ezen évfolyamokon is megkezdhető.

Digitális kultúra

Az információs társadalom, a digitális kor olyan lehetőségekkel és kihívásokkal jár együtt, melyek alapjaiban változtatják meg a tanulási környezetet, a tudásépítés színtereit, lehetőségeit és módszereit, valamint a tanító szerepét is más megvilágításba helyezik. A tanulás-tanítás egyik célja, hogy a korábban megszerzett alapkészségek mellett a digitális kompetenciák is beépüljenek a tanulók tudásrendszerébe. Az adott életkori szakaszban fontos feladat az is, hogy azok a tanulók is részesüljenek a fejlesztésből, akik otthoni körülményeik miatt még nem kerültek kapcsolatba a digitális környezettel, eszközökkel, lehetőségekkel.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésének-oktatásának elvei

A sajátos nevelési igényű tanulók esetében is a NAT-ban meghatározott egységes fejlesztési feladatokat kell alapul venni. A nevelési-oktatási folyamatot a tanulók lehetőségeihez, korlátaihoz és speciális igényeihez igazodva elsősorban a következő elvek szerint kell megszervezni:

- a feladatok megvalósításához hosszabb időszavakat, tágabb kereteket kell megjelölni ott, ahol erre szükség van;
- igény szerint sajátos, a fogyatékossággal összeegyeztethető tartalmakat, követelményeket kell kialakítani és teljesíteni;
- szükség esetén a tanuló számára legmegfelelőbb alternatív kommunikációs módszerek és eszközök, siket tanulóknál a magyar jelnyelv elsajátításának, alkalmazásának beépítése a nevelés, oktatás folyamatába;

- az iskolák segítő megkülönböztetéssel, egyénileg is támogassák a tanulókat, elsősorban az önmagukhoz mért fejlődésüket értékelve; az egyes fogyatékkal élő tanulókkal összefüggő feladatokról a *Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának tantervi irányelve* és a *vizsgaszabályzatok* adnak eligazítást.

6. Az iskolai beszámoltatás rendje, a tanulók ismereteinek értékelése, a tanulók magatartásának, szorgalmának értékelése, a tanulók terhelése, a tanulók fizikai állapotának mérése

6. 1. Általános elveink

Minden gyermeknek meg kell adni a lehetőséget, hogy elérje teljesítőképességének maximumát.

Meghatározó az európai humanista hagyományokra épülő erkölcsiség és szellemiség kialakítása. E célok át kell, hogy hassák az iskola egész nevelő-oktató munkáját. Az iskola egész szellemiségén érezni kell, hogy a nevelés-oktatás és annak irányítói, a pedagógusok a gyermekekért vannak, a gyermekekért és a gyermekekkel együtt dolgoznak. Ezek a szempontok érvényesüljenek az értékelések során is. Az értékelés, mint a tanulói teljesítmény mérése az iskolánkban megfogalmazott nevelési és oktatási célok elérése szempontjából igen hatékony tényező.

6. 2. Az iskolai írásbeli beszámoltatás formái

Írásbeli feladatok értékelése

Diagnosztikus felmérés: a tanulási folyamat elején annak feltárására irányul, hogy a tanulók milyen szintű előzetes ismeretekkel, kompetenciákkal rendelkeznek, képességeik és készségeik milyen fejlettséget mutatnak. Ennek ismeretében fogalmazzuk meg a következő pedagógiai fokozat céljait, a fejlesztés irányait.

- 1. osztályban a bemeneti mérés a Diagnosztikus Fejlődésvizsgáló Rendszer mérőanyagával és/vagy a Meixner-módszer által ajánlott mérőanyaggal történik.
- 2-8. osztályban tanév eleji tantárgyi mérésekkel történik.

Várható hatása: segíti a pedagógiai munka tervezését, elsősorban a differenciálás szempontjainak kialakítását, pótlásra kerülnek fontos ismeretek.

Formája: év eleji felmérés

Alkalmazásának köre: munkaközösségi szinten szabályozott

Értékelés: százalékos kimutatás

Formatív felmérés: fejlesztő célú beszámoltatás a tanulási folyamatban való előre haladásról.

Várható hatása: Lehetővé teszi az elsajátított ismeretek mélységének és stabilitásának megismerését, megmutatja a további fejlődéshez szükséges korrekciót.

Formája: tanév közben felmérés

Alkalmazásának köre: szaktanári kompetencia, szükség szerint

Értékelése: érdemjeggyel, 1-5 fokozatú skálával

Tanév közbeni írásbeli tematikus dolgozat: egy-egy rövidebb tanítási-tanulási szakasz eredményességéről, hatékonyságáról ad képet. A tanított ismeretek, kompetenciák számonkérését szolgálja.

Várható hatása: Elősegíti a tantárgyi ismeretrendszerek megszilárdulását. Segíti a tanulók önértékelését, az egyes tanulót a csoporthoz viszonyított teljesítménynek megismerésében, segíti a tanári értékelést.

Formája: témazáró dolgozat

Alkalmazásának köre: szaktanári kompetencia, a tantárgy sajátosságai szerint

Értékelése: érdemjeggyel, 1-5 fokú skála alkalmazásával

Tanév közbeni írásbeli felelet: a tanulók teljes, vagy annál kisebb körében íratott írásbeli felelet. Egy-egy tananyagrészt (lecke) egyéni elsajátításának gyors visszajelzését szolgálja.

Várható hatás: a folyamatos tanulást ösztönzi, segíti egy-egy tanuló ismeretekben való előre haladásának ellenőrzését.

Formája: írásbeli felelet

Alkalmazásának köre: szaktanári kompetencia

Értékelése: érdemjeggyel, 1-5 fokú skála alkalmazásával

Tanév végi szummatív felmérés: a tanulást lezáró, a végállapot eredményeit tükröző lezáró - minősítő felmérés. Globális képet ad a követelmények teljesítéséről.

Várható hatása: a NAT és az iskolai dokumentumok által rögzített követelményekhez képest ad képet a tanuló tudásáról.

Formája: tanév végi felmérés

Alkalmazásának köre: szaktanári kompetencia

Értékelése: százalékosan és érdemjeggyel, 1-5 fokú skála alkalmazásával

A szummatív méréshez használt tantárgytesztek:

- tanár által készített mérőeszköz
- standardizált mérőeszköz
- tudásszintmérő tesztek
- feleletválasztó tesztek
- feleletalkotó tesztek
- képesség- jellegű tudás mérésére alkalmas feladatok

A mérések célja: információt szerezni a tanulási szokásokról, segíteni a tanulót a helyes tanulási módszerek, motiváció, időbeosztás kialakításában.

Az írásbeli beszámoltatással szembeni elvárások:

- A teljesítmények felméréséül szolgáló eszközök (tesztlapok, feladatlapok, felmérő lapok) megválasztásakor, összeállításakor törekedjen minden szaktanár a mérésekkel szembeni követelmények figyelembe vételére.
- A pontozási módok, (az írásbeli felelet kivételével) a pontozás érdemjeggyé alakítása szélesebb körű – munkaközösségi, vagy azonos évfolyamon azonos tárgyat tanítók – megegyezésén alapuljon. Tükrözze az egységességet, szolgálja az összehasonlíthatóságot.
- Az írásbeli beszámoltatás a tanulói tudás konkrét hiányosságaira mutasson rá, mutassa meg a gyermeknek, hogy miben kell fejlődnie.
- Mutasson irányt a továbblépéshez, erősítsen meg a biztos tudásról, szilárd ismeretekről.

6.3. Az írásbeli értékelések rendje:

A köznevelési törvény értelmében az első évfolyam félévi és év végi, a második évfolyam félévi értékelése szövegesen történik.

A szöveges értékelés módjai 1-2. évfolyamon:

- Az első negyedév végén értékelés készül magatartásból, szorgalomból és a főtantárgyakból az elektronikus naplóban, melyben a tanulmányi munkához való hozzáállásról, a tanuló általános fejlettségi szintjéről, szociális kompetenciájáról kap értesítést a szülő.
- Félévkor az elektronikus naplóban, központi mondatbank segítségével történik az átfogó, minden tantárgyra kiterjedő értékelés, melyet papír alapon is hazavisznek tanulóink.
- A harmadik negyedév végén értékelés készül magatartásból, szorgalomból és a főtantárgyakból az elektronikus naplóban, melyben a tanulmányi munkához való hozzáállásról, a tanuló általános fejlettségi szintjéről, szociális kompetenciájáról kap értesítést a szülő.
- Év végén teljes körű értékelést készítenek tanítóink, amelyben tantárgyanként részletesen értékelik a tanuló éves teljesítményét. Az év végi szöveges értékelés a bizonyítvány mellékletét képezi.

Összegzésként félévkor és év végén a következő minősítés kerül bejegyzésre a tantárgyak értékelésekor:

- kiválóan teljesített
- jól teljesített
- megfelelően teljesített
- felzárkóztatásra szorul
- a követelményeket nem teljesítette

Félévi/év végi bizonyítványban megjelenő tantestületi feljegyzésként kerülhet beírásra a tantárgyi dicséret a következő szöveggel:

Dicséretben részesítem..... tantárgyból.

Szöveges értékelés a 3-8. évfolyamokon

Etika/hit- és erkölcsstan, Hon- és népmesemondás, Dráma és színház tárgyakból *részt vett* értékelést kapnak a tanulók.

Értékelés érdemjeggyel:

2. évfolyamtól 8. évfolyamig az írásbeli dolgozatok, felmérések, témazárók értékelésénél a teljesítmény %-át az alábbiak szerint váltjuk érdemjegyekre:

- 0 - 30 % - elégtelen (1)
- 31 - 50 % - elégséges (2)
- 51 - 75 % - közepes (3)
- 76 - 90 % - jó (4)
- 91-100 % - jeles (5)

Az értékelés elvei a tanév során:

- A szerzett évközi jegy fekete színnel kerül beírásra az elektronikus naplóba.
- A témazárók érdemjegyeit pirossal jelezzük az elektronikus naplóban (kétszeresen súlyozottan).
- Egy napon kétfő témazáró dolgozatnál több nem íratható. A szaktanár az elektronikus naplóban előre jelzi a témazáró felmérés írásának időpontját.
- A tanulóknak joga van bármilyen beadott írásbeli munka értékelését megismerni 10 tanítási napon belül. Amennyiben ez a feltétel nem érvényesül, úgy az érdemjegyet a tanuló nem köteles elfogadni, kivéve, ha a tanár hiányzott.
- Értékelésnél: magyar, matematika, idegen nyelv tárgyakból – minimum havi két osztályzatot, kisebb óraszámú tárgyakból havonta egy érdemjegyet kell adni a tanulónak.
- Tartós hiányzás (1-2 hét) esetén a tananyag bepótlása után, a tanulóval egyeztetett időpontban kerül sor a számonkérésre.
- Tanítási szünet (őszi, téli, tavaszi) utáni első tantárgyi órán nem íratunk témazárót.
- A tanórán kívüli tevékenységek nem befolyásolják a számonkérés rendjét. Nem lehet hivatkozási alap számonkéréskor a tanórán kívüli tevékenység.
- Írásbeli vagy szóbeli feleltetés a pedagógus rendje szerint bármikor megvalósítható.

6.4. Szóbeli értékelés

- A szóbeli feleletek érdemjegyeit azonnal közölni kell a tanulókkal - és még azon a napon be kell írni az e-naplóba is.
- Érdemjegyet adni csak az órai teljesítményért illetve a tananyaggal összefüggő tanórán kívüli tevékenységért - házi feladat, kiselőadás, verseny, stb. - lehet.
- A tantárgyi jegyek nem használhatók közvetlen fegyelmezési eszközként.
- Mind a szóbeli, mind az írásbeli beszámolások követelményeit, értékelési szempontjait a tanulókkal előzetesen ismertetni szükséges.
- Fontos, hogy a pedagógusok biztosítsanak tantárgyukban javítási lehetőséget a tanulóknak.

Szöveges értékelési rendszer 1-2. évfolyamon 2020. szeptember 1-től

1. évfolyam

Magatartás

Példás.

Jó.

Változó.

Rossz.

Társas kapcsolataiban segítőkész.

Társas kapcsolataiban együttműködő.

Társas kapcsolataiban türelmes.

Társas kapcsolataiban közömbös.

Társas kapcsolataiban türelmetlen.

Társas kapcsolataiban durva.

Felnőttekhez való viszonyában együttműködő.

Felnőttekhez való viszonyában udvarias.

Felnőttekhez való viszonyában segítőkész.

Felnőttekhez való viszonyában viselkedése gyakran kifogásolható.

Tanórán aktív.

Tanórán fegyelmezett.
Tanórán együttműködő.
Tanórán passzív.
Tanórán fegyelmezetlen.
Tanórán rendbontó.
Tanórán kívül együttműködő.
Tanórán kívül fegyelmezett.
Tanórán kívül fegyelmezetlen.
Tanórán kívül rendbontó.

Szorgalom

Példás.
Jó.
Változó.
Hanyag.

Tanuláshoz való viszonya aktív.
Tanuláshoz való viszonya érdeklődő.
Tanuláshoz való viszonya kötelességtudó.
Tanuláshoz való viszonya felületes.
Tanuláshoz való viszonya érdektelen.
Tanuláshoz való viszonya hanyag.
A tanulásban önálló.
A tanulásban kitartó.
A tanulásban néha segítségre szorul.
A tanulásban önállótlan.
A házi feladatát elkészíti.
A házi feladatát alkalmanként elfelejti.
A házi feladatát gyakran nem készíti el.
Felszerelése hiánytalan.
Felszerelése néha hiányos.
Felszerelése gyakran hiányos.

Magyar nyelv

Kiválóan teljesített.
Jól teljesített.
Megfelelően teljesített.
Felzárkóztatásra szorul.
A követelményeket nem teljesítette.

Betűi szabályosak.
Betűi kevésbé szabályosak.
Betűi hibásak.
Írásképe igényes.
Írásképe kevésbé igényes.
Írásképe igénytelen.
Írástempója lendületes.
Írástempója megfelelő.
Írástempója lassú.
Nyomtatotról döntően hibátlanul másol.

Nyomtatotról kevés hibával másol.
Nyomtatotról sok hibával másol.
Tollbamondás után döntően hibátlanul ír.
Tollbamondás után kevés hibával ír.
Tollbamondás után sok hibával ír.

Irodalom

Kiválóan teljesített.
Jól teljesített.
Megfelelően teljesített.
Felzárkóztatásra szorul.
A követelményeket nem teljesítette.

Hangképzése pontos.
Hangképzése javítást igénylő.
Hangképzése logopédiai fejlesztésre javasolt.
Beszéde érthető.
Beszéde nehezen érthető.
Beszédtempója megfelelő.
Beszédtempója lassú.
Beszédtempója hadaró.
Beszédtempója akadozó.
Hangereje megfelelő.
Hangereje halk.
Hangereje harsány.
A hallott szöveget önállóan megérti.
A hallott szöveget segítséggel érti meg.
A hallott szöveget nem érti meg.
Szóbeli kifejezőkészsége választékos.
Szóbeli kifejezőkészsége jó.
Szóbeli kifejezőkészsége nehézkes.
Szókincse gazdag.
Szókincse korosztályának megfelelő.
Szókincse hiányos.
Betűismerete biztos.
Betűismerete kevésbé biztos.
Betűismerete bizonytalan.
Téveszti a betűket.
Hangos olvasása folyamatos.
Hangos olvasása szavanként olvasó.
Hangos olvasása szótagoló.
Hangos olvasása szavakat betűző.
A szó- és mondathatárokat tartja.
A szó- és mondathatárokat nem tartja.
Szövegértése pontos.
Szövegértése megfelelő.
Szövegértése bizonytalan.
Szövegértése hibás.
Memoritert kifejezően ad elő.
Memoritert pontosan ad elő.

Memoritert kevés hibával ad elő.
Memoritert pontatlanul ad elő.

Szlovák nemzetiségi nyelv

Kiválóan teljesített.
Jól teljesített.
Megfelelően teljesített.
Felzárkóztatásra szorul.
A követelményeket nem teljesítette.

Beszédkésztsége folyamatos.
Beszédkésztsége jó.
Beszédkésztsége bizonytalan.
Beszédkésztsége gyenge.
Szókincse gazdag.
Szókincse jó
Szókincse megfelelő.
Szókincse hiányos.
Hallott szöveget jól érti meg..
Hallott szöveget ismétlés után érti meg.
Hallott szöveget segítséggel érti meg.
Hallott szöveget nehezen érti meg.
Kiejtése, hanglejtése kiváló.
Kiejtése, hanglejtése megfelelő.
Kiejtése, hanglejtése kissé pontatlan.
Kiejtése, hanglejtése hibás.

Matematika

Kiválóan teljesített.
Jól teljesített.
Megfelelően teljesített.
Felzárkóztatásra szorul.
A követelményeket nem teljesítette.

Számfogalma kialakult.
Számfogalma kevésbé kialakult.
Számfogalma kialakulatlan.
A relációkat felismeri.
A relációkat általában felismeri.
A relációkat segítséggel ismeri fel.
A relációkat nem ismeri fel.
Összeadásokat hibátlanul old meg.
Összeadásokat kevés hibával old meg.
Összeadásokat sok hibával old meg.
Kivonásokat hibátlanul old meg.
Kivonásokat kevés hibával old meg.
Kivonásokat sok hibával old meg.
Sorozatok szabályát önállóan felismeri, folytatja.
Sorozatok szabályát nem ismeri fel.
Adott szabályú sorozatot önállóan folytat.
Adott szabályú sorozatot segítséggel folytat.
Adott szabályú sorozatot nem folytat.

Geometriai ismeretekben kiemelkedő.
Geometriai ismeretekben jártas.
Geometriai ismeretekben bizonytalan.
Szöveges feladatokat önállóan old meg.
Szöveges feladatokat megfelelően old meg.
Szöveges feladatokat bizonytalanul old meg.
Szöveges feladatokat sok hibával old meg.
Logikai gondolkodása kiváló.
Logikai gondolkodása jó.
Logikai gondolkodása megfelelő.
Logikai gondolkodása gyenge.

Környezetismeret

Kiválóan teljesített.
Jól teljesített.
Megfelelően teljesített.
Felzárkóztatásra szorul.
A követelményeket nem teljesítette.

A természet jelenségei iránt érdeklődő.
A természet jelenségei iránt érdeklődése felkelthető.
A természet jelenségei iránt nem mutat érdeklődést.
Tájékozottsága átlagon felüli.
Tájékozottsága korának megfelelő.
Tájékozottsága hiányos.
Megfigyelései pontosak.
Megfigyelései pontatlanok.
Tapasztalatait önállóan fogalmazza meg.
Tapasztalatait segítséggel fogalmazza meg.
A tanultakról kiemelkedő a tudása.
A tanultakról biztos a tudása.
A tanultakról hiányosak az ismeretei.
Szokásrendje környezetével szemben igényes.
Szokásrendje környezetével szemben kevésbé igényes.
Szokásrendje környezetével szemben igénytelen.

Technika

Kiválóan teljesített.
Jól teljesített.
Megfelelően teljesített.
Felzárkóztatásra szorul.
A követelményeket nem teljesítette.

Órai tevékenysége érdeklődő.
Órai tevékenysége biztatásra aktív.
Órai tevékenysége változó.
Órai tevékenysége passzív.
Órai tevékenysége rendbontó.
A tanult anyagokat, megmunkálásukat jól ismeri.
A tanult anyagokat, megmunkálásukat megfelelően ismeri.

A tanult anyagokat, megmunkálásukat felszínesen ismeri.
Kézügyessége kiemelkedő.
Kézügyessége jó.
Kézügyessége megfelelő.
Kézügyessége fejlesztésre szorul.
Munkadarabjai igényesek.
Munkadarabjai megfelelőek.
Munkadarabjai gyakran pontatlanok.
Az eszközöket jól használja.
Az eszközöket biztonságosan használja.
Az eszközöket megfelelően használja.
Az eszközöket bátortalanul használja.

Vizuális kultúra

Kiválóan teljesített.
Jól teljesített.
Megfelelően teljesített.
Felzárkóztatásra szorul.
A követelményeket nem teljesítette.

A festés-rajzolás iránt érdeklődése kiemelkedő.
A festés-rajzolás iránt érdeklődése megfelelő.
A festés-rajzolás iránt érdeklődése mérsékelt.
Munkáin változatosan használja a színeket.
Munkáin sajátosan használja a színeket.
Munkáin visszafogottan használja a színeket.
Eszközhasználata kiemelkedő.
Eszközhasználata jó.
Eszközhasználata megfelelő.
Eszközhasználata bátortalan.
A rajzfelületet megfelelően használja.
A rajzfelületet bátortalanul használja.
A rajzfelületet aránytalanul használja.
Kreativitása: tele van ötlettel.
Kreativitása: inkább az utasításokat követi.

Ének-zene

Kiválóan teljesített.
Jól teljesített.
Megfelelően teljesített.
Felzárkóztatásra szorul.
A követelményeket nem teljesítette.

A dalokat szívesen énekli.
A dalokat segítséggel énekli.
A dalokat csak csoportban énekli.
A tanult ritmusértékeket jól alkalmazza.
A tanult ritmusértékeket pontatlanul alkalmazza.
A tanult ritmusértékeket nem ismeri.
A tanult dalok dallamát, szövegét jól ismeri.

A tanult dalok dallamát, szövegét pontatlanul ismeri.
A tanult dalok dallamát, szövegét nem ismeri.
Zenehallgatás során csendben figyel a zeneműre.
Zenehallgatás során megfogalmazza észrevételeit.
Zenehallgatás során az ismert hangszereket megnevezi.

Testnevelés

Kiválóan teljesített.
Jól teljesített.
Megfelelően teljesített.
Felzárkóztatásra szorul.
A követelményeket nem teljesítette.

Órai tevékenysége: aktív.
Órai tevékenysége: biztatásra aktív.
Órai tevékenysége: változó.
Órai tevékenysége: passzív.
Órai tevékenysége: rendbontó.
Mozgása: harmonikus.
Mozgása: megfelelő.
Mozgása: fejlesztésre szorul.
A csapatjátékokban együttműködő.
A csapatjátékokban közömbös.
A csapatjátékokban nem szívesen vesz részt.
A gyakorlatokat könnyen sajátítja el.
A gyakorlatokat kevés segítséggel sajátítja el.
A gyakorlatokat sok segítséggel sajátítja el.
Labdakezelése biztos.
Labdakezelése megfelelő.
Labdakezelése bizonytalan.

Etika/Hit- és erkölcsstan

részt vett

2. évfolyam

Magatartás

Példás.
Jó.
Változó.
Rossz.

Társas kapcsolataiban segítőkész.
Társas kapcsolataiban együttműködő.
Társas kapcsolataiban türelmes.
Társas kapcsolataiban közömbös.
Társas kapcsolataiban türelmetlen.

Társas kapcsolataiban durva.
Felnőttekhez való viszonyában együttműködő.
Felnőttekhez való viszonyában udvarias.
Felnőttekhez való viszonyában segítőkész.
Felnőttekhez való viszonyában viselkedése gyakran kifogásolható.
Tanórán aktív.
Tanórán fegyelmezett.
Tanórán együttműködő.
Tanórán passzív.
Tanórán fegyelmezetlen.
Tanórán rendbontó.
Tanórán kívül együttműködő.
Tanórán kívül fegyelmezett.
Tanórán kívül fegyelmezetlen.
Tanórán kívül rendbontó.

Szorgalom

Példás.
Jó.
Változó.
Hanyag.

Tanuláshoz való viszonya aktív.
Tanuláshoz való viszonya érdeklődő.
Tanuláshoz való viszonya kötelességtudó.
Tanuláshoz való viszonya felületes.
Tanuláshoz való viszonya érdektelen.
Tanuláshoz való viszonya hanyag.
A tanulásban önálló.
A tanulásban kitartó.
A tanulásban néha segítségre szorul.
A tanulásban önállótlan.
A házi feladatát elkészíti.
A házi feladatát alkalmanként elfelejti.
A házi feladatát gyakran nem készíti el.
Felszerelése hiánytalan.
Felszerelése néha hiányos.
Felszerelése gyakran hiányos.

Irodalom

Kiválóan teljesített.
Jól teljesített.
Megfelelően teljesített.
Felzárkóztatásra szorul.
A követelményeket nem teljesítette.

Hangképzése pontos.
Hangképzése javítást igénylő.
Beszéde tiszta.
Beszéde érthető.

Beszéde nehezen érthető.
Beszédtempója folyamatos.
Beszédtempója megfelelő.
Beszédtempója lassú.
Beszédtempója hadaró.
Beszédtempója akadozó.
Hangereje megfelelő.
Hangereje halk.
Hangereje harsány.
Memoritert kifejezően ad elő.
Memoritert pontosan ad elő.
Memoritert kevés hibával ad elő.
Memoritert pontatlanul ad elő.
A hallott szöveget önállóan megérti.
A hallott szöveget segítséggel érti meg.
A hallott szöveget nem érti meg.
Szókincse gazdag.
Szókincse korosztályának megfelelő.
Szókincse hiányos.
Szóbeli kifejezőkészsége választékos.
Szóbeli kifejezőkészsége jó.
Szóbeli kifejezőkészsége nehézkes.
Kérdések, utasítások megértése pontos.
Kérdések, utasítások megértése megfelelő.
Kérdések, utasítások megértése pontatlan.
Válaszadása pontos.
Válaszadása nehézkes.
Válaszadása pontatlan.
Hangos olvasása folyamatos.
Hangos olvasása szavanként olvasó.
Hangos olvasása szótagoló.
Hangos olvasása betűző.
Szövegértése pontos.
Szövegértése megfelelő.
Szövegértése bizonytalan.
Szövegértése hibás.

Magyar nyelv

Kiválóan teljesített.
Jól teljesített.
Megfelelően teljesített.
Felzárkóztatásra szorul.
A követelményeket nem teljesítette.

Írásképe igényes.
Írásképe kevésbé igényes.
Írásképe igénytelen.
Írástempója lendületes.
Írástempója megfelelő.

Írástempója lassú.
Füzetvezetése rendezett.
Füzetvezetése kevésbé rendezett.
Füzetvezetése rendezetlen.
Betűrendbe sorolni önállóan tud.
Betűrendbe sorolni segítséggel tud.
Betűrendbe sorolni segítséggel sem tud.
Szavakról tanult ismeretei biztosak.
Szavakról tanult ismeretei kevésbé biztosak.
Szavakról tanult ismeretei bizonytalanok.
A mondatokról tanult ismeretei biztosak.
A mondatokról tanult ismeretei kevésbé biztosak.
A mondatokról tanult ismeretei pontatlanok.
Az elválasztás szabályait biztosan alkalmazza.
Az elválasztás szabályait kevés hibával alkalmazza.
Az elválasztás szabályait sok hibával alkalmazza.
Másolás után döntően hibátlanul ír.
Másolás után kevés hibával ír.
Másolás után sok hibával ír.
Tollbamondás után döntően hibátlanul ír.
Tollbamondás után kevés hibával ír.
Tollbamondás után sok hibával ír.
Emlékezetből döntően hibátlanul ír.
Emlékezetből kevés hibával ír.
Emlékezetből sok hibával ír.

Szlovák nemzetiségi nyelv

Kiválóan teljesített.
Jól teljesített.
Megfelelően teljesített.
Felzárkóztatásra szorul.
A követelményeket nem teljesítette.

Beszédkészsége folyamatos.
Beszédkészsége jó.
Beszédkészsége bizonytalan.
Beszédkészsége gyenge.
Szókincse gazdag.
Szókincse jó.
Szókincse megfelelő.
Szókincse hiányos.
Hallott szöveget jól érti meg.
Hallott szöveget ismétlés után érti meg.
Hallott szöveget segítséggel érti meg.
Hallott szöveget nehezen érti meg.
Kiejtése, hanglejtése kiváló.
Kiejtése, hanglejtése megfelelő.
Kiejtése, hanglejtése kissé pontatlan.
Kiejtése, hanglejtése hibás.

Matematika

Kiválóan teljesített.

Jól teljesített.

Megfelelően teljesített.

Felzárkóztatásra szorul.

A követelményeket nem teljesítette.

Számfogalma kialakult.

Számfogalma kevésbé kialakult.

Számfogalma kialakulatlan.

A relációkat felismeri.

A relációkat segítséggel ismeri fel.

A relációkat nem ismeri fel.

Összeadásokat hibátlanul old meg.

Összeadásokat kevés hibával old meg.

Összeadásokat sok hibával old meg.

Kivonásokat hibátlanul old meg.

Kivonásokat kevés hibával old meg.

Kivonásokat sok hibával old meg.

Szorzásokat hibátlanul old meg.

Szorzásokat kevés hibával old meg.

Szorzásokat sok hibával old meg.

Osztasokat hibátlanul old meg.

Osztasokat kevés hibával old meg.

Osztasokat sok hibával old meg.

Becslése biztos.

Becslése kevésbé biztos.

Becslése bizonytalan.

A sorozatok szabályát önállóan felismeri, folytatja.

A sorozatok szabályát nem ismeri fel.

Adott szabályú sorozatot önállóan folytat.

Adott szabályú sorozatot segítséggel folytat.

Adott szabályú sorozatot nem folytat.

Mérésekben biztos.

Mérésekben kevésbé biztos.

Mérésekben bizonytalan.

Mértékegységek átváltásában biztos.

Mértékegységek átváltásában megfelelő.

Mértékegységek átváltásában bizonytalan.

Mértékegységek átváltásában gyenge.

Geometriai ismeretekben kiemelkedő.

Geometriai ismeretekben megfelelő.

Geometriai ismeretekben bizonytalan.

Geometriai ismeretekben gyenge.

Szöveges feladatokat önállóan old meg.

Szöveges feladatokat megfelelően old meg.

Szöveges feladatokat bizonytalanul old meg.
Szöveges feladatokat sok hibával old meg.
Logikai gondolkodása kiváló.
Logikai gondolkodása jó.
Logikai gondolkodása megfelelő.
Logikai gondolkodása gyenge.
Önellenőrzése kifogástalan.
Önellenőrzése jó.
Önellenőrzése elfogadható.
Önellenőrzése pontatlan.
Önellenőrzése kialakulatlan.

Környezetismeret

Kiválóan teljesített.
Jól teljesített.
Megfelelően teljesített.
Felzárkóztatásra szorul.
A követelményeket nem teljesítette.

A természet jelenségei iránt érdeklődő.
A természet jelenségei iránt érdeklődése felkelthető.
A természet jelenségei iránt nem mutat érdeklődést.
Tájékozottsága átlagon felüli.
Tájékozottsága korának megfelelő.
Tájékozottsága hiányos.
Megfigyelései pontosak.
Megfigyelései felületesek.
Megfigyelései pontatlanok.
Tapasztalatairól önállóan számol be.
Tapasztalatairól kérdések segítségével számol be.
Az összefüggéseket felismeri.
Az összefüggéseket segítséggel ismeri fel.
Az összefüggéseket nehezen ismeri fel.
Szokásrendje kialakult.
Szokásrendje kialakulatlan.

Ének-zene

Kiválóan teljesített.
Jól teljesített.
Megfelelően teljesített.
Felzárkóztatásra szorul.
A követelményeket nem teljesítette.

A dalokat önállóan énekli.
A dalokat szívesen énekli.
A dalokat segítséggel énekli.
A dalokat csak csoportban énekli.
A tanult ritmusértékeket jól alkalmazza.
A tanult ritmusértékeket pontatlanul alkalmazza.

A tanult ritmusértékeket nem ismeri.
A tanult dalok dallamát, szövegét jól ismeri.
A tanult dalok dallamát, szövegét pontatlanul ismeri.
A tanult dalok dallamát, szövegét nem ismeri.
Zenehallgatás során csendben figyel a zeneműre.
Zenehallgatás során megfogalmazza észrevételeit.
Zenehallgatás során az ismert hangszereket megnevezi.

Vizuális kultúra

Kiválóan teljesített.
Jól teljesített.
Megfelelően teljesített.
Felzárkóztatásra szorul.
A követelményeket nem teljesítette.

A festés, rajzolás iránti érdeklődése kiemelkedő.
A festés, rajzolás iránti érdeklődése megfelelő.
A festés, rajzolás iránti érdeklődése mérsékelt.
Munkáin változatosan használja a színeket.
Munkáin sajátosan használja a színeket.
Munkáin visszafogottan használja a színeket.
Eszközhasználata kiemelkedő.
Eszközhasználata jó.
Eszközhasználata megfelelő.
Eszközhasználata bátortalan.
A rajzfelületet megfelelően használja.
A rajzfelületet bátortalanul használja.
A rajzfelületet aránytalanul használja.
Kreativitása: tele van ötlettel.
Kreativitása: inkább az utasításokat követi.

Életvitel és gyakorlat

Kiválóan teljesített.
Jól teljesített.
Megfelelően teljesített.
Felzárkóztatásra szorul.
A követelményeket nem teljesítette.

Órai tevékenysége érdeklődő.
Órai tevékenysége biztatásra aktív.
Órai tevékenysége változó.
Órai tevékenysége passzív.
Órai tevékenysége rendbontó.
A tanult anyagokat, megmunkálásukat jól ismeri.
A tanult anyagokat, megmunkálásukat megfelelően ismeri.
A tanult anyagokat, megmunkálásukat felszínesen ismeri.
Kézügyessége kiemelkedő.
Kézügyessége jó.
Kézügyessége megfelelő.
Kézügyessége fejlesztésre szorul.
Munkadarabjai igényesek.

Munkadarabjai megfelelőek.
Munkadarabjai gyakran pontatlanok.
Az eszközöket jól használja.
Az eszközöket biztonságosan használja.
Az eszközöket megfelelően használja.
Az eszközöket bátortalanul használja.

Testnevelés

Kiválóan teljesített.
Jól teljesített.
Megfelelően teljesített.
Felzárkóztatásra szorul.
A követelményeket nem teljesítette.

Órai tevékenysége aktív.
Órai tevékenysége biztatásra aktív.
Órai tevékenysége változó.
Órai tevékenysége passzív.
Órai tevékenysége rendbontó.
Mozgása harmonikus.
Mozgása megfelelő.
Mozgása fejlesztésre szorul.
A csapatjátékokban együttműködő.
A csapatjátékokban közömbös.
A csapatjátékokban nem szívesen vesz részt.
A gyakorlatokat könnyen sajátítja el.
A gyakorlatokat kevés segítséggel sajátítja el.
A gyakorlatokat sok segítséggel sajátítja el.
Labdakezelése biztos.
Labdakezelése megfelelő.
Labdakezelése bizonytalan.

Etika/Hit- és erkölcsstan

részt vett

6.5. Digitális oktatás

Intézményünk a digitális oktatás során a Google Suite for Education alkalmazásgyűjteményen belül a Classroom rendszert használja. Az itt végzett tanulmányi munka egyenértékű a hagyományos tantermi munkával.

Az értékelés tantárgyanként, szaktanáronként változó lehet, de az érdemjegy értéke megegyezik a hagyományos tantermi munkában szerzett érdemjeggyel. Az ez idő alatt szerzett osztályzatok száma nem lehet több mint a normál tanrend során szerzett jegyek havi átlaga. Ha az előre jelzett számonkérést a tanuló nem adja le időben, a pedagógus elégtelen osztályzattal értékeli azt.

6.6. A magatartás és szorgalom minősítésének elvei

A Köznevelési törvény értelmében „a tanuló magatartásának és szorgalmának értékelését és minősítését az osztályfőnök végzi az osztályban tanító tanárok véleményének kikérésével”. Iskolánkban az előzetes értékelés felső tagozaton az osztályfőnöki órán történik a tanulók véleményének meghallgatásával.

Az osztályfőnök által – a mulasztások összesítése és a tantárgyi osztályzatok áttekintése után – megállapított osztályzatokat az osztályban tanító pedagógusok az osztályozó értekezleten megbeszélik, és döntenek a tanuló minősítéséről, véleménykülönbség esetén szavazással. (Szavazategyenlőség esetén az osztályfőnök véleménye a döntő.)

Az értékelést és a minősítést az osztályfőnök és a szaktanárok a pedagógiai szempontok körültekintő mérlegelésével végzik, amelynek legfőbb szempontja, hogy mi szolgálja leginkább a nevelőmunka eredményességét, a tanuló fejlődését és motivációjának erősítését, de figyelembe vesszük a tanuló, illetve az osztály egyéni sajátosságait is.

Az év végi minősítésnél az első félév fegyelmező intézkedéseit, az igazolatlan órákat és a késéseket nem számítjuk be, ha a tanuló magatartása tartósan pozitív irányú változást mutat. Iskolánkban a magatartás és a szorgalom értékelése és minősítése egymástól függetlenül, külön szempontok alapján történik.

A tanulók magatartását és szorgalmát az 1. évfolyamon a félév és a tanítási év végén, valamint 2. évfolyamon félévkor az osztályfőnök szövegesen minősíti, és ezt az e-naplóban rögzíti.

A 2-8. évfolyamon a tanuló magatartását és szorgalmát az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli. A félévi és az év végi osztályzatot az e-naplóba be kell jegyezni.

A magatartás minősítésének elvei

- a tanuló iskolai viselkedése, a magatartási normák és az együttélés szabályainak betartása
- az iskola alkalmazottaival és a társaival való kommunikációjának módja
- az osztályközösség kialakításában, összetartásában, értékrendjének formálásában betöltött szerepe
- a házirend előírásainak betartása
- jelenléti fegyelme, a mulasztások igazolása
- a hetesi és ügyeletesi feladatok elvégzése
- az önként vállalt feladatok teljesítése
- a sport- és a kulturális versenyeken való részvétele
- közösségi, diákönkormányzati munkája, amely a példás magatartásnak nem feltétele, de pozitív irányban befolyásolhatja a minősítést.

Az iskolánkban a magatartás értékelésének és minősítésének havi követelményei a következők, mely alapján realizálódik a félévi és év végi osztályzat.

A tanuló magatartása

példás, ha

- tanórán és tanórán kívül példamutatóan viselkedik, a házirendet betartja
- az osztályközösségben pozitív, építő szerepet tölt be
- kötelességtudó; a hetesi, ügyeletesi és az önként vállalt feladatait becsületesen végzi
- tisztelettudó, társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik
- az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz
- óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet
- nincs írásbeli figyelmeztetése
- a jelenléti fegyelme kifogástalan

jó, ha

- a házirend előírásai és a viselkedési normák ellen szándékosan és súlyosan nem vét
- iskolai viselkedése, az osztályközösségben betöltött szerepe alapvetően megfelelő
- tanáraival/társaival való kommunikációjának módja megfelelő

- jelenléti fegyelme általában megfelelő
- feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízott munkát elvégzi

változó, ha

- az iskolai házirend előírásait több esetben nem tartja be, órai viselkedése sokszor kifogásolható, többször zavarja az órai munkát
- társaival és a felnőttekkel szemben többször udvariatlan, durva
- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik
- tanáraival és/vagy a társaival való kommunikációjának módja gyakran nem megfelelő, gyakran vét a viselkedési normák ellen, megnyilvánulásai néha negatívak
- jelenléti fegyelmevel problémák vannak (gyakran késve érkeznek az órákra, és/vagy vannak igazolatlan órái)
- osztályfőnöki figyelmeztetése, vagy több szaktanári/napközis nevelői figyelmeztetése van

rossz, ha

- a házirend előírásait sorozatosan megsérti
- igazgatói vagy tantestületi intőt vagy fegyelmi büntetést kapott a házirend súlyos megszegése miatt
- a naplóban és az ellenőrzőben több tanári bejegyzés bizonyítja, hogy viselkedésével komoly gondok vannak, az órai munkát rendszeresen zavarja, van osztályfőnöki intése, vagy ennél magasabb fokú büntetése
- társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik
- viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza
- jelenléti fegyelmevel komoly problémák vannak (gyakran késve érkeznek az órákra, és/vagy több igazolatlan órája is van)
- társaihoz való viszonya, kommunikációjának módja az együttélés elemi szabályait is sokszor sérti, megnyilvánulásaival az osztályközösséget rombolja
- feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti

A szorgalom minősítésének elvei:

- a tanuló képességeihez mért teljesítménye, tanulmányi eredményei
- a jobb eredményért tett erőfeszítései
- a tanuláshoz való viszonya, motivációja
- az órai munkában való részvétele, aktivitása
- házi feladatok, felszerelés, füzetvezetés
- a tanórán kívüli foglalkozásokon való részvétele
- a kötelező tananyagon felüli, külön feladatok vállalása
- a tanulmányi versenyeken való részvétele, teljesítménye.

A tanuló szorgalma

példás, ha

- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt
- teljesítménye, tanulmányi eredményei kiemelkedően jók vagy tanulmányi eredményei

ugyan nem kiemelkedően jók, de példamutatóan sok erőfeszítést tesz azért, hogy a tőle telhető legjobb eredményt érje el, és az órai munkában, a külön feladatok vállalásában nagy aktivitást mutat

- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi
- önként vállal plusz feladatot és azokat teljesíti (tanulmányi és közösségi plusz feladatot)
- a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi
- munkavégzése pontos, megbízható, házi feladatait rendszeresen elvégzi
- taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra elhossa

jó, ha

- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt
- teljesítménye, eredményei egyenletesen, megbízhatóan jó színvonalúak vagy tanulmányi eredményei ugyan nem jók, de példamutatóan sok erőfeszítést tesz azért, hogy a tőle telhető legjobb eredményt érje el, és az órai munkában, a külön feladatok vállalásában aktivitást mutat
- a tanórákon többnyire aktív, becsületesen dolgozik
- házi feladatait rendszeresen elkészíti, plusz feladatot ritkán vállal
- taneszközei tiszták, rendezettek és ezeket legtöbbször a tanítási órákra elhossa

változó, ha

- teljesítménye nem egyenletes színvonalú, eredményei lényegesen alatta maradnak képességeinek
- nem kellően motivált, tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti
- erőfeszítései ellenére sem sikerült minden tantárgyból elérnie az elégséges szintet, de a többi tárgyból megbízhatóan jól teljesít
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik
- érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja
- önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.

hanyag, ha

- teljesítménye, eredményei képességeihez mérten is gyengék
- egy vagy több tárgyból elégtelen az osztályzata
- a tanulmányi teljesítménye rossz, erőfeszítéseket sem tesz, hogy teljesítse a minimális követelményeket vagy az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg
- nincs elégtelen osztályzata, de több tantárgyból csak az elégséges szintet érte el, pedig képességei alapján többre lenne képes
- teljesen motiválatlan, az órai munkában nem vesz részt vagy tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen
- felszerelése gyakran hiányos, a házi feladatokat rendszeresen nem készíti el, taneszközei rendetlenek
- a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el vagy annak ellenszegül

6.7. A tanulók jutalmazásának és elmarasztalásának elvei

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten

- példamutató magatartást tanúsít, vagy
- folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el, vagy
- az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez, vagy
- iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt, vagy

- közreműködik a község ünnepi megemlékezéseiben, vagy
- bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez, az iskola jutalomban részesíti.

Az iskolai jutalmazás formái:

- Az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicsérek adhatók:
  - szaktanári dicséret
  - napközis nevelői dicséret
  - osztályfőnöki dicséret
  - igazgatói dicséret
- Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén
  - szaktárgyi teljesítményért
  - példamutató magatartásért
  - kiemelkedő szorgalomért
  - példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért dicséretben részesíthetők.
- Az egyes tanévek végén, valamint a nyolc éven át kiváló eredményt elért tanulók oklevelet és könyvjutalmat kapnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át.
- Az iskolai szintű versenyek első három helyezettjei oklevelet és jutalmat kapnak, melyet az iskola közössége előtt vehetnek át.
- A megyei versenyeken 1.-10. helyezést elért tanulók igazgatói dicséretben részesülnek.
- A felmenő rendszerű országos versenyeken 1.-10. helyezést elért tanulók nevelőtestületi dicséretben részesülnek, a 11.-20. helyért igazgatói dicséretet kapnak.
- A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni. A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására hozni, illetve az e-naplóban dokumentálni.

Az iskolai elmarasztalás formái

- Az iskolában tanév közben elmarasztalással a következő esetekben lehet eljárni:
  - tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti,
  - a tanulói házirend előírásait megszegi,
  - igazolatlanul mulaszt, vagy gyakran késik
  - bármely módon árt az iskola jó hírnevének,
  - sérti, bántalmazza társait, az iskolában dolgozó felnőtteket.
- Az iskolai büntetések formái:
  - szaktanári figyelmeztetés;
  - napközis nevelői figyelmeztetés;
  - osztályfőnöki figyelmeztetés;
  - osztályfőnöki intés;
  - osztályfőnöki megrovás;
  - igazgatói figyelmeztetés;
  - igazgatói intés;
  - igazgatói megrovás;
  - tantestületi figyelmeztetés;
  - tantestületi intés;
  - tantestületi megrovás.

Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben a vétség súlyára való tekintettel el lehet térni.

A büntetést írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

6.8. A magatartási és szorgalmi problémák kezelésének eljárásrendje

6.8.1. Szabályozás

Házirendben megfogalmazottak szerint.

6.8.2. Folyamatleírás

- Magatartási probléma észlelésekor először szóbeli megbeszélés történik az érintettekkel. (figyelmeztetés, más megoldási mód nyújtása, közös esetmegbeszélések, stb.)
- Írásbeli figyelmeztetés.
- Három szaktanári figyelmeztetés után osztályfőnöki figyelmeztetés következik.
- Újabb három szaktanári figyelmeztetés után *osztályfőnöki intés*.
- Újabb három szaktanári figyelmeztetés után *osztályfőnöki megrovás*.
- Újabb 3 szaktanári figyelmeztetés után *igazgatói figyelmeztetés*, majd *intés*, majd *megrovás*.

Az aktuális következő fokozat beírása mindenki (osztályfőnök, igazgató) számára kötelező! A folyamatban végig figyelemmel kell kísérni, hogy a tanuló fegyelmezetlensége nem magatartási zavarból adódik-e. A gyanú a magatartási zavarra az első fegyelmezetlenségek után is fennállhat.

A magatartászavar oka és következménye is lehet a tanulási zavarnak. Magatartászavarral küzdő gyermekről akkor beszélünk, ha elsődleges tünet a beilleszkedési nehézség, a magatartási rendellenesség.

A magatartási zavarok jellemzői, mely tünetek alapján szakvéleményt kérünk, és annak tartalmát figyelembe vesszük az értékeléskor.

Amennyiben a nevelő ezeket a jeleket észleli, ill. magatartási zavar lehetősége áll fenn, kezdeményeznie kell a tanuló vizsgálatát!

Minden írásos figyelmeztetést be kell jegyezni az e-naplóba.

6.9. Kapcsolattartás, jelzőrendszer

A nevelő jelezni köteles:

a) Gyermekvédelmi felelős felé:

- igazolatlan hiányzás esetében azonnal
- amennyiben az osztályfőnök a szülővel nem tudja felvenni vagy tartani a kapcsolatot (bármilyen ok miatt)
- kiemelten renitens magatartás, ill. közveszélyes viselkedés esetén
- családlátogatás előtt, amennyiben a tanár szükségét érzi, hogy ne egyedül menjen
- rendszeres felszerelés hiány esetében (amennyiben a tanuló szociálisan rászorult)
- hatósági megkeresés esetében: pl. Rendőrség, Kormányhivatal, ÁNTSZ, stb.
- olyan magatartási probléma esetén, ahol feltehetően a háttérben családi problémák állnak, és ez a negatív viselkedés korábban nem volt jellemző a gyermekre
- a gyermek önmaga veszélyeztetésére irányuló szándékot mutat

b) Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat felé:

- kapcsolatfelvétel indokolt esetben

- a gyermekvédelmi felelős, osztályfőnök esetjelző adatlapon jelez a szolgálat felé

7. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Célunk:

- Intézményünkben a közoktatási és kapcsolódó szolgáltatások körében a szegregáció mentesség és az egyenlő bánásmód elve teljes körűen érvényesüljön.
- Az oktatási szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés biztosítása mellett célul tűztük ki az esélyteremtést támogató lépések megvalósítását, a hátrányos helyzetű gyermekek hátrányainak kompenzálását az esélyegyenlőség megteremtése érdekében.
- A szülőkkel való kapcsolat ápolása, szorosabbá tétele, amelynek egyik útja, hogy az iskola olyan programokat kínáljon, ahol a diák-szülő-pedagógus hármass harmonikus együttléte biztosítható és amely közös élmények a családok és az iskola közötti kapcsolatot erősítik, valamint a különböző generációkat közelebb hozzák egymáshoz.

A hátrányok csökkentése érdekében tett intézkedések:

- Feladatunknak tekintjük tanulóink sikerhez való juttatását, ezzel alapozva meg azt a törekvésünket, hogy az életben boldogulni tudó, sikeres diákokat bocsássunk ki az iskola falai közül. Az egészséges sikerorientáltság, céltudatosság, amely nem fajul karrierizmussá, képessé teszi a gyerekeket a kudarcok elviselésére, sőt a negatív tapasztalatokon edződve, azon felülkerekedve további eredmények elérésére sarkall.
- A harmonikus személyiség kialakításának nélkülözhetetlen feltétele a belső harmónia, az egészséges lelki élet, ezért törekszünk a szubjektív életminőség-érzésének javítására.

Intézkedéseink:

- a kudarcok okainak felderítése
- a tanulás tanítása, tanulási szokások, módok, technikák elsajátítása
- az egyedi problémákkal történő foglalkozás módjának megszervezése
- felzárkóztató programok beindítása a lemaradás csökkentésére
- egyéni tanulási zavarok, lemaradások enyhítésére, szakkörök, felzárkóztató foglalkozások, korrepetálások, fejlesztőfoglalkozások szervezése
- a követelményrendszer megfelelő kiválasztása
- túlterheltség csökkentése
- önbizalom, önbecsülés növelése
- közösségfejlesztés
- gátlásosság feloldása
- kiemelkedő tehetségű gyerekek leterhelése
- az alkalmazott oktató-nevelő módszerek helyes megválasztása (ösztönzés, dicséret)
- napközi otthonos, tanulószobai ellátás megszervezése
- logopédiai ellátás
- gyógytestnevelés
- pályaorientáció
- drog-és bűnmegelőzési program
- szülőkkel való rendszeres konzultáció
- szakszolgálatokkal való együttműködés
- pályázatokon való részvétel
- szakköri foglalkozások

8. Egészségnevelési program

8.1. Fogalmi meghatározás

Az iskolai egészségnevelés olyan pedagógiai folyamat, amelyben a közvetített értékekkel összhangban lévő ismerteket közvetíti a pedagógus, s mindezt a környezet feltételei és egyéb hatásai is erősítik.

Az életmód és az egészségi állapot összefüggéseinek megismerésével, megismertetésével válik hatékonyá az egészségvédelmi, egészségnevelési tevékenység.

Az egészség nem csupán a betegség hiánya, hanem a teljes testi, lelki, szociális jólét állapota, amely lehetővé teszi az optimális intellektuális fejlődést, a testi, lelki, szociális kibontakozást. Az egészség a mindennapi élet erőforrása, amely társadalmi és egyéni erőforrások összessége, valamint a testi képességeket hangsúlyozó pozitív fogalom.

8.2. Az egészségnevelés új szemléleti, elvi alapjai

- rizikócsoportok megközelítése
- társas kompetenciák előtérbe helyezése
- kortárshatások felhasználása
- szintéri programok általi megközelítés
- közösségi alapú munka lehetősége

8.3. Az egészségfejlesztő tevékenységek célkitűzései

Az egészségnevelés átfogó célja, hogy módszer és eszközrendszerével elősegítse a tanulók egészségfejlesztési attitűdjének, magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék minden tagja képes legyen arra, hogy folyamatosan nyomon kövesse saját egészségi állapotát, érzékelje a belső és külső környezeti tényezők megváltozásából fakadó, az egészségi állapotot érintő hatásokat, és ezáltal képessé váljon az egészség megőrzésére, illetve a veszélyeztető hatások csökkentésére.

A teljes fizikai, szellemi és szociális jól-lét állapotának elérése érdekében az egyénnek vagy csoportnak képesnek kell lennie arra, hogy meg tudja fogalmazni, és meg tudja valósítani vágyait, hogy megtalálja a megfogalmazódott szükségletekhez vezető, egészségét védő, és a környezet védelmére is figyelő optimális megoldásokat, továbbá környezetével változzék vagy alkalmazkodjék ahhoz.

8.3.1. Célkitűzéseink

- A gyermekek személyiségbe értéként épüljön be a testi - lelki egészség megóvása.
- Sajátos eszközrendszerrel járuljunk hozzá tanulóinknál az egész iskolai oktató-nevelő munkával összhangban és együttműködve a minél teljesebb tulajdonság és képesség együttes rendelkező harmonikus személyiség kialakításának megalapozásához.
- A gyermekeket képessé kell tenni olyan attitűdök kialakítására, amelyek könnyebbé teszik számukra a társadalmi beilleszkedést.

8.3.2. Az egészségnevelés iskolai területei

Az iskolai egészségnevelésnek segíteni kell, hogy a tanulók kellő motiváltságot, ismeretet, tudást szerezhessenek egy ésszerű, a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó egészséges életvitelhez. Ehhez szükséges, hogy az egészséggel összefüggő kérdések fontosságát megértsék, biztos ismereteik legyenek, amelyek konkrét tevékenységeken alapozódnak meg.

Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeknek az iskola pedagógiai rendszerébe, összes tevékenységébe be kell épülni.

Az egészségnevelési programban az életkori sajátosságokhoz alkalmazkodó valamennyi korosztályra kiterjedő témakörök:

- a biztonság megőrzése,
- a személyes biztonság (közlekedés, rizikóvállalás),
- egészséges táplálkozás,
- fizikai aktivitás,
- személyes higiénia,
- veszélyes anyagok, szenvedélybetegségek (dohányzás, alkohol, drog),
- növekedés, változás és az emberi szexualitás,
- családi és társas kapcsolatok, családtervezés, AIDS prevenció,
- egészséges környezet, környezeti ártalmak (zaj, légszennyezés, hulladékkezelés).

Fontosnak tartjuk az egészség testi, lelki (mentálhigiéniai) fejlődés biztosítását a tanulók számára. Célként fogalmaztuk meg: „az egészség, mint legfőbb érték” szemlélet kialakítását, mely programunk mottójául is szolgálhatna.

8.4. Az egészségnevelés fő szinterei

8.4.1 Tanórai nevelés

Tantárgyba beépítve

- Egészségnevelés-tartalmú tantárgyakban: biológia, testnevelés (alsó tagozatban: környezetismeret.) Földrajz (főleg környezetvédelem), emberismeret.
- Nem egészség tartalmú tantárgy, de beépíthetők az ismeretek: informatika, történelem, kémia, fizika, magyar nyelv és irodalom, matematika, idegen nyelv, rajz, ének.

Intézményünkben és a csővári telephelyünkön a napközis oktatásból fakadóan tanulóink idejük jelentős hányadát töltik el az iskola tanítási óráin. Ezért különösen fontos a tanórákon megvalósuló egészségnevelés például az alábbi tantárgyakhoz kapcsolódóan:

- osztályfőnöki óra,
- testnevelés,
- környezetismeret,
- rajz és vizuális kultúra,
- technika, életviteli ismeretek,
- természetismeret
- etika/hit-, és erkölcstan

8.4.2. Egészségnevelés a tanórákon kívül

Az egészségnevelés - annak kerettantervi jellege miatt - nem valósulhat meg pusztán a tanórákon. A tanórákon kívüli nevelési lehetőségek közül az alábbiak fontos szerepet töltenek be az egészségnevelésben:

- iskolai sportkör,
- játékos testmozgás,
- napközis foglalkozások, tanulószoba
- könyvtári foglalkozások,
- egyéni és csoport foglalkozás.

8.4.3. Egészségnevelés szervezett szabadidős tevékenységek során

Rendszeresen részt veszünk sportversenyeken, amely fokozza a csapatszellemet, a versenyek sikerélményekhez juttatják tanulóinkat, amelyek más területekre is kihatnak. Ilyenek például:

- osztálykirándulás,
- iskolai házibajnokság,
- nyári tábor,
- iskolák közötti kupa küzdelmek,
- egészségvédelmi nap
- bűnmegelőzési program,
- AIDS és szexuális kultúra felvilágosító programok,
- drogprevenciós programok.

8.4.4. Egészségfejlesztő team-munka

8.4.4.1. Tagjai

- iskolaorvos,
- védőnő,
- intézményvezető vagy más pedagógus,
- diákönkormányzat-vezető tanár,
- gyermek és ifjúságvédelmi felelős,
- gyógypedagógus
- szülői munkaközösség képviselője,
- tanulók képviselői.

8.4.4.2. Mérések, diagnosztika

Célkitűzésként szerepeltetjük a diákok kétévenkénti vizsgálatát. Nyomon követjük a testi fejlődést (testsúly, testmagasság, vérnyomás) és külön hangsúlyt fektetünk az érzékszervi elváltozásokra (látás, hallás vizsgálata), valamint a mozgásszervi rendellenességek kiszűrésére (lúdtalp, gerincferdülés).

8.4.4.3. Egészségügyi szűrővizsgálatok

Az egészségügyi szűrővizsgálatok több fázisból épülnek fel. Céljuk a különböző egészségügyi problémák felderítése, esély az egészséges életvitelre.

Évenkénti fogászati szűrővizsgálatot (fogszakorvos, fogszabályozás) szervezünk a tanulók számára.

8.4.4.4. Mindennapos testnevelés

A testnevelés az egészséges élet egyik alapeleme. Ezért a napi rendszeres mozgás igényének kialakításában fittségi vizsgálatokat tartunk, ahol a diák maga mérheti le kondícióját, s azon tudatosan változtathat. Az erőnlét fejlesztésének, az állóképesség javításának többféle módját is rendelkezésére bocsátjuk. Ezen felül a testnevelési órák hangsúlyos eleme a koordinációs készségek fejlesztése is.

A mindennapi testnevelést a kerettanterv által biztosított testnevelés órákon valósítjuk meg.

A napközis foglalkozások ideje alatt is biztosítjuk a játékos testmozgást, melynek tartalmát, helyét, idejét szintén a tanító határozza meg, de mindenképpen szem előtt tartva azt a szempontot, mely szerint a játékos testmozgást elsősorban a szabadban kell megszervezni. Ennek ideje legalább napi 45 perc.

Az említett szervezési formákon túl az iskolai tömegsport ill. egyéb testmozgást biztosító - szabadon választható – foglalkozásokat is biztosítunk.

8.5. A tanulók fizikai állapotának méréséhez, minősítéséhez szolgáló módszerek

NETFIT

Évente elvégzendő kötelező fittségi mérési rendszer felső tagozaton: NETFIT

A 4 fittségi profil együtt jellemzi egy tanuló egészségközpontú fittségi állapotát.

1. Testösszetétel és tápláltsági profil
2. Aerob fittségi profil
3. Vázizomzat fittségi profil
4. Hajlékonysági profil

Kötelező mérési időszak /A MDSZ által megjelölt időtartamban/

Mindennapos testnevelés keretében a lehetőségek szerint rendszeres úszásoktatáson veszünk részt heti 2 órában.

8.5.1. A mérés fő célja

Az iskolai testnevelés és sport egészségmegőrző hatásának növelése, egészségmegőrző szerepének népszerűsítése és tudatosítása az iskoláskorú fiatalok körében.

8.5.2. Erőnlét

- Állóképesség
  - Erő
  - Hajlékonyság
- } Fizikai összetevők + pszichikai tulajdonságok

8. 6. Prevenációs programok

A prevenációs foglalkozások az osztályfőnöki órák keretében valamint a délutáni foglalkozásokon valósulnak meg elsősorban.

Hagyományosan megrendezzük a váci Rendőrkapitánysággal együttműködve a Bűnmegelőzési és áldozattá válás preventív programot, iskolaorvos segítségével szexuális felvilágosító és AIDS, drog, dohányzás, alkohol fogyasztás elkerülésére prevenációs programot szervezünk.

8.6.1. Bűnmegelőzés

A gyakoribb törvénysértések és a jellemző elkövetői magatartások kiemelésével, illetve példákkal valamint a cselekedetek várható következményeinek megismerésével kívánjuk elérni, hogy tanulóink megismerjék a bűncselekmény fogalmát. Elsősorban a lopás, rablás, személyi szabadság megsértése, közveszéllyel való fenyegetés, kényszerítés, testi sértés, erőszakos közöszlenség fogalmát tisztázva, értelmezve kívánjuk a törvénytisztelő életmódot kialakítani. Fontos felhívni a figyelmet az internet és a közösségi oldalak veszélyeire. Jogkövető magatartás kialakítását a családi minta nehezíti sok esetben.

A rendőrség munkatársának előadása mellett a felelős magatartás kialakulása az osztályfőnöki órák témája is.

8.6.2. Konfliktusok kezelése, a stressz kezelése

Általánosan fontos készségek, képességek, magatartásmódok, viselkedésformák, amelyeket segítenünk kell alakítani: mások véleményének, álláspontjának meghallgatása, figyelembe vétele. Mások igényeinek tolerálása, saját magunk és mások megbecsülése, kudarcok, stressz - distressz helyzetek elviselésének, pozitív megélésének képessége. „Az igényeink azonnali kielégítése iránti vágy...” - késleltetésének képessége az energia átmeneti időre történő átcsoportosításával.

A stressz okozta, gyakran igen kellemetlen élménytől még az egészen kicsi gyerekeket sem lehet megóvni. A gyerekek könnyen elsajátítják az új kifejezést, és helyesen alkalmazzák, így tisztában lesznek a stresszhelyzet okozta érzelmi nyomással és azzal, hogy ennek hatására a helyzet szereplőinek viselkedése megváltozhat.

Az életkornak megfelelő testi - lelki önismeret birtokában hozott helyes döntés - ami belső elhatározáson alapszik -, a leghatásosabb módja annak, hogy bármilyen anyaghoz, droghoz vagy tevékenységhez kötődő káros szokás, szenvedély kialakulását megelőzzük. Módszerei az ismeretközlés, felvilágosítás, tévhit, téves ismeretek tisztázása, korrekciója. Magatartás, viselkedés, értékek, érzelmek feltárására és alakítására irányuló beszélgetések, játékok, helyzetgyakorlatok, készség- és kommunikációfejlesztő gyakorlatok, játékok, pozitív életmód minták közvetítése.

9. Környezeti nevelési program

„Bánjatok jól a Földdel.
Nem szüleitektől kaptátok,
Gyermekeitektől vettétek kölcsön.”
(kenyai közmondás)

9.1. A környezeti nevelés jellege

A környezeti nevelés, jellegéből adódóan nem köthető szorosan egyik tantárgyhoz, vagy műveltségi területhez sem. Olyan közös követelmény, amely szemléletének át kell hatnia az oktatási intézmény valamennyi - tanórai és tanórán kívüli - tevékenységét, a nevelés-oktatás egész rendszerét. A környezeti nevelés nem lett önálló tantárgy, és nem kap egyetlen tantárgy sem kizárólagos szerepet környezeti nevelési tevékenység folytatására, viszont fontosnak tartjuk, hogy minden egyes tantárgy, sőt minden egyes iskolai tevékenység áthatódjék az ökológiai szemlélettel.

Az a pedagógiai többlet, amelyet a környezeti nevelési tevékenység nyújt a tanulóinknak arra sarkallja őket, hogy egészségesebben éljenek, önmagukkal és környezetükkel szemben igényesebbek legyenek, vigyázzanak annak tisztaságára, szóljanak rá a szemetelőkire vagy kísérik figyelemmel a televízió, rádió és más médiák által nyújtott, környezetről szóló információkat. Megannyi apró csatornán - tanórai és tanórán kívüli tevékenységeken, foglalkozásokon - keresztül, de hatásaikban összegződve alakítják, formálják a gyerekek környezeti tudatosságát, viszonyulását és segítik a környezetük értékeinek közvetítését.

Környezeti nevelésünk sikere a természeti és társadalmi környezetünkkel kapcsolatos cselekvések szemléletétől, stílusától, rendszerszerűségétől és színtereitől függ. Ezek tervezése, megszervezése és az ismeretátadás-elsajátítás életkornak és értelmi képességnek megfelelően differenciált tevékenységbe ágyazása nagyon összetett pedagógiai feladat iskolánk minden tagozatán, munkaközösségében.

A környezeti nevelés tehát egy komplex rendszer, amelynek át kell hatnia minden részét az iskolai életnek - a tanóráktól a napközis foglalkozásokon, szakkörökön és környezetvédelmi vetélkedőkön keresztül, beleértve a kollégák módszertani- és környezetkultúrájának fejlesztését is.

A természet- és környezetvédelmi nevelésben figyelembe vesszük a helyi viszonyokat. A környezetvédelmi nevelés az embert körülvevő társadalmi, technikai és természeti környezetre tér ki. Be kell mutatni a technikai környezet fejlődését, az emberi tudást és erőfeszítést, az épített környezetünk emlékeit, a jelen kiemelkedő alkotásait. Ismerjék meg a tanulók a világörökség részét képező műemlékeket, sajátítsák el az ehhez kapcsolódó magatartási formákat. Életkoruknak, ismereteiknek, érdeklődésüknek megfelelően keressék fel, ismerjék meg megyénk történelmi emlékhelyeit, a történelmi múlthoz kapcsolódó jeles események színhelyeit. A természetvédelmi nevelés részét képezi a környék és ezen belül a település (Acsa, Csóvár) természeti értékeinek felkutatása, vizek, hegyek megismerése. A parkok szépségei és jelentőségük a falu életében, a gyerekek felelősségének kialakítása a játszótérek, a zöld kertek, parkok megőrzésében.

A természet- és környezetvédelem természetesen nem korlátozódik csupán a lakóhelyre, hanem minden tanórán és nevelési szintéren az országunk, fővárosunk, Európa és a Föld értékeinek megismerése is feladatként jelentkezik.

A természet szépségeinek megismerése elválaszthatatlan a történelmi emlékek, a népcsoport, a lakóhely népszokásainak, hagyományainak ismeretétől. A szűkebb, a tágabb környezetünket, életterületet szerves egységként kezeljük ebben a személyiségfejlesztési feladatban.

9.2. Szervezett tevékenységek

	Időtartam
Föld Napi túra	április 22.
Papír- és PET palack gyűjtés	folyamatosan
Iskolaudvar rendezése	folyamatosan
Tanulmányi kirándulás	a tanév végén
Pályázat segítségével tanulmányi kirándulás a határon túli magyarlakta területekre	tavasszal
Madarak téli etetése	a téli időszakban
Az élővilág megfigyelése a településen	folyamatosan alkalomszerűen, csoportonként
Elem, gombakkumulátor, elektronikai hulladék szelektált gyűjtése	folyamatosan
Szelektív hulladékgyűjtés	folyamatosan
Nyári táborok	évenként változóan

Ezeket, a programokat általános aktivitás, a kollégák és a gyerekek lelkes munkája jellemzi. Közben változik a tanulók környezethez való viszonyulása (környezeti magatartása), a környezetre való odafigyelés képessége.

VI. Legitimációs záradék

1. A pedagógiai program hatályba lépése, felülvizsgálata

Iskolánk nevelői közössége a dokumentumot a vonatkozó jogszabályi előírások alapján módosította. A módosítások bevezetése 2020. év szeptember hónap 01. napjától történik.

2. Az intézményben működő egyeztető fórumok nyilatkozatai

A pedagógiai program módosítását az intézmény diákönkormányzata 2020. év 08. hó. 27. napján tartott ülésén véleményezte, melyet aláírással tanúsítok.

Kelt: Acsa, 2020. év 08. hónap 27. nap

diákönkormányzat képviselője

A pedagógiai program módosítását a szülői szervezet (közösség)..... év ..... hó ..... napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy a szülői szervezet (közösség) véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

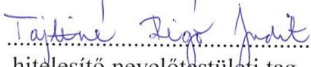
Kelt: Acsa, 2020. év 08. hónap 31. nap

szülői szervezetképviseelője

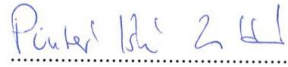
3. A pedagógiai program elfogadásáról és jóváhagyásáról szóló záradék

A pedagógiai program módosítását az intézmény nevelőtestülete 2020. év augusztus 27. napján tartott értekezletén elfogadta.

Kelt: Acsa, 2020. 08. 27.

hitelesítő nevelőtestületi tag

hitelesítő nevelőtestületi tag

A pedagógiai programot jóváhagyom.

Kelt: Acsa, 2020. 08. 27.

intézményvezető

Acsai Petőfi Sándor Általános Iskola PB4501
OM 032411
2683 Acsa, Dózsa Gy. út 2.
tel.: 06-27/340-081, tel/fax.: 06-27/563-640, e-mail: acsasuli@gmail.com

NYILATKOZAT

Alulírott, Korenné Turán Gyöngyi az Acsai Petőfi Sándor Általános Iskola intézményvezetője nyilatkozom, hogy a NAT szerint átdolgozott Pedagógiai Programban a fentartót a hagyományosan megrendezett Petőfi-hét költségei terhelik.

Acsa, 2020. 08. 27.

Korenné Turán Gyöngyi
intézményvezető